

PROGRAMMABEGROTING
KADERBRIEF
COLLEGERAPPORTAGE 2024
PROGRAMMAREKENING 2024

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	6
Algemene gegevens	7
Algemeen beeld van de jaarrekening	8
Programmaverantwoording	10
Programma 1 - Woonomgeving	11
1.1 Kern	11
1.2 Beleidsontwikkelingen	12
1.2.1 Ruimtelijke ontwikkeling	12
1.2.2 Beheer	16
1.2.3 Duurzaamheid	18
1.2.4 Bereikbaarheid	20
1.2.5 Veiligheid	22
1.3 Financiële ontwikkelingen	24
1.4 Beleidsindicatoren	28
Programma 2 - Gezondheid	30
2.1 Kern	30
2.2 Beleidsontwikkelingen	30
2.2.1 Positieve gezondheid	30
2.2.2 De gezonde basis	33
2.3 Financiële ontwikkelingen	39
2.4 Beleidsindicatoren	42
Programma 3 - Leren	43
3.1 Kern	43
3.2 Beleidsontwikkelingen	44
3.2.1 Een leven lang leren	44
3.2.2 De leeromgeving in Pekela	46
3.3 Financiële ontwikkelingen	48
3.4 Beleidsindicatoren	49

COLOFON

Deze Programmarekening 2024 is in opdracht van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Pekela geschreven door de collega's uit de ambtelijke organisatie.

Vormgeving:
Elianne Schotanus | studioems.nl

Programma 4 - Werk en Inkomen	50
4.1 Kern	50
4.2 Beleidsontwikkelingen	51
4.2.1 Armoede	51
4.2.2 Iedereen doet mee naar vermogen	53
4.2.3 Lokale werkgelegenheid	56
4.3 Financiële ontwikkelingen	57
4.4 Beleidsindicatoren	59
Programma 5 - Bestuur en Organisatie	60
5.1 Kern	60
5.2 Beleidsontwikkelingen	60
5.2.1 Participatie en communicatie	60
5.2.2 Dienstverlening	62
5.2.3 Gemeentelijke organisatie	63
5.3 Financiële ontwikkelingen	65
5.4 Beleidsindicatoren	68
Paragrafen	69
Lokale Heffingen	70
Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	77
Onderhoud kapitaalgoederen	86
Financiering	95
Bedrijfsvoering	100
Verbonden Partijen	104
Grondbeleid	121
WOO	126
Fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	127

Financiële programmabegroting	129
Balans	130
Het overzicht van baten en lasten	132
De toelichtingen	133
1. De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	133
2. De toelichting op de balans	140
Activa	140
Vaste activa	140
Vlottende activa	143
Passiva	148
Vaste passiva	148
Vlottende passiva	159
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	163
3. Sisa	167
4. Het overzicht van de baten en lasten per taakveld	175
Controleverklaring	181
Bijlagen	182
1. Overzicht beschikbaar gestelde kredieten	182
2. Overzicht reserves	184

VOORWOORD

Beste raadsleden,

In navolging van 2023 schrijven we andermaal mooie cijfers in 2024. We sluiten 2024 af met een positief resultaat van 3,7 miljoen euro. Daar mogen we trots op zijn! Een moment om even stil te staan: hoe staan we ervoor, en waar willen we naartoe?

We zijn als gemeente de afgelopen jaren financieel sterker geworden. We hebben zwarte cijfers geschreven, onze reserve is op peil, en we hebben ruimte om te investeren. Nogmaals: dat is iets om trots op te zijn. Tegelijkertijd merken we dat het niet vanzelf gaat. Zeker niet in een tijd waarin veel nog onzeker is.

Vanuit Den Haag blijft het onduidelijk wat we op de lange termijn kunnen verwachten. Er worden besluiten uitgesteld, en wij als gemeente moeten ondertussen wél verder. Gemeenten in heel Nederland staan onder druk. De kosten voor jeugdzorg en Wmo blijven stijgen, en de afhankelijkheid van rijksbijdragen maakt onze financiële positie kwetsbaar. Hoewel het Rijk incidenteel middelen beschikbaar stelt, ontbreekt het aan structurele duidelijkheid. Vooral op het gebied van jeugdzorg zien we dat de kosten blijven stijgen. Gelukkig hebben we voor nu wat lucht gekregen, de toekomst blijft onzeker. En dat maakt plannen maken best lastig.

Ondanks die onzekerheid kiezen wij in Pekela voor vooruit. We willen bouwen aan een gemeente waar mensen graag wonen. We hebben een historisch besluit genomen met de investeringen voor het Pekelder Hoofddiep. We investeren in woningen, buurten, leefbaarheid en voorzieningen. We willen dat mensen hier niet alleen blijven, maar juist ook komen wonen. En dat willen we blijven doen. Met realistische plannen, lef en samenwerking zetten we mooie stappen. Voor Pekela, voor de inwoners, en voor de toekomst.

Dat doen we niet alleen met cijfers, maar vooral met het besef dat achter elk getal een Pekelder schuilgaat. Juist in tijden van onzekerheid moeten we koersvast blijven en keuzes maken die bijdragen aan een sterk en sociaal Pekela.

Namens burgemeester en wethouders van de gemeente Pekela,

R.K. Kuiper
Wethouder Financiën

ALGEMENE GEGEVENS

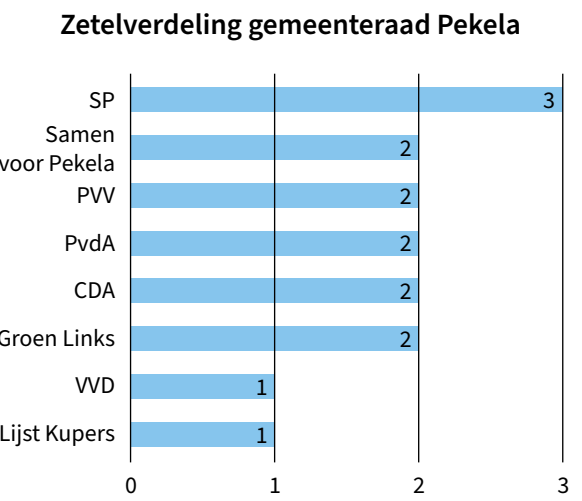
De gemeente Pekela is een zelfstandige gemeente met 12.465 inwoners per 31-12-2024. De organisatie van de gemeente Pekela bestaat uit:

- Gemeenteraad
- College van burgemeester en wethouders
- Griffie
- Gemeentesecretaris

De gemeente Pekela heeft sinds 2021 weer een zelfstandige organisatie. Tot en met 2024 werd gebruik gemaakt van dienstverleningsovereenkomsten (DVO) met de gemeente Veendam op het gebied van bedrijfsvoering. Met ingang van 1 januari 2025 is de DVO volledig beëindigd en is de gemeente Pekela weer compleet zelfstandig.

De gemeenteraad

De gemeenteraad van Pekela bestaat uit 15 raadsleden. Sinds de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022 is de zetelverdeling als volgt:

College van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Pekela bestaat uit 3 leden. De portefeuillevverdeling is als volgt:

De heer J. Kuin, Burgemeester

- Bestuur
- Cultuur
- Participatie
- Integrale veiligheid
- Organisatie en dienstverlening
- Ruimte

Mevrouw E. van Klaveren, Wethouder

- Werk en inkomen
- Onderwijs
- Jeugd
- Volkshuisvesting
- Volksgezondheid
- Sport
- Welzijn
- Zorg

De heer R. Kuiper, Wethouder

- Financiën
- Milieu
- Economie
- Duurzaamheid
- Recreatie en toerisme
- Verkeer en vervoer

Griffier en gemeentesecretaris

De heer M. Meerman is de raadsgriffier van de gemeente Pekela en de heer J. van der Woude is gemeentesecretaris van de gemeente Pekela.

ALGEMEEN BEELD VAN DE JAARREKENING

Het gerealiseerde rekeningresultaat is afgerond €3.728.000 voordelig (V). Het gerealiseerde resultaat bestaat uit het saldo van baten en lasten en saldo van de reserve mutaties.

Conform de voorschriften BBV is het resultaat apart verantwoord op de balans. De raad is bevoegd de rekening vast te stellen en een resultaatbestemming vast te stellen.

Het nog te bestemmen resultaat jaarrekening 2024 bedraagt €3.728.000.

Het voordelig resultaat voor bestemming is ontstaan door financiële afwijkingen op de diverse producten ten opzichte van de ramingen in de gewijzigde programmabegroting 2024. In onderstaand overzicht staan de programmaonderdelen waarbij in 2024 de grootste afwijkingen zijn opgetreden:

Afwijking ten opzichte van begroting	Bedrag	
Programma 1. Woonomgeving		
Restant budget OOV	€148.000,00	V
Verplichte storting egalisatievoorziening riool	-€136.000,00	N
Dotatie voorziening achterstallig onderhoud bruggen	-€309.000,00	N
Proeftuin Aargasvrij Wonen	€540.000,00	V
Dotatie voorziening onderhoud Begraafplaatsen	-€95.000,00	N
Gebiedsgerichte aanpak Nieuwe Pekela	-€101.000,00	N
Terugboeking winstneming grex Oud Alteveer	-€73.000,00	N
Geen storting in voorziening voor verplichtingen Hooiweg	€1.200.000,00	V
Bijdrage Regiodeal voor o.a. speelvoorziening Heeresmeer	€280.000,00	V
Subsidies Leefbaarheidsfonds niet in 2024 maar in 2025	€116.000,00	V
Budget voor opstellen Erfgoedvisie niet ingezet in 2024	€50.000,00	V
Lagere kosten openbare verlichting	€101.000,00	V
Diversen	€96.000,00	V
Programma 2. Gezondheid		
Resultaat crisisopvang Oekraïners	€1.650.000	V
Lagere lasten WMO	€220.000	V
Hogere lasten Jeugd	-€351.000	N

Afwijking ten opzichte van begroting	Bedrag	
Resultaat Beschermd Wonen	€270.000	V
Lagere vaststelling algemene subsidies	€115.000	V
Diverse kleine afwijkingen (o.a. JOGG middelen, volwassenenfonds)	€183.000	V
Programma 3. Leren		
Restant budget onderwijshuisvesting	€76.000	V
Diverse kleine afwijkingen	-€55.000	N
Programma 4. Werk en inkomen		
Overschot BUIG	€146.000	V
Resultaat Afeer	€177.000	V
Overige lagere lasten	€37.000	V
Programma 5 Bestuur en Organisatie / Algemene dekkingsmiddelen en Overhead		
Extra inkomsten in decembercirculaire	€179.000	V
Extra bate Nij Begun	€1.006.000	V
Hogere OZB opbrengsten	€149.000	V
Extra rentebaten	€84.000	V
Lagere kosten overhead	€152.000	V
Lagere kosten bestuur en burgerzaken	€143.000	V
Hogere opbrengsten Burgerzaken (o.a. uitgifte reisdocumenten)	€50.000	V
Diverser kleinere afwijkingen binnen programma 5	-€46.000	N
Storting voorziening oninbare debiteuren	-€170.000	N
Resultaat reservemutaties (minder onttrekkingen dan begroot)	-€2.104.000	N
Totaal afwijkingen ten opzichte van de begroting	€3.728.000	V

Voor een gedetailleerd overzicht van de afwijkingen per programma wordt verwezen naar de financiële toelichting per programma waar alle afwijkingen boven €50.000 nader zijn toegelicht.

PROGRAMMA- VERANTWOORDING

PROGRAMMA 1 – WOONOMGEVING

1.1 Kern

In Pekela is veel ruimte en kun je mooi wonen. Het woongenot krijgt een hoog cijfer, namelijk een 7,6¹. Ruim 70% van de respondenten geeft in de enquête aan dat ze Pekela zouden aanbevelen als woongemeente. Als reden geven ze vaak op 'betaalbare huizen', en mensen vinden het prettig wonen in Pekela dankzij 'rust en ruimte' en de strategische ligging tussen drie steden.

"Passend en betaalbaar wonen vinden we belangrijk."

Maar ook zijn er wensen om de woonomgeving nog beter te maken. Ongeveer een kwart wil graag meer recreatiemogelijkheden in de gemeente. Daarnaast staan meer winkels en huizen op het wensenlijstje. Net als overal in Nederland is het in Pekela met name voor starters op de woningmarkt moeilijk om een woning te vinden.

De actuele druk op de woningmarkt is in die zin een kans voor onze gemeente. We gaan ruimte zoeken om te bouwen. Passend en betaalbaar wonen vinden we belangrijk. De prognose is dat Pekela in de nabije toekomst meer oudere inwoners krijgt, omdat de bevolking vergrijsst. Voor hen is huisvesting nodig die aansluit op hun levensfase en eventuele zorgbehoefte, zodat zij langer thuis kunnen blijven wonen.

De meeste inwoners redden zich prima, maar er zijn ook inwoners waar we ons zorgen over maken. De energieprijzen stijgen en een huis onderhouden kost ook geld. En dan hebben we het nog niet over investeringen in isolatie en zonnepanelen. Niet iedereen kan hierin mee.

¹ Bron: enquête toekomstvisie januari 2022.

1.2 Beleidsontwikkelingen

1.2.1 Ruimtelijke ontwikkeling

Beleidshorizon 2027 ‘In Pekela woont men toekomstbestendig en is er een passende woning en leef-omgeving voor elke levensfase.’

Aanpak op hoofdlijnen

- De woningvoorraad verbeteren en in evenwicht brengen.
- We zetten in op een gebiedsgerichte aanpak (GGA).
- Het vereenvoudigen van de processen om initiatieven mogelijk te maken.
- Meedoen aan Leader Oost-Groningen

Legenda

Bij de tabellen met acties die in de hoofdstukken hierna volgen, is de volgende legenda van toepassing:

- Actie is gerealiseerd
- Actie is (onder bepaalde voorwaarden) gedeeltelijk gerealiseerd
- Actie is niet gerealiseerd

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Gebiedsvisie Heeresmeer.			
Gebiedsvisie in uitvoering gebracht. Hierbij wordt tevens een begin gemaakt van de stedenbouwkundige opzet van het wonen en een beeldkwaliteitsplan. Archeologisch vervolgonderzoek zal worden uitgevoerd.			
<i>Toelichting:</i> Er wordt bij deze visie nadrukkelijk gekeken welke ontwikkelingen er in de omgeving zijn zoals : woonwijk Heeresmeer, speeltuin en visie Nieuwe Pekela.			

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Uitvoeren van het afwegingskader woningbouw.			
Op basis van het Afwegingskader Woningbouw Pekela wordt gestart met de voorbereiding voor het in ontwikkeling brengen van de meest kansrijke locatie. Tevens gebruiken we het afwegingskader als leidraad voor het beoordelen en faciliteren van initiatieven voor de (her)ontwikkeling van woningen. Daarbij worden initiatieven zo veel mogelijk ondersteund in de procesbegeleiding daar waar de gemeente haar gebruikelijk rol heeft (vergunningverlening etc).			
<i>Toelichting:</i> We zijn gestart met de ontwikkeling van de meest kansrijke locatie: de uitbreidingslocatie bij het Heeresmeer. Hiervoor heeft de raad eind 2023 ontwikkelkrediet beschikbaar gesteld. In 2024 zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd en is gestart met het opstellen van het stedenbouwkundig plan. Ook zijn we gestart met het verkennen van een nieuwbouwlocatie in Oude Pekela, bijvoorbeeld door uitbreiding van de locatie Hooiweg. Daarnaast gebruiken we het afwegingskader om de afweging te maken of we met een initiatief meewerken of niet. Als we meewerken aan een initiatief wordt het afwegingskader gebruikt om randvoorwaarden mee te geven aan het initiatief. Het afwegingskader zal straks onderdeel worden van het volkshuisvestingsprogramma.			
Toekomstvisie / gebiedsgerichte aanpak Nieuwe Pekela.			
Samen met het geselecteerde stedenbouwkundig bureau, belanghebbenden en inwoners zal het Visiedocument Gebiedsgerichte aanpak Nieuwe Pekela tot stand komen. In dit proces zal bij de belanghebbenden (bijvoorbeeld partijen die bedrijfsmatig, maatschappelijk en cultureel actief zijn in Nieuwe Pekela) en inwoners opgehaald worden waar behoefte aan is.			
De gesprekken zullen gericht zijn op de verschillende thema’s die naar voren komen. Inwoners van Nieuwe Pekela worden hierbij betrokken. De verwachting is dat de visie na de zomer van 2024 klaar zal zijn.			
<i>Toelichting:</i> Status: oplevering Q1 2025 = 3 maanden later dan voorzien. In mei en juni 2024 zijn diverse bijeenkomsten geweest met inwoners en belanghebbenden waarin ideeën voor Nieuwe Pekela zijn besproken. Daarnaast is er cultuurhistorisch onderzoek gedaan naar de bewonings- en ontwikkelingsgeschiedenis van het dorp. Mede op basis van de bijeenkomsten en het onderzoek zijn 3 scenario's opgesteld. Deze zijn in oktober en november besproken met inwoners en belanghebbenden. Mede op basis van opmerkingen en suggesties die gedaan zijn tijdens deze besprekingen wordt nu de definitieve visie opgesteld en worden de kosten en opbrengsten op hoofdlijnen in beeld gebracht. We zijn voornemens om de raad deze definitieve visie aan te bieden voor bespreking in de raadscommissie van 25 maart en besluitvorming in de raadsvergadering van 8 april 2025.			

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Implementatie Omgevingswet.			
Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet waarschijnlijk in werking. Deze wet moet ervoor zorgen dat de regels voor ruimtelijke ontwikkeling worden vereenvoudigd en samengevoegd. Uitgangspunt is dat in Pekela vanaf 1 januari 2024 de aanvragen in het kader van de Omgevingswet door de initiatiefnemers kunnen worden ingediend en worden behandeld. Hiervoor zijn de werkprocessen aangepast en ingericht zodat we kunnen voldoen aan de regionale samenwerkingsafspraken en integraal kunnen samenwerken met ketenpartners. We zijn aangesloten op de landelijke voorzieningen van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) dit in combinatie met ons eigen Vergunning, Toezicht en Handhavingssysteem (VTH-systeem), dat we ook in 2024 verder ontwikkelen. <i>Toelichting:</i> De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Het afgelopen jaar is het ons gelukt om aanvragen en meldingen uit het Omgevingsloket in onze eigen VTH-applicatie te kunnen ontvangen en behandelen en vanuit deze applicatie samen te werken met onze ketenpartners. <i>Voor de jaarwisseling ontvingen we veel vergunningaanvragen van initiatiefnemers die nog snel een aanvraag deden onder het oude recht, hierdoor hebben we in het eerste helft van jaar minder aanvragen ontvangen.</i> <i>Ondanks dat het DSO (Digitaal Stelsel Online) technisch goed functioneert, is het voor de initiatiefnemer nog een zoektocht. Bij ons eerste klantcontactpunt hebben we het afgelopen jaar veel inwoners en ondernemers geholpen met vragen over de vergunningencheck en of er sprake is van een omgevingsplanactiviteit of een technische bouwactiviteit. We zien dat er vooral nog moet worden gewend aan een kwaliteitsborger die de bouw namens een initiatiefnemer begeleid, in sommige gevallen is gestart met bouwen zonder deze in te schakelen.</i> <i>Intern kijken we hoe we hier verder vorm aan kunnen geven en hoe we het proces eventueel kunnen bijschaven.</i>			
Ontwikkelen omgevingsvisie en omgevingsplan.			
We gaan ervan uit dat de Omgevingswet wordt ingesteld. Begin 2024 wordt de omgevingsvisie voorgelegd aan de raad en op basis hiervan wordt stapsgewijs gewerkt aan het tot stand komen van een volwaardig omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat de gemeentelijke regels voor de fysieke leefomgeving en vervangt de geldende bestemmingsplannen en de beheer verordening uit de Wet ruimtelijke ordening. De gemeente heeft op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt automatisch een (tijdelijk) omgevingsplan voor zijn grondgebied: een omgevingsplan van rechtswege. Het volledige omgevingsplan moet voor 2032 gereed zijn. Gelijktijdig met het opstellen van het omgevingsplan is tevens het doel om de regels toepasbaar maken. Toepasbare regels zijn begrijpelijke vertalingen van juridische regels. <i>Toelichting:</i> De omgevingsvisie is begin 2024 vastgesteld. Het vormt een belangrijke basis voor de verdere ontwikkeling van Pekela en het omgevingsplan. Er is gestart met de werkzaamheden voor het omgevingsplan, zoals een hoofdstructuur opstellen, alle bestemmingsplannen overzetten en samenvoegen met de verordening fysieke leefomgeving en het eerste wijzigingsbesluit voor Nieuwe Pekela. <i>Conform afspraak koersen we op een afronding van de opzet van het Omgevingsplan eind 2025.</i>			

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Vaststellen van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (UH&S).			
De UH&S beschrijft hoe wij de uitvoerings- (‘vergunningen’) en handhavingstaken (‘toezicht en handhaving’) op basis van de Omgevingswet uitvoeren met als doel de risico’s die de leefomgeving in Pekela kunnen bedreigen zo veel mogelijk uit te sluiten. Voorheen werd dit ook wel het VTH-beleid genoemd. Pekela wil samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties de verantwoordelijkheid nemen voor een ‘veilige, duurzame, aantrekkelijke en gezonde leefomgeving’. De strategie beschrijft hoe wij uitvoering geven aan onze taken en welke afwegingen wij maken bij de inzet van de beschikbare middelen. Concreet gaat het om de VTH-taken die de gemeente uitvoert op het vlak van bouwen, brandpreventie, ruimtelijke ordening, milieu, de APV (kappen van bomen, slopen etc.) en de taken van de buitengewone opsporingsambtenaren. De strategie is bovendien de belangrijkste basis voor het jaarlijkse uitvoeringsprogramma. De UH&S kan indien nodig of gewenst periodiek aangepast worden in opdracht van het gemeentebestuur. Het voornemen is om de achterstand in de handhaving in circa twee jaar zo goed als mogelijk weg te werken. Het plan van aanpak hiervoor zal aan de raad worden voorgelegd. <i>Toelichting:</i> De UH&S en het daarop gebaseerde Uitvoeringsprogramma zijn in 2024 door ons vastgesteld. Hierin is onder meer aangegeven hoe de achterstand in de handhaving (binnen twee jaar) wordt weggewerkt. Op dit moment verloopt dit volgens planning.			
Gebiedsgericht werken.			
We blijven doorgaan met gebiedsgericht werken. Als gemeente willen we dicht bij onze inwoners zijn. We willen weten wat er in de buurt speelt, wat er nodig is en hoe we van Pekela een prettige plek kunnen maken en houden. Daarom gaan we vaak de buurt in om in gesprek te gaan met inwoners. We gaan door met de maandelijkse wijkronde, elke keer in een andere buurt van Pekela. De buurtwoning in Nieuwe Pekela is een plek waar inwoners gemakkelijk vragen kunnen stellen of zelf een initiatief kunnen starten. De gebiedsregisseur is er om inwoners daarbij te helpen. Wij hopen dat na deze verhuizing het weer een succes wordt. De gebiedsregisseur weet wat er speelt en kan inwoners(groepen) ondersteunen bij ideeën. Bij het gebiedsgericht werken blijven we samenwerken met de Badde en Acantus. <i>Toelichting:</i> In 2024 hebben we de buurtwoning en de maandelijkse wijkronde met Acantus en de Badde voortgezet. Het gebiedsgericht werken blijft in Pekela een succesvolle werkwijze om zichtbaar te zijn in wijken en laagdrempelig contact te hebben met inwoners. Het heeft geleid tot diverse inwonersinitiatieven, met name rondom spelen en ontmoeten in de wijk. In 2025 gaan we het gebiedsgericht werken evalueren.			

1.2.2 Beheer

Beleids horizon 2027 ‘De kwaliteit en uitstraling van de openbare ruimte is verhoogd ten opzichte van 2022.’

Aanpak op hoofdlijnen

- Ingrepen in de openbare ruimte zijn klimaat adaptief.
- We stellen kaders en randvoorwaarden vast waar het gaat om groen en water binnen de gemeente.
- We geven uitvoering aan, en actualiseren waar nodig de beheerplannen en uitvoeringsplannen.
- Het onderhoud van de openbare ruimte is op orde. We hebben aandacht voor biodiversiteit en ecologisch beheer.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Uitvoeren van groen- en watervisie.			
We geven uitvoering aan de met draagvlak tot stand gekomen en hopelijk vastgestelde visie. We gaan (de komende jaren) de vastgestelde ambities met betrekking tot klimaatadaptatie, biodiversiteit en het gewenste kwaliteitsniveau realiseren. Het groen en het water draagt bij aan een aantrekkelijke woonomgeving en biedt ruimte voor talloze recreatieve functies. • Wij geven uitvoering aan het projectplan Boven Pekela ‘Buten om’; aanleg van bosschages en ecologische bermen langs wegen in het buitengebied; • We verhogen het budget voor nieuwe onkruidbestrijding en vegen; • We starten met een aanbesteding voor de onkruidbestrijding, vegen en kolken reinigen; • Realisatie van diverse wadi’s² in de gemeentelijke groenstroken en grasvelden. <i>Toelichting: Er is uitvoering gegeven aan het beleid door de onkruidbestrijding, vegen en kolken reinigen aan te besteden. Verder zijn er bomen (60 stuks), bos singels en struweel aangeplant, wadi’s gerealiseerd en worden de bermen meer ecologisch beheerd.</i>			
Vaststellen nieuw wegenbeleid.			
Er wordt een nieuw wegenbeleidsplan opgesteld. De Omgevingsvisie, het Afwegingskader Woningbouw Pekela als ook de actuele verkeersmodellen zullen hierin worden meegenomen. Er wordt een handboek openbare ruimte opgesteld waarmee een basis wordt gelegd voor de openbare inrichting. Aan de hand van de beschikbare middelen en het huidige en gewenste kwaliteitsniveau worden onderhoud strategieën uitgewerkt. <i>Toelichting: Het beleidsplan is door uw raad vastgesteld. Het onderhoudsniveau is vastgesteld op onderhoudsniveau C. Dit betekent een onderhoudsniveau waarbij het onderhoud later wordt uitgevoerd dan volgens de richtlijnen wordt geadviseerd.</i>			

² Een wadi is de afkorting voor Water Afvoer Drainage en Infiltratie (systeem).

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Afvalbeleid.			
Er wordt uitvoering gegeven aan het (hopelijk) vastgestelde nieuwe beleid voor afval waarbij gestreefd wordt naar een doelmatige afvalophaal- en verwerking. Daarbij zal ook verder gekeken worden naar een optimalisatie van het afvalbrengrstation van de gemeente. We hebben in Omrin een nieuwe partner gevonden die de afvalinzameling op zich neemt. <i>Toelichting: Het beleid is vastgesteld. De overgang van bron naar nascheiding is afgerond.</i>			

1.2.3 Duurzaamheid

Beleids horizon 2027 ‘In 2026 is het energieverbruik van woningen, bedrijven en gemeentelijke panden aanzienlijk lager dan in 2022.’

Aanpak op hoofdlijnen

- Stimuleren van het terugbrengen van het energieverbruik.
- We werken samen met het Regionaal Woon- en leefbaarheidsplan in projecten om bewustwording te creëren.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Duurzaamheidsvisie.			
Met de (hopelijk) vastgestelde visie Duurzaamheid als overkoepelend beleidsstuk zal verder uitvoering gegeven worden aan het ingeslagen pad om het energieverbruik in Pekela terug te brengen. De warmtetransitie visie is hier als bijlage onderdeel van. Met deze beleidsstukken als basis en met behulp van de verschillende subsidiemogelijkheden die vanuit het Rijk beschikbaar gesteld zijn kunnen particulieren een beroep doen op een financiële ondersteuning. Met de duurzaamheids- en besparingscoach ondersteunen wij als gemeente en regio hierbij. Als bedrijven behoefte hebben aan hulp bij de Energietransitie, helpen we hen mee in deze zoektocht. Dat doen we door bijvoorbeeld mee te helpen te zoeken naar subsidiemogelijkheden en door te verwijzen naar bijvoorbeeld Groningen werkt slim! Met de projectgroep Pekela geeft gas in Boven Pekela houden wij nauw contact om enerzijds de versnelling van de verduurzaming te bevorderen en anderzijds het een al dan niet nieuwe invulling te geven aan het groengas deel van het project. <i>Toelichting: Ook in 2024 zijn er diverse (huis aan huis) acties geweest om inwoners te stimuleren hun woning of bedrijf te verduurzamen. De projectgroep Pekela GeeftGas heeft elk huis in het projectgebied bezocht. De JBC bespaarcoach heeft in het Gebieds Gerichte Aanpak (GGA) Nieuwe Pekela, ruim 500 woningen bezocht. In Oude Pekela zijn ook ruim 500 bezocht. Met behulp van de diverse subsidies zijn er woningen verbeterd en energiezuiniger gemaakt. Veel inwoners wachten nog met het aanpakken van de woning. Het kost tijd om een besluit te nemen en ook de Nij Begun Maatregel die in 2025 van kracht wordt zorgt er voor dat nog veel inwoners een afwachtende houding aannemen.</i>			
De zonnevisie wordt geëvalueerd.			
De Zonnevisie wordt geëvalueerd, waarbij zowel het participatiedeel als de landschappelijke inpassing aan de orde komen. <i>Toelichting: Er zijn veel verschillende interviews gehouden om een goed beeld te krijgen van de verschillende standpunten en beleidsuitgangspunten van het rijk en de provincie. De verwerking hiervan in de zonnevisie is nog niet helemaal afgerond.</i>			

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Het gebiedsfonds.			
De inrichting van het Gebiedsfonds (onder andere organisatie en regels) krijgt vorm en wordt voorgelegd aan de raad ter besluitvorming. Conform besluit wordt het Gebiedsfonds vervolgens uitgevoerd. Toelichting: Het college heeft een eerste openstellingsbesluit ten aanzien van het Leefbaarheidsfonds (voorheen Gebiedsfonds) genomen. Stichtingen, verenigingen, coöperaties en bewonerscollectieven kunnen dit jaar een aanvraag indienen voor projecten die gericht zijn op het verbeteren van de leefbaarheid in Pekela.			

1.2.4 Bereikbaarheid

Beleids horizon 2027 ‘De fysieke en digitale bereikbaarheid van Pekela en tussen Pekela en de omliggende kernen zijn verbeterd.’

Aanpak op hoofdlijnen

- We verbeteren (snel)fietsverbindingen.
- We zetten ons in om de diverse OV-voorzieningen lokaal en regionaal beter op elkaar aan te laten sluiten.
- We zetten ons proactief in om glasvezel beschikbaar te hebben voor alle inwoners en bedrijven.
- Het starten met het uitvoeren van het project bruggen.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Openbaar vervoer.			
Via het Openbaar Vervoer-bureau Groningen Drenthe (OV-bureau) blijven we inzetten op het behoud van het huidige aanbod van openbaar vervoer. We gaan samen met het OV-bureau en de provincie een hub (over- of opstapplaats met voorzieningen) ontwikkelen bij de Binding in Oude Pekela en streven naar eenzelfde voorziening in Nieuwe Pekela. <i>Toelichting: Het project HUB en Abri's is nog niet afgerond. In 2025 hopen we een concreet voorstel te kunnen doen en mogelijk ook uit te voeren.</i>			
Bewegen in de openbare ruimte.			
We gaan samen met de provincie, omliggende gemeenten en belangenorganisaties zoals het wandelnetwerk en het fietsplatform het bewegen in de openbare ruimte onderzoeken en stimuleren. <i>Toelichting: In 2024 zijn we gestart met een plan voor BOSS (Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten in de buitenruimte). Uw raad heeft hiervoor budget beschikbaar gesteld. Het plan wordt halverwege 2025 afgerond en ter besluitvorming voorgelegd aan uw raad.</i>			

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Bruggen Pekelder Hoofddiep.			
• De in 2024 afgeronde eerste fase van de participatie vormt de basis voor de brede visie voor het Pekelder Hoofddiep van 2040. • De brede visie van het Pekelder Hoofddiep van 2040 wordt voorgelegd ter besluitvorming. • De inhoudelijke participatie per brug of gebied is een continu proces. • Er wordt gestart met de voorbereiding van het vervangen van de beschoeiingen. • Er wordt gestart met de voorbereiding van het onderhoud, de renovatie en de vervanging van de bruggen. • We blijven de raad elk kwartaal informeren met een voortgangsrapportage. Drie keer per jaar omdat de ervaring leert dat we in de zomer relatief minder te rapporteren hebben. • We krijgen en beoordelen de plannen van de dorpscoöperatie Pekela. <i>Toelichting: Binnen het project bruggen is in verder 2024 gewerkt aan de visie Pekelder Hoofddiep 2040, welke is gepresenteerd aan de gemeenteraad eind december 2024. In de herfst zijn van enkele bruggen de slijtlagen hersteld. Voor de vervanging van de beschoeiing zijn de nodige onderzoeken uitgevoerd, zoals archeologie en niet gesprongen explosieven. Daarnaast zijn de voor de beschoeiing benodigde sonderingen voorbereid met bedrijven en grondeigenaren.</i>			

1.2.5 Veiligheid

Beleids horizon 2027 ‘De veiligheid en het gevoel van veiligheid van de inwoners van Pekela is in 2026 verbeterd.’

Aanpak op hoofdlijnen

- We inventariseren en analyseren data op veiligheidsthema’s in het algemeen, bepalen specifieke knelpunten en brengen prioriteit aan voor wat betreft de aanpak van het geprioriteerd veiligheidsprobleem of –issue. Het thema ondermijning is daarbij een speerpunt waarin ook ondersteuning wordt gezocht in de analyse en de aanpak.
- Samen met ketenpartners en ook de bewoners zelf wordt een aanpak en de rolverdeling daarin bepaald m.b.t. het geprioriteerd veiligheidsprobleem;
- Er wordt nadrukkelijk integraal ingezet op preventie en het voorkomen van het ontstaan van onveilige situaties in wijken en buurten.

Ontwikkelingen

Eind 2022 is een Integraal veiligheidsbeleidsplan opgeleverd met daarin de voorgestelde prioriteiten.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Opstellen uitvoeringsplannen voor de vier veiligheidsthema’s.			
Na vaststelling van het Integraal Veiligheidsbeleidsplan 2023-2026 met daarin opgenomen de (vier) geprioriteerde veiligheidsthema’s, is het nu zaak hierop Uitvoeringsplannen op te stellen met daarin zo concreet mogelijke acties in de tijd geplaatst.			
<i>Toelichting: In het Integraal Veiligheidsbeleidsplan 2023-2026 is sprake van de volgende beleidsprioriteiten: I Aanpak en bestrijding van risico’s op onveiligheid bij jongeren (risicojongeren); II aanpak en bestrijding van lokale (criminele) ondermijning w.o. drugscriminaliteit; II Aanpak verkeersonveiligheid in wijken en buurten; IV Aanpak en bestrijding van (woon)overlast in wijken en buurten. In 2024 is naast de doorlopende aandacht en acties daarin op de risicojongeren (prioriteit I), veel aandacht besteed aan de aanpak van (criminele) ondermijning (prioriteit II). De uitvoering heeft daarin met name regionaal plaats gehad waarbij in vier onderscheiden sporen de aanpak is beschreven en op onderdelen tot uitvoering gebracht. Veel is overigens ook nog te beschouwen als ‘work in progress’.</i>			

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Ondermijning.			
De geprioriteerde veiligheidsthema’s zijn: aanpak en bestrijding van risico’s op onveiligheid bij jongeren, aanpak en bestrijding van lokale (criminele) ondermijning waaronder drugscriminaliteit, aanpak verkeersonveiligheid in wijken en buurten en aanpak en bestrijding van (woon)overlast in wijken en buurten. Voor wat betreft de aanpak en bestrijding van (criminele) ondermijning wordt er naast samenwerking op basiseenheid-niveau ook nauw samengewerkt met de andere negen gemeenten in de provincie. Inmiddels is er een Plan van Aanpak regionale aanpak ondermijning opgesteld waar op vier benoemde sporen in een zekere projectstructuur gewerkt wordt aan concrete, bruikbare resultaten.			
<i>Toelichting: In 2024 zijn grote stappen gezet in de uitvoering van de aanpak van ondermijning. Dit is met name gedaan in regionaal verband waarbij een opgesteld projectstructuur heeft gezorgd voor tastbare resultaten op vier sporen t.w. bewustwording & weerbaarheid, harmonisatie van beleid, opzetten regionaal interventieteam en het opstellen van een zgn. Groningse norm voor de betrokken overheden. Voor Pekela is in december 2024 een ondermijningsbestendige APV vastgesteld en is de gemeentelijke bijdrage aan het regionaal interventieteam bepaald.</i>			

1.3 Financiële ontwikkelingen

Taakveld		Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting ná wijziging 2024	Realisatie 2024	Afwijking V/N 2024
Baten						
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	67.025	1.000	1.000	1.793	-793
1.2	Openbare orde en Veiligheid	29.076	9.335	9.335	13.550	-4.215
2.1A	Verkeer en Vervoer	186.971	56.590	116.062	118.903	-2.841
2.3	Recreatieve Havens	500	530	530	583	-53
2.4	Economische Havens en waterwegen	8.427	6.485	6.485	9.148	-2.663
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	437	-	-	-	-
5.6	Media	50.231	48.997	176.634	174.882	1.752
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	139.237	19.657	92.381	425.065	-332.684
7.2	Riolering	1.108.135	1.094.691	1.094.691	1.109.574	-14.883
7.3	Afval	1.710.254	1.987.529	1.982.402	1.851.603	130.799
7.4	Milieubeheer	63.077	414.892	2.148.807	523.174	1.625.633
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	55.030	63.749	63.749	51.561	12.188
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	305.280	-	877.564	763.638	113.926
8.3	Wonen en bouwen	946.274	144.700	1.239.601	827.828	411.773
Totale baten		4.669.953	3.848.155	7.809.241	5.871.302	1.937.939
Lasten						
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	21.834	13.927	1.212.675	14.138	-1.198.537
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	809.302	837.442	836.549	835.457	-1.092
1.2	Openbare orde en Veiligheid	472.947	544.681	754.659	606.047	-148.612
2.1A	Verkeer en Vervoer	1.067.350	1.474.989	1.355.546	1.254.074	-101.472
2.1B	Verkeer en vervoer - bruggen	6.279.893	591.308	838.244	1.241.920	403.676
2.3	Recreatieve Havens	9.385	13.647	11.547	14.785	3.238
2.4	Economische Havens en waterwegen	174.054	148.605	160.310	175.853	15.543
2.5	Openbaar vervoer	460	11.463	11.460	460	-11.000
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	74.808	93.123	114.350	94.219	-20.131
5.4	Musea	30.130	27.744	31.706	41.544	9.838
5.5	Cultureel erfgoed	7.185	8.090	8.030	2.617	-5.413
5.6	Media	355.115	357.851	357.173	359.528	2.355
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.994.272	1.883.808	2.470.257	2.457.619	-12.638
7.2	Riolering	909.512	852.634	851.922	883.004	31.082
7.3	Afval	1.556.702	1.408.297	1.837.356	1.713.996	-123.360
7.4	Milieubeheer	857.391	1.609.045	3.347.759	1.184.916	-2.162.843
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	132.501	125.626	128.881	211.336	82.455
8.1	Ruimte en leefomgeving	420.808	384.317	634.500	557.317	-77.183
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	310.171	-	939.564	826.523	-113.041
8.3	Wonen en bouwen	1.608.933	1.153.158	2.543.113	2.215.344	-327.769
Totale lasten		17.092.750	11.539.755	18.445.601	14.690.695	-3.754.906
Saldo programma 1		-12.422.797	-7.691.600	-10.636.360	-8.819.393	1.816.967

Toelichting op de cijfers

Hieronder volgt de toelichting op afwijkingen groter dan €50.000 ten opzichte van de begroting na wijziging.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

De lasten zijn afgerond €1.200.000 lager (V) dan begroot. Dit komt doordat in overleg met de accountant is besloten om de verplichtingen voor de Hooiweg op te nemen als Niet uit de balans blijken de verplichtingen. De storting in de voorziening die was begroot is daarom niet nodig.

1.2 Openbare orde en veiligheid

De lasten zijn €148.000 lager (V) dan begroot. Dit komt voor €60.000 doordat het extra budget voor het bestrijden van ondermijning nog niet is ingezet wat een voordeel oplevert van €60.000. De reden hiervoor is dat er in 2024 nog geen concrete besteding was geformuleerd en de wel gemaakte kosten via het RIEC konden worden verrekend. Daarnaast zijn de loonkosten op dit taakveld €90.000 lager dan begroot. Voor de helft komt dit omdat loonkosten zijn doorbelast aan verschillende projecten en voor de andere helft omdat bepaalde vacatures niet het gehele jaar zijn ingevuld.

2.1A Verkeer en vervoer

De lasten zijn €101.000 lager (V) dan begroot. Dit verschil wordt veroorzaakt door lagere kosten voor elektriciteit van de openbare verlichting. Deels wordt dit veroorzaakt door wat correcties uit 2023 (eindafrekeningen) en anderzijds door lagere tarieven.

2.1B Verkeer en vervoer-bruggen

De lasten zijn €404.000 hoger (N) dan begroot. Dit komt voor €309.000 door een verplichte storting in de voorziening achterstallig onderhoud bruggen die volledig ten laste komt van dit budget. Deze storting is noodzakelijk zodat de totale voorziening aansluit bij de Visie Pekelder Hoofddiep 2040 zoals die op 11 maart 2025 door uw raad is vastgesteld. Het overige verschil van €95.000 komt door hogere kosten voor projectleiding en externe onderzoeken door SWECO. De totale onderzoekskosten blijken hoger dan vooraf ingeschat.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

De baten zijn €333.000 hoger (V) dan begroot. Voor €280.000 komt dit door een extra bijdrage vanuit de RegioDeal voor onder andere de aanleg van de speelvoorziening rondom het Heeresmeer. Daarnaast zijn de opbrengsten van de exploitatie van de dorpshuizen €35.000 hoger dan begroot door hogere huurbaten.

7.3 Afval

De baten zijn €131.000 lager dan begroot (N). Dit wordt veroorzaakt doordat de begrote onttrekking aan de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing niet is geboekt. Deze onttrekking zat in de begroting om op 100% kostendekkendheid uit te komen. De voorziening is niet aangewend omdat het saldo in de jaarrekening dit toelaat en de voorziening in 2025 ook nodig is.

De lasten zijn €123.000 lager (V) dan geraamd. De kosten voor het inzamelen van restafval waren €32.000 lager dan geraamd omdat er minder kilo's worden ingezameld dan waar vooraf rekening mee was gehouden. Ook de kosten voor het inzamelen van papier waren €22.000 lager dan begroot omdat gedurende 2024 de verenigingen ook veel papier hebben ingezameld en de gemeente dit dus niet hoefde te verzorgen. De kosten voor het inzamelen van PMD heeft in 2024 in totaal €23.000 minder gekost dan waar vooraf rekening mee was gehouden. Het overige verschil wordt veroorzaakt door lagere loonkosten op dit taakveld omdat bepaalde loonkosten zijn toegerekend aan andere taakvelden.

7.4 Milieubeheer

De baten zijn €1.626.000 lager (N) dan begroot. Dit betreft voor €1.112.000 de Rijksbijdrage voor het Nationaal Isolatie Programma (NIP) en aanpak energiearmoede en voor €520.000 de Rijksbijdrage voor capaciteit klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze middelen zijn in 2024 niet besteed en daarom op de balans gezet. De lasten die vallen onder deze specifieke uitkeringen van het Rijk zijn opgeteld ook €1.626.000 lager (V) dan begroot.

De lasten zijn in totaal €2.163.000 lager (V) dan begroot. Naast de hierboven benoemde €1.626.000 (V) bij de specifieke uitkeringen betreft dat voor €540.000 lagere lasten bij de proeftuin Aardgasvrij wonen. Dit komt omdat er in 2024 minder subsidies zijn verstrekt. Omdat deze lasten volledig zouden worden gedekt door een onttrekking aan de Reserve proeftuin aardgasvrij en die ook €540.000 lager is, heeft dit geen effect op het jaarrekeningresultaat.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

De lasten zijn €82.000 (N) hoger dan begroot. Dit komt door een verplichte storting in de onderhoudsvoorziening voor begraafplaatsen. Deze voorziening heeft de gemeente om toekomstige onderhoudslasten te kunnen dekken voor de begraafplaatsen.

8.1 Ruimte en leefomgeving

De lasten zijn €77.000 lager (V) dan begroot. Dit komt omdat in 2024 een bedrag van €50.000 beschikbaar was gesteld door de Erfgoed visie. Deze werkzaamheden hebben alleen niet in 2024 plaatsgevonden maar dit gebeurt in 2025. Het budget wordt daarom, via resultaatbestemming, meegenomen naar 2025.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Zowel de baten als lasten zijn €114.000 lager dan begroot. Het effect op het jaarrekeningresultaat is daarmee nihil. Dit komt doordat het saldo van de grondexploitaties conform de BBV voorschriften weggeboekt wordt naar de balans. Daarom zijn de lasten en de baten bij de grondexploitaties gelijk aan elkaar. De mutaties binnen de grondexploitaties zijn nader toegelicht binnen de paragraaf Grondbeleid.

8.3 Wonen en bouwen

De baten zijn €412.000 lager (N) dan begroot. Voor €372.000 wordt dit veroorzaakt door de specifieke uitkering Start bouwimpuls welke in 2024 niet is besteed terwijl hier wel rekening mee was gehouden en daarom is de bate ook niet gerealiseerd. Daarnaast waren de opbrengsten voor omgevingsvergunningen €34.000 lager dan begroot, dit komt door minder (grote) aanvragen dan waar vooraf rekening mee was gehouden.

De lasten zijn €328.000 lager (V) dan begroot. Voor €372.000 (V) wordt dit veroorzaakt doordat de geraamde uitgaven voor de Start bouwimpuls niet zijn gerealiseerd. Deze worden doorgeschoven naar 2025. Tevens zijn de subsidies vanuit het Leefbaarheidsfonds niet zoals geraamd in 2024 verstrekt, maar in 2025, waardoor de lasten €116.000 lager (V) zijn. Daarnaast zijn de lasten voor de Gebiedsgerichte aanpak Nieuwe Pekela €101.000 hoger (N) dan geraamd en zijn de loonkosten binnen dit taakveld €59.000 hoger (N) dan begroot.

1.4 Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site ‘waarstaatjegemeente.nl’. Wij hebben ervoor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie Nederland		Bron	Beschrijving
Verwijzingen Halt	per 1.000 inw 12-17jr	2024	6	9	9	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar
Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2022	1,2	3,1	2,3	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners
Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2022	3,7	4,6	4,5	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.)
Diefstal uit woning	per 1.000 inwoners	2022	0,8	1,4	1,4	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners
Vernieling en beschadiging (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2022	6,1	6,4	6,0	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners
Func tiemenging	%	2023	34,3	52,2	54,2	LISA	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw 15-64jr	2023	118,1	155,5	181,8	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2021	157	173	164	CBS - Statistiek - Huishoudelijk afval	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie Nederland		Bron	Beschrijving
Hernieuwbare elektriciteit	%	2022	38	66,7	40,9	RWS Klimaatmonitor	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2023	1,7	7,8	9,1	ABF - Systeem Woningvoorraad	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.
Demografische druk	%	2024	78	67,4	70,4	CBS - Bevolkingsstatistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van het niet-werkende deel van de bevolking tot het werkende deel van de bevolking.

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de jaarrekening voorhanden waren.

PROGRAMMA 2 – GEZONDHEID

2.1 Kern

Pekelders geven hun eigen gezondheid gemiddeld een 7,1.³ Dat is een ruime voldoende. Toch weten we dat de levensverwachting in Pekela aanzienlijk lager is dan gemiddeld in Nederland. Dit verdient onze onverdeelde aandacht. Ons uitgangspunt is daarom ‘positieve gezondheid’. Dit betekent dat gezond zijn meer is dan ‘niet ziek’ zijn. Het gaat ook over kwaliteit van leven, het gevoel hebben dat je betekenis hebt en dat je zelf de regie hebt over je leven.

"We gaan voor meer gezonde jaren in Pekela."

Preventie

Voorkomen is beter dan genezen. Als het lukt om problemen te voorkomen, loopt het later niet uit de hand. Gezond eten, meer bewegen en buitenspelen, bewust omgaan met alcohol en roken, dat is wat we willen bevorderen. We gaan voor ‘meer gezonde jaren in Pekela’.

Om dat te bereiken, zijn meer inspanningen nodig dan de wettelijke zorgplicht voor gezonde inwoners aan de gemeente voorschrijft. We blijven daarom capaciteit reserveren voor het maken en uitvoeren van gezondheidsbeleid.

2.2 Beleidsontwikkelingen

2.2.1 Positieve gezondheid

Beleidshorizon 2027 ‘Inwoners van Pekela ervaren een betere ‘positieve gezondheid’ dan in 2022.’

Aanpak op hoofdlijnen

- We bevorderen de kennis en vaardigheden over positieve gezondheid bij alle inwoners.
- Uitvoering geven aan programma’s met (keten)partners.
- We bevorderen een beweegvriendelijke leefomgeving.
- Gezondheid heeft een prominente rol in iedere beleidskeuze (“Health in All Policies”).

³ Bron: enquête toekomstvisie januari 2022.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
----------------	------------	------------	----------

Sociaal maatschappelijk werk wordt op basis van ‘Positieve Gezondheid’ ingezet.			
--	---	---	---

De Badde krijgt de specifieke opdracht om in 2024 Positieve Gezondheid in te zetten in het sociaal maatschappelijk werk. Hiermee worden gezondheid en welzijn op een brede manier benaderd, waardoor meer inzicht ontstaat in de daadwerkelijke uitdagingen en inwoners meer aangesproken worden op hun veerkracht.

Toelichting: De Badde werkt en voert gesprekken met inwoners volgens de benadering van Positieve Gezondheid, waarbij de focus ligt op wat mensen wél kunnen en wat voor hen écht belangrijk is. Medewerkers zijn hierin geschoold en ondersteunen inwoners vanuit deze brede kijk op gezondheid en welzijn, met veel aandacht voor veerkracht en eigen regie. Met de implementatie van de interventie ‘Welzijn op Recept’, waarbij welzijnscoaches in huisartsenpraktijken de verbinding maken tussen medisch en sociaal domein, wordt Positieve Gezondheid nog nadrukkelijker ingezet.

In 2024 wordt uitvoering gegeven aan het lokale plan aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)			
--	---	---	---

Waarin onder meer de ketenaanpakken valpreventie, aanpak overgewicht en obesitas (GLI), Kansrijke Start en dergelijke worden opgezet.

Toelichting: We geven uitvoering aan het plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord. Het opzetten van de verschillende lokale ketenaanpakken (welzijn op recept, kinderen met overgewicht, volwassenen met overgewicht, valpreventie) zijn belangrijke acties in het plan van aanpak. Deze ketenaanpakken zijn inmiddels gestart in Pekela. Voor een goede uitvoering van de ketenaanpak kinderen met overgewicht zijn we nog in afwachting van de provinciale afspraken. Totdat deze afspraken gemaakt zijn, bieden we in samenwerking met lokale partijen een alternatief programma.

We geven uitvoering aan het jaarplan 2024 met activiteiten en projecten om de gezonde leefstijl van inwoners te stimuleren.			
--	---	---	---

Voorbeelden hiervan zijn de inzet van de buurtsportcoach en de JOGG-regisseur en de organisatie van activiteiten, zoals Samen Koken in Pekela, weerbaarheidstrainingen, naschools beweegaanbod en schoolsportactiviteiten.

Toelichting: Er zijn in 2024 –onder regie van de buurtsportcoach en JOGG-regisseur– activiteiten georganiseerd om de gezonde leefstijl van inwoners te stimuleren. Voorbeelden hiervan zijn: de avond driedaagse, kookworkshops in de buurthuizen, wekelijkse beweeglessen voor inwoners met overgewicht (deelnemers Gecombineerde Leefstijl Interventie), weerbaarheidscursussen op scholen en ouder-/kindweerbaarheidstrainingen, vakantieactiviteiten, activiteiten in het kader van valpreventie voor senioren.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
----------------	------------	------------	----------

Realisatie twee centrale speel- en beweegplekken. We realiseren natuurlijke speel- en beweegplekken op twee centrale locaties: een in Nieuwe Pekela en een in Oude Pekela. Op deze plekken kunnen inwoners van alle leeftijden elkaar ontmoeten en worden zij gestimuleerd om (meer) te bewegen. Met een participatietraject betrekken we inwoners bij de inrichting van deze plekken. We hadden in 2023 willen starten met het project, maar het project heeft vertraging opgelopen omdat er tijdelijk geen beleidscapaciteit was (personele wisselingen). Inmiddels zijn de voorbereidingen gestart en verwachten we beide speel- en beweegplekken in 2024 te realiseren. <i>Toelichting: De centrale speelplek bij het Heeresmeer in Nieuwe Pekela is zo goed als klaar. De speelplek kwam tot stand door de ideeën van kinderen, ouders en omwonenden die meedachten over de invulling van de speelplek. In het voorjaar van 2025 voegen we groen en ontmoetingsbankjes toe, en wordt de speelplek feestelijk geopend. Voor een centrale speelplek in Oude Pekela zijn we nog op zoek naar een geschikte locatie. Het komende jaar kijken we binnen de bestaande subsidiemogelijkheden wat er mogelijk is.</i>	●	●	●
--	---	---	---

Om gezondheid een prominentere rol te geven in beleidskeuzes ten aanzien van ontwikkelingen in de openbare ruimte, wordt de GGD Groningen nauwer betrokken vanuit hun kennis- en adviesfunctie. Bij de Gebiedsgerichte Aanpak in Nieuwe Pekela wordt de GGD al in de planvorming om advies gevraagd. <i>Toelichting: De GGD is betrokken bij het omgevingsplan van Pekela en wordt in de planvorming van de Gebiedsvisie Nieuwe Pekela om advies gevraagd.</i>	●	●	●
--	---	---	---

2.2.2 De gezonde basis

Beleidshorizon 2027 ‘Alle kinderen hebben gelijke kansen en een goede gezonde start. Hulp en ondersteuning is voor iedereen beschikbaar en bereikbaar.’

Aanpak op hoofdlijnen

- We zetten in op alle kinderen de eerste 1.000 dagen (vanaf de geboorte) een goede start.
- We nemen deel aan het landelijke programma ‘De goede start’ (vanaf kinderwens).
- We nemen deel aan het landelijke programma ‘Gezonde jeugd, gezonde toekomst’ (JOGG).
- Vitale sportverenigingen hebben een belangrijke rol in de toegankelijkheid van bewegen.
- Praktische gezinsondersteuning krijgt een prominentere rol door deel te nemen aan het provinciaal programma ‘Kansen voor kinderen’.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
----------------	------------	------------	----------

We versterken de ketenaanpak Kansrijke Start met onze partners in de lokale coalitie Kansrijke Start rondom de eerste duizend dagen van een kind. We onderzoeken mogelijkheden voor een preventief programma met interventies voor aanstaande ouders en ouders van jonge kinderen (van -9 maanden tot en met 4 jaar). Hiermee willen we onze inwoners vroegtijdig ondersteunen op bijvoorbeeld opvoedvaardigheden, ouderschap, Positieve Gezondheid, gezonde keuzes en taalvaardigheden. Ook komen gezinnen in een kwetsbare situatie hierdoor vroegtijdig in beeld en krijgen zij de zorg en ondersteuning die ze nodig hebben rondom de eerste duizend dagen van hun kinderen en daarna. Voorafgaand aan het bieden van ondersteuning zullen we de startsituatie van gezinnen in “kaart brengen” (0-meting). <i>Toelichting: We zijn gestart met een project met als doel de vroegsignalering van zwangere/aanstaande ouders en “jonge” ouders te verbeteren. Hiermee willen we onze inwoners die toch al kwetsbaar zijn in deze fase van hun leven, eerder kunnen ondersteunen als dat nodig is zodat we zorgen voor een zo kansrijk mogelijke start voor ieder kind in Pekela.</i> <i>Het project wordt gefinancierd met middelen vanuit de Regiodeal en wordt door twee externe partners uitgevoerd. Een van de twee uitvoerende partners is in 2024 gestopt met alle werkzaamheden in het kader van Kansrijke Start; we zijn in gesprek met een andere partner over de verdere uitvoering van het project. Hierover moeten nog besluiten worden genomen. Dit zorgt voor enige vertraging. Medio 2025 zal het project moeten zijn afgerond.</i>	●	●	●
---	---	---	---

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
We maken nieuwe uitvoeringsafspraken voor 2024 met de organisatie die de lokale coalitie Kansrijke Start begeleidt.			
Voor 2024 nemen we de afspraken tot en met 2023 als uitgangspunt. In 2024 gaan we besluiten hoe de begeleiding van de lokale coalitie Kansrijke Start er vanaf 2025 uit zou moeten zien. <i>Toelichting: In 2024 is de lokale coalitie Kansrijke Start begeleid door Impology, een organisatie die al vele jaren de begeleiding van lokale coalities in Oost-Groningen verzorgt. In 2024 heeft Impology besloten te stoppen met al haar werkzaamheden op het gebied van Kansrijke Start en daarmee ook met de begeleiding van onze lokale coalitie Kansrijke Start. We zijn inmiddels in gesprek met een andere partner die de begeleiding van onze lokale coalitie kan verzorgen vanaf 2025. Concrete afspraken hierover moeten nog definitief worden gemaakt.</i>			
Met de uitvoerenden van Praktische Gezinsondersteuning worden afspraken gemaakt over de uitvoering in 2024.			
Praktische Gezinsondersteuning wordt eind 2023 met alle uitvoerenden geëvalueerd op effecten en ervaringen, waarna we besluiten om deze ondersteuning voor gezinnen in Pekela al dan niet beschikbaar te houden in 2024 en in welke omvang en vorm. <i>Toelichting: Op basis van evaluatie is de Praktische Gezinsondersteuning ook in 2024 beschikbaar geweest voor gezinnen in Pekela en uitgevoerd door De Badde en Team 050, vergelijkbaar met 2023. Hiermee is ondersteuning voor gezinnen snel en dichtbij beschikbaar voor gezinnen in Pekela door vaste uitvoerende partners. Voorwaarde is wel dat er altijd sprake moet zijn van meerdere hulpvragen waarbij er in ieder geval sprake moet zijn van een vraag die te maken heeft met de opvoeding/het opgroeien van het kind/de kinderen in het gezin. Reden hiervan is dat deze ondersteuning gefinancierd wordt met jeugdhulpmiddelen.</i> <i>De continuering van de Praktische Gezinsondersteuning zal onderdeel zijn van het nog te maken uitvoeringsplan die op basis van de door Significant Public gemaakte analyse naar de uitgaven jeugdhulp zal worden gemaakt.</i>			
De Proeftuin Buurtgezinnen wordt in 2024 geëvalueerd.			
De Proeftuin Buurtgezinnen met een looptijd van 2 jaar is in het najaar van 2023 gestart. Buurtgezinnen zal vóór 1 juli 2024 een effectrapportage maken. Op basis van deze effectrapportage vindt een tussenevaluatie van de proeftuin plaats. Hierna besluiten we om de Proeftuin Buurtgezinnen te verlengen tot september 2025. <i>Toelichting: In 2024 hebben we het eerste jaar van de Proeftuin Buurtgezinnen geëvalueerd op basis van een effectrapportage. Deze gaf voldoende vertrouwen om te besluiten de proeftuin Buurtgezinnen te verlengen tot september 2025. Dit besluit hebben we dan ook in 2024 genomen.</i>			

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Het scheidingsloket wordt in 2024 geëvalueerd.			
Met het scheidingsloket willen we inwoners zo vroeg mogelijk ondersteunen in een voor hen lastige situatie om bovendien negatieve gevolgen van de (echt-)scheiding op het functioneren van kinderen zoveel mogelijk te voorkomen. Afhankelijk van de evaluatie wordt besloten om het scheidingsloket al dan niet voort te zetten. <i>Toelichting: Vanuit de werkgroep “complexe scheidingen” hebben we een pilot gedraaid met een scheidingsloket, die bemenst werd door een combinatie van een casusregisseur jeugd en een medewerker van welzijnsorganisatie De Badde. We hebben dit scheidingsloket via meerdere “kanalen” (huisartsen, scholen) bekend gemaakt met o.a. een flyer, maar ook via onze sociale media. Toch bleek het aantal vragen van ouders dat via het scheidingsloket binnenkwam, te beperkt om hiervoor het loket voort te zetten. In 2024 hebben we dan ook besloten te stoppen met het scheidingsloket. Uiteraard kunnen ouders nog steeds vragen stellen via de reguliere spreekuren van De Badde; mocht vervolgens hulp nodig zijn, zal deze hetzij direct worden ingezet vanuit De Badde danwel via de gemeente worden opgepakt.</i>			
Met zowel huisartsen als Gecertificeerde Instellingen (jeugdbescherming en -reclassering) versterken we de samenwerking op verwijzingen naar jeugdhulp.			
We zullen verwijzingen naar jeugdhulp bespreken met huisartsen en Gecertificeerde Instellingen om hiermee het kostenbewustzijn mogelijk te vergroten. Met huisartsen zullen we bovendien bespreken hoe we de inzet van de Ondersteuner Jeugd en Gezin (OJG) bij de huisartsen kunnen optimaliseren. <i>Toelichting: Huisartsen We hebben met huisartsen gesproken over een goede samenwerking met de Ondersteuner Jeugd en Gezin (OJG) die vanuit jeugdhulp beschikbaar is voor alle huisartsen in Pekela. Huisartsen staan open voor een goede samenwerking met de OJG-er wanneer het gaat om vragen die jeugdhulp betreffen. De OJG-er zal met ouders en hun kind(eren) beoordelen óf en zoja, welke hulp passend is. Hiermee willen we uiteraard de best passende hulp voor het gezin, maar willen we ook voorkomen dat (te) snel naar specialistische jeugdhulp wordt verwezen door huisartsen. Deze contacten met huisartsen willen we blijven onderhouden.</i> <i>Gecertificeerde Instellingen In de regio Groningen bevinden zich 3 Gecertificeerde Instellingen (GI), te weten Jeugdbescherming Noord, de William Schrikker Stichting en het Leger des Heils. Met de ene GI verloopt de samenwerking beter dan met de andere. Hoewel GI's, evenals huisartsen wettelijk autonoom zijn in de verwijzingen naar gecontracteerde specialistische jeugdhulp, constateren we dat GI's ook verwijzen naar niet gecontracteerde aanbieders. De GI's zouden in deze laatste situaties vooraf moeten overleggen met de gemeente zodat ook gekeken kan worden naar welke hulp lokaal mogelijk beschikbaar is. Ook hiermee willen we ervoor zorgen dat gebruik gemaakt wordt van lokaal beschikbare hulp waar dat mogelijk is en niet (te) snel wordt verwezen naar specialistische jeugdhulp (“doen wat nodig is”).</i> <i>Dit overleg voorafgaand aan een dergelijke verwijzing zou verbeterd kunnen/moeten worden. In voorkomende casuïstiek in 2024 hebben wij dit ook besproken met betrokken GI's. Verder heeft de samenwerking tussen GI's en gemeenten regionaal de aandacht en worden afspraken over samenwerking met gemeenten vooral regionaal gemaakt omdat GI's regionaal werkende organisaties zijn. Daarnaast worden GI's betrokken bij de invoering van een regionaal veiligheidsteam in het kader van het Toekomstscenario.</i>			

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
----------------	------------	------------	----------

We geven uitvoering aan het besluit over een heropening van het consultatiebureau Nieuwe Pekela in 2024. We streven naar een snelle heropening van het consultatiebureau in Nieuwe Pekela. Voor de nodige aanpassingen van de ruimte vraagt het college een krediet aan in de najaarsnota. <i>Toelichting:</i> Aan het consultatiebureau in Nieuwe Pekela zijn enkele aanpassingen gedaan waarna het consultatiebureau in De Kiepe in Nieuwe Pekela is heropend.			
--	-------------	-------------	-------------

Met het onderwijs versterken we de samenwerking op ondersteuning van jeugdigen en hun gezinnen. Zowel de gemeente (op basis van de Jeugdwet) als het onderwijs (op basis van de Wet Passend Onderwijs) hebben te maken met het bieden van ondersteuning aan kinderen (en hun ouders). We gaan in gesprek met professionals uit beide domeinen over een zo optimaal mogelijke ondersteuning aan jeugdigen, zodat de leerlingen/jongeren een passend onderwijsaanbod krijgen. De evaluatie volgt in de Lokaal Educatieve Agenda. <i>Toelichting:</i> Vanuit de gemeente hebben wij een gezamenlijke bijeenkomst georganiseerd met jeugdprofessionals (casusregisseurs Jeugd, schoolmaatschappelijk werk, leerplicht) en Intern Begeleiders uit het onderwijs. Informatie over wetgeving is gedeeld en ervaringen zijn uitgewisseld. De samenwerking tussen het onderwijs (op basis van de Wet Passend Onderwijs) en de gemeente (op basis van de Jeugdwet) zal onderdeel zijn van het te maken uitvoeringsplan op basis van de door Significant Public gemaakte analyse naar de uitgaven jeugdhulp in Pekela.			
--	-------------	-------------	-------------

We geven uitvoering aan het plan van aanpak ‘JOGG - Gezonde jeugd, gezonde toekomst’. We zetten in op de thema’s: 1) gezonde voeding, 2) water drinken, 3) voldoende bewegen en 4) gezond gewicht. We streven ernaar om in 2024 het aantal gezonde (sport)kantines en rookvrije sportparken uit te breiden. Onze bedoeling is om alle sportparken rookvrij en alle sportkantines gezond te maken, echter daarbij hebben we medewerking van sportverenigingen nodig. We organiseren acties om water drinken binnen de sportverenigingen en onderwijs te stimuleren. We organiseren fittesten voor kinderen/jongeren als nulmeting en om de bewustwording te vergroten. <i>Toelichting:</i> In 2024 zijn (op twee na) alle sportparken rookvrij geworden. Gezonde sportkantines is een grote uitdaging voor verenigingen. De gemeentelijke sportkantines (Binding en Spil) en vv Noordster werken al bewust aan gezonder aanbod op basis van de landelijke JOGG-Teamfit aanpak. Om meer sportkantines in Pekela gezonder te maken en dit proces te versnellen zijn hierover concrete acties opgenomen in de nieuwe Sport- en Beweegnota. 2024 is gebruikt om de plannen voor de organisatie van fittesten verder uit te werken en de opdracht voor deze organisatie weg te zetten. Begin 2025 worden de eerste testen afgenomen in samenwerking met vakleerkrachten bewegingsonderwijs.			
---	-------------	-------------	-------------

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
----------------	------------	------------	----------

We stimuleren en informeren sportverenigingen om gebruik te maken van ondersteunings-mogelijkheden vanuit het Sportakkoord II. Vanuit het Sportakkoord II is deze ondersteuning kosteloos beschikbaar voor sportverenigingen. Sportverenigingen worden (vraaggericht) ondersteund en kunnen passende begeleiding krijgen bij vragen en uitdagingen op het gebied van duurzaamheid van sportaccommodaties, ledenbinding, vrijwilligersbeleid, sponsorwerving, sociaal veilige sport, enz. Daarnaast zijn diverse trainingen voor bestuurders en trainers/coaches beschikbaar. <i>Toelichting:</i> In 2024 hebben we sportverenigingen gestimuleerd om gebruik te maken van (gratis) cursusaanbod (landelijke sportservices) vanuit Sportakkoord II. Twee verenigingen hebben in 2024 gebruik gemaakt van dit aanbod, te weten Zempo en de schietsportvereniging. De gemeente had alleen een faciliterende rol in de aanvraag bij NOC*NSF. Gemeentebreed hebben we in oktober een kennisavond georganiseerd over sociale veiligheid in de sport. Acht sportverenigingen waren hierbij aanwezig. Inmiddels is de regeling veranderd en zijn de sportservices vanuit NOC*NSF niet meer op dezelfde manier beschikbaar.			
--	-------------	-------------	-------------

In 2024 geven we meer bekendheid aan het Volwassenenfonds en het Jeugdfonds Sport & Cultuur, we nemen zoveel mogelijk drempels weg en stimuleren inwoners om gebruik te maken van deze fondsen. In het najaar 2023 zijn we gestart met de pilot Volwassenenfonds voor een periode van drie jaar. In de voorjaarsnota is hiervoor totaal €100.000,- beschikbaar gesteld. In 2024 organiseren we extra campagnes om beide fondsen te promoten onder inwoners en ketenpartners (zoals scholen en sportverenigingen). Door de inzet van deze fondsen worden financiële drempels weggenomen en kunnen inwoners van jong tot oud(er) deelnemen aan sport- en culturele activiteiten. <i>Toelichting:</i> In 2024 hebben 105 kinderen/jongeren gebruik gemaakt van het Jeugdfonds, waarvan 94 aanvragen voor sport en 11 voor cultuur. Een aardige toename ten opzichte van de 88 aanvragen in 2023. Het Volwassenenfonds Sport & Cultuur is beschikbaar sinds eind 2023. In 2024 hebben 38 inwoners gebruik gemaakt van het Volwassenenfonds, waarvan 32 voor sport en 6 voor cultuur. Met name fitness en zwemmen is populair onder volwassenen en 5 inwoners hebben via het fonds een abonnement op de bibliotheek afgesloten. Voor aanvang van de 3-jarige pilot Volwassenenfonds hadden we een prognose gemaakt van maximaal 100 aanvragen per kalenderjaar. Met 38 aanvragen in jaar één van de pilot zijn we goed gestart, maar kunnen we ook de conclusie trekken dat extra promotie noodzakelijk is voor jaar 2 en 3 van de pilot. De promotie van beide fondsen gebeurt via de scholen, De Badde, de sportverenigingen en de sociale mediakanalen.			
---	-------------	-------------	-------------

We laten een externe analyse maken van de stijgende uitgaven jeugdhulp in 2023.

In 2023 constateren we een substantiële stijging in de uitgaven Jeugdhulp in Pekela. Oorzaken van deze stijging vinden we deels in een indexering van de kosten (lonen-prijzen), maar ook in een toename van bepaalde specifieke vormen van jeugdhulp. Een gedegen analyse van de oorzaken van deze stijging in uitgaven is belangrijk om vervolgens keuzes te kunnen maken in mogelijke beheersmaatregelen. We overwegen om in deze analyse het zicht op de vraag naar jeugdhulp te betrekken om daarmee te kunnen constateren of het aanbod van jeugdhulp voldoende aansluit op deze vraag. Een regionale samenwerking hierin onderzoeken we.

Toelichting: In 2024 is de externe analyse door Significant Public gedaan en is hiervan een rapportage gemaakt. In deze rapportage wordt een aantal conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan. Wij zullen nader onderzoek doen waarbij gezocht wordt naar passende scenario's bij de geformuleerde aanbevelingen in deze analyse. Hierbij wordt rekening gehouden met de regionale ontwikkelingen.
De gemeenteraad zal nog inhoudelijk worden geïnformeerd over zowel de in 2024 uitgevoerde analyse als het hiervoor bedoelde nader onderzoek.

We voeren een onderzoek uit naar de continuïteit van en problematiek rondom de huisartsenzorg in Pekela.

De huisartsenzorg staat onder druk, doordat de zorgvraag toeneemt en opvolgers en waarne-mers – zeker voor een plattelandsgemeente – moeilijk te vinden zijn. Daarnaast is er een conflict ontstaan tussen de verschillende huisartsen in Pekela, waardoor van een goede samenwer-king op dit moment geen sprake is. Dit maakt de huisartsenzorg in Pekela extra kwetsbaar. De gemeente is primair niet verantwoordelijk voor de continuïteit van huisartsenzorg, maar heeft wel alle belang bij het in stand houden van goede basisvoorzieningen.

Toelichting: Het onderzoek naar de continuïteit van de huisartsenzorg is begin 2024 afgerond. Het opgeleverde advies heeft geresulteerd in een gezamenlijke wervingscampagne om twee nieuwe huisartsen te vinden voor Oude Pekela.

Eind 2023 wordt de nieuwe Sportnota ter vaststelling voorgelegd aan de raad.

Vanaf 2024 wordt op basis van de vastgestelde beleidskaders uitvoering gegeven aan de Sportnota met bijbehorende speerpunten. De sportnota sluit aan op de Nota Lokaal Gezondheidsbeleid 2023-2028. Vanuit de Sportnota is onder andere aandacht voor vitale sport-aanbieders en toegankelijk sport- en beweegaanbod voor inwoners.

Toelichting: De vaststelling van de Sportnota is uitgesteld. De concept-Sportnota is eind 2024 voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein. De concept-Sportnota wordt in Q1 2025 ter vaststelling voorgelegd aan de raad.

2.3 Financiële ontwikkelingen

Taakveld		Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Afwijking V/N 2024
Baten						
5.1	Sportbeleid en activering	138.402	99.064	142.025	142.024	1
5.2	Sportaccommodaties	151.382	163.294	88.599	76.219	12.380
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	11.306.062	143.257	9.606.520	9.220.384	386.136
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	26.200	25.000	25.000	23.335	1.665
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	401.223	225.000	424.160	570.289	-146.129
7.1	Volksgezondheid	296.512	295.030	352.749	374.990	-22.241
Totale baten		12.319.781	950.645	10.639.053	10.407.240	231.813
Lasten						
5.1	Sportbeleid en activering	151.272	207.346	182.335	163.992	-18.343
5.2	Sportaccommodaties	572.572	426.587	583.690	598.828	15.138
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	7.847.732	997.697	9.394.229	7.219.703	-2.174.526
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.196.671	2.473.712	2.641.806	2.628.657	-13.149
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	756.392	763.908	877.900	793.799	-84.101
6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	1.850.278	2.224.528	2.206.228	2.193.064	-13.164
6.71B	Begeleiding (WMO)	816.246	740.121	887.000	812.801	-74.199
6.71C	Dagbesteding (WMO)	54.860	107.000	107.000	82.637	-24.363
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	1.965.838	2.258.214	2.195.615	1.795.982	-399.633
6.72B	Jeugdhulp behandeling	351.892	364.231	116.251	489.541	373.290
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	1.012.538	1.131.337	1.143.921	925.104	-218.817
6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	243.328	254.274	157.397	312.226	154.829
6.73A	Pleegzorg	548.490	614.948	671.770	570.849	-100.921
6.73B	Gezinsgericht	15.938	13.078	24.409	124.352	99.943
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	1.320.915	1.407.767	1.485.377	1.802.968	317.591
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	1.108.449	1.280.767	1.194.816	1.469.843	275.027
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	217.949	191.410	385.306	341.180	-44.126
6.74C	Gesloten plaatsing	101.442	3.012	197.162	712.549	515.387
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	202.875	307.953	452.402	316.648	-135.754
6.82A	Jeugdbescherming	484.326	553.064	649.772	29.460	-620.312
6.82B	Jeugdreclassering	17.264	26.558	13.061	11.349	-1.712
7.1	Volksgezondheid	655.037	913.762	1.060.541	913.501	-147.040
Totale lasten		22.492.305	17.261.274	26.627.988	24.309.033	-2.318.955
Saldo programma 2		-10.172.524	-16.310.629	-15.988.935	-13.901.793	2.087.142

Toelichting op de cijfers

Hieronder volgt de toelichting op afwijkingen groter dan €50.000 ten opzichte van de begroting ná wijziging.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

De baten zijn €386.000 lager (N) dan begroot. Dit betreft voor €271.000 de Rijksbijdrage voor de SPUK wet Inburgering. De lasten die vallen onder deze specifieke uitkering van het Rijk zijn ook €271.000 lager (V). Het restant van de Rijksbijdrage staat op de balans en kan in 2025 worden ingezet. Per saldo heeft dit geen effect op het jaarrekeningresultaat. Daarnaast zijn de baten €96.000 lager door de afwikkeling rondom de aankoop van de Kiepe. De werkelijk ontvangen bate na de overdrachtstransactie was lager dan begroot omdat er nog schulden van de stichting afgewikkeld moesten worden en er ook een aanvullende bijdrage nodig was om de exploitatie de eerste maanden te kunnen regelen.

De lasten zijn €2.174.000 lager (V) dan begroot. Voor €1.650.000 wordt dit veroorzaakt door lagere lasten bij de Oekraïne opvang. Vanuit de wet Inburgering waren de lasten €271.000, zoals hierboven beschreven, lager dan begroot. Ook de uitvoeringskosten voor Inburgering waren €104.000 lager dan begroot. Het overige verschil wordt veroorzaakt door lagere lasten voor tegemoetkoming chronisch zieken (€30.000), budget voor mantelzorgers (€15.000) en lagere vaststelling van algemene subsidies (€115.000).

6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)

De lasten zijn €84.000 lager (V) dan begroot. Dit wordt voor €76.000 veroorzaakt door lagere loonkosten op dit taakveld. Dit verschil wordt grotendeels veroorzaakt omdat €60.000 van het beschikbaar gestelde inhuur budget niet is gebruikt in 2024.

6.71B Begeleiding (WMO)

De lasten zijn €74.000 lager (V) dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat de subsidie voor algemene voorziening begeleiding voor €60.000 lager is vastgesteld dan was beschikt en begroot.

6.72A Jeugdhulp begeleiding t/m 6.74C Gesloten plaatsing, 6.82A Jeugdbescherming en 6.82B Jeugdreclassering

Door een wijziging in de iv3-voorschriften (informatie voor derden) worden de kosten van Jeugdzorg uitgesplitst in meerdere sub-taakvelden. Voor de verdeling is bij de begroting gebruik gemaakt van het prognose model van de RIGG zoals deze beschikbaar was. Uiteindelijk is de realisatie gebaseerd op de definitieve zorgkosten. Binnen taakveld 6.74 en 6.82 zijn er daardoor wat voor- en nadelen ontstaan. Per saldo zijn de lasten op alle taakvelden te samen €351.000 hoger (N) dan begroot. Dit wordt in 2024 veroorzaakt door een hogere vraag naar jeugdzorg, zowel in zwaarte als in aantallen. Deze trend is in lijn met voorgaande jaren.

6.81A Beschermd wonen (WMO)

De baten zijn €146.000 hoger (V) dan begroot. Dit wordt voor €131.000 veroorzaakt door het aandeel van de gemeente Pekela in het verwachte resultaat van Beschermd wonen in de regio. Deze baat is niet in de begroting opgenomen omdat het resultaat gedurende het jaar onzeker is door nakomende kosten die zorgverleners over de afgelopen jaren nog kunnen declareren.

Daarnaast zijn de lasten ook €136.000 lager (V) dan begroot. Dit komt omdat het aantal cliënten wat zorg nodig had in 2024 lager was dan waar rekening mee was gehouden in de prognoses. Dit zorgt in 2024 voor een meevaller.

7.1 Volksgezondheid

De lasten zijn €147.000 lager (V) dan begroot. Dit wordt veroorzaakt omdat bepaalde lasten, waar in de primaire begroting wel rekening mee was gehouden, zijn toegerekend aan de brede SPUK GALA. Daardoor zijn de geraamde lasten voor deze onderdelen niet gerealiseerd met een positief resultaat tot gevolg.

2.4 Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site ‘waarstaatjegemeente.nl’. Wij hebben ervoor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie Nederland		Bron	Beschrijving
Niet sporters	%	2022	60,4	497,7	46,4	Gezondheids-enquete (CBS, RIVM)	Het percentage inwoners dat niet wekelijks sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023	16,2	15,5	13,9	CBS - Beleids-informatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdbescherming	%	2023	2,9	1,4	1,1	CBS - Beleids-informatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inwoners	2024	890	831	650	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 137 deelnemende gemeenten.
Jongeren met jeugdreclassering	%	2023	0	0,4	0,3	CBS - Beleids-informatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de jaarrekening voorhanden waren.

3.1 Kern

De Pekelder is van nature bescheiden. Gewoon is goed genoeg. Hierdoor benut niet iedereen zijn/haar talenten optimaal. We gunnen de kinderen uit Pekela minstens zulke kansen als kinderen uit een rijke buurt in de stad. Het vergroten van kansengelijkheid. Mede doordat Pekelders zo honkvast zijn, gehecht aan hun dorp, wordt de toekomst van de eigen kinderen gezien in het verlengde van de eigen loopbaan. Pekela nodigt inwoners uit zich een leven lang te blijven ontwikkelen. Om mee te kunnen in de snel veranderende wereld is het voor iedereen zinvol om te blijven leren, een leven lang te ontwikkelen. Om je talent te benutten, is het soms nodig om uit je veilige wereld te komen en je vleugels uit te slaan. Dat wil de gemeente stimuleren.

"Succes op school is afhankelijk van veel factoren."

De meeste Pekelders (80%)⁴ zijn van mening dat zij voldoende mogelijkheden hebben om zichzelf te ontplooiën. Dat doen ze door zelf bij te blijven, bijvoorbeeld veel te lezen, en door opleidingen te volgen via hun werkgever. Het begint met een uitdagende schoolomgeving waar alle kinderen en jongeren zich optimaal, dat wil zeggen passend bij hun mogelijkheden, kunnen ontwikkelen. Dit werkt het beste als hun (groot)ouders betrokken zijn.

⁴ Bron: enquête toekomstvisie januari 2022.

3.2 Beleidsontwikkelingen

3.2.1 Een leven lang leren

Beleidshorizon 2027 ‘Iedereen doet mee en daarom stimuleren we een klimaat waarbij een leven lang ontwikkelen normaal is in een snel veranderende tijd. Leren is de schakel tussen werk, inkomen en gezondheid.’

Aanpak op hoofdlijnen

- Inzetten op basisvaardigheden (gezondheid, digitaal, lezen, rekenen en schrijven).
- We zetten ons in om er voor te zorgen dat iedere schoolverlater een startkwalificatie heeft.
- We verstevigen onze regierol bij het bevorderen van inburgering.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
We ontwikkelen beleid om een integrale aanpak van laaggeletterdheid te realiseren. We zetten in op een zo breed mogelijke aanpak, zowel intern als met ketenpartners. We werken hiervoor samen met Stichting Lezen en Schrijven. Het Taalhuis is de lokale spil. We versterken de functie van het Taalhuis en willen zo een toename van het aantal aanmeldingen vanuit de NT1 doelgroep bereiken. <i>Toelichting:</i> In 2024 hebben we een inventarisatie gehouden over laaggeletterdheid en basisvaardigheden binnen onze gehele organisatie. Om een zo breed mogelijke aanpak in te kunnen zetten moeten we als gemeente intern de kennis en de aandacht voor laaggeletterdheid en basisvaardigheden op orde hebben. Dit zorgt voor een goede basis, in contact met ketenpartners en met onze inwoners. Om iedereen mee te kunnen laten doen moeten we als gemeente Pekela zelf ook mee doen. Om dit organisatiebreed in te kunnen zetten hebben we een beleidslijn ontwikkelt die in Q1 2025 op de agenda staat. Door de certificering in 2024 door het CBCT (Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal) hebben we de functie van het Taalhuis versterkt. Het inzetten op het bereiken van de NT1 groep blijft onverminderd een speerpunt.			
We ontwikkelen een verdere lokale en praktische invulling van het inburgeringstraject met betrekking tot de Z-route. De Z-route is voor inburgeraars die nog niet toe zijn aan instructief onderwijs en is een traject van 1.600 uur met activiteiten gericht op het leren van de Nederlandse taal, zelfredzaamheid en op activeren en participeren. We willen deze route zo lokaal en praktisch mogelijk inrichten. <i>Toelichting:</i> We hebben een lokale invulling aan de Z-route kunnen geven in samenwerking met de Badde,Itomtaal, Afeer, Biblionet en Acantus.			

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Het behalen van een Startkwalificatie. De kwalificatieplicht is bedoeld om schooluitval tegen te gaan en de kansen van jongeren op een baan te vergroten. Tot 18 jaar vallen kinderen onder de Leerplicht. Jongeren tussen de 18 en 23 jaar zijn niet meer verplicht om een startkwalificatie te halen of naar school te gaan. Toch vergroot een diploma de kansen op de arbeidsmarkt. Daarom werken scholen en gemeenten samen met Doorstroompunt-regio’s (voormalige RMC’s). <i>Toelichting:</i> Met tijdelijke inzet van Team 050 is het afgelopen jaar ingezet op het benaderen van alle jongeren in de gemeente Pekela die uit zijn gevallen of dreigen uit te vallen. Om deze groep goed te kunnen begeleiden en naar een opleiding/werk te begeleiden is in 2024 is besloten om het aantal uren Doorstroomcoaches uit te breiden naar 44 uur per week.			
Voortijdige Schoolverlaters. Om te voorkomen dat jongeren zonder een Startkwalificatie het onderwijs verlaten wordt vanuit het regionaal doorstroompunt gekeken naar het terugkeren naar een passende opleiding, een combinatie van school en werk of bij het vinden van andere hulp of zorg. <i>Toelichting:</i> Naast het uitbreiden van de uren voor de Doorstroomcoach wordt gebruik gemaakt van een “doorbraak-budget” Als een jongere, door praktische redenen, niet naar school of werk kan gaan, proberen we dit zo snel/praktisch op te lossen. Bijvoorbeeld en fiets, laptop, vervoerskaart aan te schaffen.			

3.2.2 De leeromgeving in Pekela

Beleids horizon 2027 ‘We faciliteren een veilige en uitdagende leeromgeving waarbij kwalitatief goed onderwijs voor iedereen beschikbaar is.’

Aanpak op hoofdlijnen

- Ieder kind krijgt dezelfde kansen en mogelijkheden om onderwijs te volgen.
- Samenwerking met ketenpartners om een doorlopende leerlijn te ontwikkelen dan wel verstevigen.
- Inzetten op bereikbaarheid van leren en ontwikkelen van 0 tot 12 jaar in de kernen.
- De aansluiting tussen educatie en werk bevorderen.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Vervolg van het project ‘Tijd voor Toekomst, de Verrijkte Schooldag’. We geven tot juni 2024 uitvoering aan de derde en tevens laatste fase van dit project. Het biedt kinderen in het basisonderwijs een gevarieerd programma op het gebied van onder anderen sport, cultuur, natuur en leefstijl met als doel om talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Op twee basisscholen is ‘Tijd voor Toekomst, de Verrijkte Schooldag’ in 2022 van start gegaan via subsidie uit de Regio Deal Oost-Groningen. De derde fase van deze pilot loopt tot het einde van schooljaar 2023-2024. Tijdens de looptijd van het project wordt in regionaal en landelijk verband de voortgang gemonitord en onderzocht of het programma na de subsidieperiode gecontinueerd en uitgebreid kan worden naar alle scholen. <i>Toelichting:</i> De gemeente is tot juni 2024 betrokken geweest vanuit de Regio Deal bij de uitvoering van ‘Tijd voor Toekomst, de Verrijkte Schooldag’. De vervolgfianciering liep in 2024 via de subsidieregeling School en Omgeving rechtstreeks via de scholen. De uitbreiding naar alle scholen lijkt in de toekomst mogelijk vanuit Nij Begun.			
Met het onderwijs versterken we de samenwerking op ondersteuning van jeugdigen en hun gezinnen. Zowel de gemeente (op basis van de Jeugdwet) als het onderwijs (op basis van de Wet Passend Onderwijs) hebben te maken met het bieden van ondersteuning aan kinderen (en hun ouders). We gaan in gesprek met professionals uit beide domeinen over een zo optimaal mogelijke ondersteuning aan jeugdigen. <i>Toelichting:</i> Naast de reguliere overleggen Jeugdwet en Passend onderwijs (beleid en uitvoering) is er in 2024 een bijeenkomst gehouden met de casusregisseurs van Team Jeugd, de Interne Begeleiders van scholen, schoolmaatschappelijk werk en de Leerplichtambtenaar. Deze bijeenkomst was gericht om de samenwerking te intensiveren met als resultaat om dit jaarlijks te herhalen.			

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
De verdere ontwikkeling van het Integraal Kind Centrum. De meeste scholen zijn een samenwerking gestart met een kinderopvangorganisatie. Hierbij gaat het om een integraal kind centrum van 2 tot 13 jaar. Voor de wetgeving zijn het onderwijs en de kinderopvang nog gescheiden organisaties, maar inhoudelijk wordt de samenwerking geïntensiveerd. <i>Toelichting:</i> In het afgelopen jaar zijn er geen nieuwe kindcentra (2 - 12 jaar) ontwikkeld. Wel is er overleg geweest over de samenwerking tussen kinderopvang, scholen, GGD en de preventieve logopedie. Daarnaast willen de kinderopvangorganisaties graag het kindcentrum uitbreiden van 0 - 12 jaar. We blijven deze ontwikkeling faciliteren.			
Het bevorderen van Kansengelijkheid. Samen met het onderwijs, kinderopvang en de GGD worden nieuwe resultaatafspraken gemaakt voor de Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE). VVE is erop gericht om ontwikkelingsachterstanden bij kinderen in de leeftijd van twee tot zes jaar te voorkomen of te verminderen. <i>Toelichting:</i> De eerste gesprekken van het proces om te komen tot de Resultaatafspraken VVE zijn gestart. We zijn erin geslaagd om alle partijen bij elkaar te krijgen en in de fase waar we ons nu bevinden is samenwerken. Met de GGD is gesproken om hun taak van het actief begeleiden van kinderen naar een VVE-locatie te intensiveren. Daarnaast is de voorbereiding van de Peutermonitor gestart, waarbij het non-bereik van doelgroepkinderen VVE kan worden geanalyseerd. De uitvoering zal in 2025 plaatsvinden.			
Doorgaande ontwikkellijn van 0 tot 23. De verschillende organisaties van kinderopvang, basis- & voortgezet onderwijs, mbo, Schoolmaatschappelijk werk, leerplicht, RMC en het team Jeugd werken samen zodat ieder kind/jongere zijn/haar eigen ontwikkellijn kan volgen. Waarbij er extra aandacht is voor de overgang van kinderopvang naar basisonderwijs, van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs en van voortgezet onderwijs naar mbo. Met als uiteindelijk doel het behalen van een Startkwalificatie. <i>Toelichting:</i> Dit is een doorlopend traject. Of het gaat om VVE-indicaties van de GGD, het schoolmaatschappelijk werk, Tijd voor Toekomst, de leerplicht en nog vele andere taken. Alles staat in het teken van het uiteindelijk behalen van een Startkwalificatie.			
Onderwijs aan Oekraïense leerlingen. Met de komst van Oekraïense vluchtelingen in de Molenhof en de Clockstede wordt er onderwijs gegeven aan de Oekraïense leerlingen op de scholen van VCO-MOG en Primenius. Voor de sociaal-emotionele vraagstukken van deze leerlingen worden de scholen ondersteund door het team Jeugd. <i>Toelichting:</i> Met de keuze om de Oekraïense leerlingen gelijk op te nemen in het regulier onderwijs, is de integratie van deze groep enorm versneld. Vanuit het Team Jeugd en de preventieve logopedisten zijn de docenten ondersteund.			

3.3 Financiële ontwikkelingen

Taakveld		Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting ná wijziging 2024	Realisatie 2024	Afwijking V/N 2024
Baten						
4.2	Onderwijshuisvesting	230.035	263.285	263.778	253.176	10.602
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	728.856	561.192	1.012.823	984.786	28.037
Totale baten		958.890	824.477	1.276.601	1.237.961	38.640
Lasten						
4.1	Openbaar basisonderwijs	36.332	37.684	40.000	38.446	-1.554
4.2	Onderwijshuisvesting	803.032	756.080	828.327	752.448	-75.879
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	927.320	794.446	1.371.053	1.407.792	36.739
Totale lasten		1.766.684	1.588.210	2.239.380	2.198.686	-40.694
Saldo programma 3		-807.794	-763.733	-962.779	-960.725	2.054

Toelichting op de cijfers

Hieronder volgt de toelichting op afwijkingen groter dan €50.000 ten opzichte van de begroting ná wijziging.

4.2 Onderwijshuisvesting

De geraamde lasten waren in 2024 afgerond €76.000 lager (V) dan begroot. Dit wordt voor €52.000 veroorzaakt door lagere lasten voor gas en elektra bij de Brede school de Groenling. Dit komt door een nieuw energiecontract die in 2024 is ingegaan met gunstigere tarieven.

3.4 Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site ‘waarstaatjegemeente.nl’. Wij hebben er voor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie Nederland		Bron	Beschrijving
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2017	0,6	1,2	1,8	Ingrado	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen (leeftijd 5-18 jaar)
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	22	18	27	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen (leeftijd 5-18 jaar)
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	%	2022	4	2,9	2,4	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

PROGRAMMA 4 – WERK EN INKOMEN

4.1 Kern

We kennen een relatief lage arbeidsparticipatie en hoog aandeel beschut werk. Dit te verbeteren vraagt om creativiteit. De transitie van het werkvoorzieningsschap Afeer naar een leer- werkbedrijf blij een uitdaging. In Pekela is er gelukkig veel ervaring met ondersteuning op het gebied van werk en inkomen en dur de gemeente te experimenteren. In landelijk perspectief is Pekela een voorbeeld voor vele gemeenten dankzij onze innovatieve, praktijkgerichte aanpak van (generatie-) armoede. Verschillende sociale diensten biedt de gemeente op haar eigen manier aan, laagdrempelig en vanuit één plek. En dat werkt.

"We willen zoveel mogelijk maatwerk leveren, mensgericht en met vertrouwen."

Voor wie (nog) niet werkt

Bestaanszekerheid betekent niet alleen dat er een vangnet is in de vorm van een uitkering als je zonder werk zit. Het gaat hier ook om het opdoen van de juiste vaardigheden en motivatie om werk te vinden. We willen zoveel mogelijk maatwerk leveren, mensgericht en met vertrouwen. Met ruimhartig minimabeleid en hulp bij schulden. We accepteren het hoge percentage laaggeletterdheid in onze gemeente niet en stimuleren alle inwoners om basisvaardigheden als lezen en schrijven op te doen.

4.2 Beleidsontwikkelingen

4.2.1 Armoede

Beleids horizon 2027 'De trend van generatiearmoede is doorbroken en het aantal inwoners met problematische schulden is teruggedrongen.'

Aanpak op hoofdlijnen

- Praktische gezinsondersteuning krijgt een prominentere rol door deel te nemen aan het provinciaal programma 'Kansen voor kinderen'.
- We sluiten actief aan bij het provinciaal project 'Ieder kind telt mee'.
- We bieden een helpende hand middels vroeg-signalering van betalingsachterstanden.
- We treffen maatregelen om de energie-armoede te bestrijden.
- De vorming van het sociaal gemeentehuis 'Over de brug' biedt inwoners op verschillende terreinen binnen het sociaal domein ondersteuning.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Programma 'Kansen voor kinderen'.			
We starten met de uitvoering van het provinciaal programma voor een periode van 3 jaar waarmee 50 gezinnen die in armoede leven worden ondersteund. Hierbij zal de zogenaamde doorbraakmethodiek worden gehanteerd. Doel is om generatiearmoede te doorbreken. <i>Toelichting: We zijn bezig om de doorbraakmethode in ons denksysteem te krijgen en gestart met de eerste gezinnen waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij gezinnen waar al praktische gezinsondersteuning plaatsvindt. Het gezin krijgt een buddy die tijd neemt voor de problematiek die er speelt. Die luistert vooral en zoekt samen naar oplossingen. De buddy heeft ervaring met armoede en kent de weg naar instanties, zoals de gemeente, De Badde en de Volkskredietbank. Door de buddy komt er meer rust en ruimte in het leven van het gezin en kan er gewerkt worden aan nieuwe stappen waaronder meer contacten, iets doen met de kinderen, vrijwilligerswerk, een opleiding en/of betaald werk.</i>			
Verlenging project 'Ieder kind telt mee'.			
Het provinciaal project wordt verlengd met een periode van 2 jaar waar een plan voor de aanvraag van extra financiering via de Regiodeal middelen wordt geschreven. <i>Toelichting: Op basis van een verlengde plan van aanpak is extra financiering via de Regiodeal toegekend voor dit project voor de periode tot september 2025. Met deze middelen is de aanwezigheid van de schoolmaatschappelijke werker via welzijnsorganisatie De Badde op de scholen uitgebreid. Pekela is nauw betrokken bij het project en speelt een belangrijke rol in het faciliteren en coördineren van verschillende initiatieven die in de gemeente actueel zijn. Ook neemt de gemeente deel aan de overleggen met scholen en ketenpartners om de aanpak te optimaliseren en de bewustwording van armoede te vergroten.</i>			

Acties in 2024

KaderbriefColl.rapp.Jaarrek.

Eén loket voor ondernemers met betalingsachterstand.

We richten één loketfunctie in voor ondernemers met betalingsachterstanden, zodat deze doelgroep snel(ler) met hulpvragen door de gemeente worden geholpen.

Toelichting: Dit loket is sinds het najaar van 2024 een feit. Ondernemers met (financiële) hulpvragen kunnen bij de gemeente terecht via de gemeentelijke website. Hiervoor is één loket ingericht, waarachter diverse personen vanuit hun verschillende domeinen met veel kennis en ervaring zitten. Na een hulpmelding zal er direct contact worden opgenomen met de betrokken ondernemer. In veel gevallen is er snelheid geboden bij hulp verlenen, omdat de ondernemers zich in de regel laat melden.

We starten met deelname aan schulden- en preventie-campagne voor jongvolwassenen tot 26 jaar.

Hierbij ligt de focus op het vergroten van bewustwording, regie en perspectief.

Toelichting: Deze campagne is gestopt in oktober 2024. Er is een evaluatierapportage van dit project uitgebracht waarin de noodzaak om te blijven investeren in deze doelgroep expliciet staat opgenomen. In de regio wordt deze noodzaak ondersteund en mogelijk wordt er een nieuw project ingericht met de ervaring en inzichten die uit de campagne zijn opgehaald. Hoe eerder de jongeren zich melden en worden geholpen, des te sneller een goede en passende oplossing voor hun schulden kan worden geregeld. Dit voorkomt veel stress en een langdurige schuldenproblematiek bij deze jongeren. Er wordt toekomstperspectief geboden welke bijdraagt aan een hogere vorm van zelfredzaamheid en arbeidsparticipatie.

Project ‘Door geldzorgen geraakt’.

We starten met deelname aan het project waarbij we werkgevers en werknemers in Oost-Groningen ervan bewust maken hoe geldzorgen ieder van hen raken en wat ze hier samen aan kunnen doen. Het doel is om hiermee de intergenerationele armoede en schuldenproblematiek te verkleinen in de gemeente.

Toelichting: Dit project liep tot 1 juli 2024 en werd uitgevoerd door VNO-NCW Noord, Protestantse Kerk Nederland en Welstad. Er werd samengewerkt met partijen uit de regio, waaronder gemeenten, welzijnsinstellingen, de Volkskredietbank, vrijwilligersorganisaties en ondernemers(verenigingen) en werkbedrijven. De gemeente Pekela en de Ondernemersorganisatie Pekela waren nauw betrokken. In het najaar van 2024 is er een eindrapportage gepubliceerd waarin de resultaten, conclusies en aanbevelingen staan opgenomen.

4.2.2 Iedereen doet mee naar vermogen

Beleidshorizon 2027 ‘Iedereen doet mee naar vermogen op het gebied van werk en/of andere vorm van tijdsbesteding.’

Aanpak op hoofdlijnen

- We zetten ons in om iedere schoolverlater een startkwalificatie te laten behalen.
- We ontwikkelen werk-leertrajecten gericht op vakmanschap in samenwerking met Afeer om eenieder een passende werk en/of leeromgeving te bieden.
- We realiseren overbrugbanen via Afeer voor de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Acties in 2024

KaderbriefColl.rapp.Jaarrek.

Project ‘Overbrugbanen’.

We starten met de uitvoering van dit project waarbij langdurig werkzoekenden klaar worden gemaakt voor de arbeidsmarkt via een tijdelijke werksetting van maximaal 1,5 jaar (de Overbrugbaan) bij Afeer naar een reguliere baan bij een werkgever.

Toelichting: In oktober 2024 is dit project eindelijk gestart en zijn 2 inwoners uit Pekela in een Overbrugbaan geplaatst. In de daaropvolgende maand november zijn opnieuw 2 inwoners geplaatst. Het doel is dat zij uitstromen naar regulier werk. Daarvoor worden zij eerst werkfit gemaakt.

Werk boven uitkering.

Iedereen die een beroep doet op bijstand krijgt een passende arrangement aangeboden. Als er sprake is van belemmeringen dan worden deze zoveel mogelijk opgeheven door de inzet van (maatwerk)voorzieningen op het gebied van re-integratie door Afeer, zoals een jobcoaching, proefplaatsingen, werkervaringsplekken, beschutte werkplekken enzovoorts. We streven ernaar dat op deze manier zo weinig mogelijk inwoners een beroep (blijven) doen op een uitkering.

Toelichting: Iedereen die een uitkering ontvangt van de gemeente Pekela is in beeld en zit op een traject. Dat traject is niet altijd direct gericht op het verkrijgen van werk maar kan bijvoorbeeld ook gericht zijn op participatie. Naar vermogen meedoen aan de samenleving is hierbij het voornaamste doel. We hebben gemerkt dat verhoudingsgewijs veel jongeren zich de afgelopen maanden hebben gemeld voor een uitkering. Zij hebben vroegtijdig het onderwijs zonder diploma verlaten omdat zij kampen met mentale en psychische problemen na de Coronatijd. Dit is een landelijke tendens. Voor deze doelgroep is onlangs door het aannemen van een doorstroomcoach extra uren vrijgemaakt, zodat deze jongeren gelijk na het verlaten van het onderwijs goede begeleiding en ondersteuning krijgen waardoor ze hopelijk weer snel bemiddelbaar zijn voor scholing en/of werk. Het behalen van een startkwalificatie is hierbij cruciaal.

Kaderplan Werk in Zicht 2023-2027.

We geven actief uitvoering aan het vastgestelde kaderplan waarbij mensen die nu nog aan de kant staan door de krapte op de huidige arbeidsmarkt een nieuwe kans krijgen. Het ongekend talent in onze regio is momenteel 63.000, waarvan 14.000 bekend zijn bij het UWV en gemeenten.

Toelichting: De gemeente Pekela is deelnemer en binnen Werk in Zicht, regio Oost wordt er volop uitvoering gegeven aan dit plan.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
----------------	------------	------------	----------

Het behalen van een Startkwalificatie en het voorkomen van Voortijdig Schoolverlaters (VSV'ers). De kwalificatieplicht is bedoeld om schooluitval tegen te gaan en de kansen van jongeren op een baan te vergroten. Jongeren tot 27 jaar zijn als zij een beroep doen op een bijstandsuitkering wettelijk verplicht om een startkwalificatie te halen of naar school te gaan. Een diploma vergroot de kansen op de arbeidsmarkt. Daarom werken scholen en gemeenten samen met Doorstroompunt-regio's (voormalige RMC's). Om te voorkomen dat jongeren zonder een Startkwalificatie het onderwijs verlaten, wordt vanuit het regionaal doorstroompunt gekeken naar het terugkeren naar een passende opleiding, een combinatie van school en werk of bij het vinden van andere hulp of zorg. <i>Toelichting: Zie tekst onder 'Werk boven uitkering'.</i>	●	●	●
--	---	---	---

We ontwikkelen beleid om een integrale aanpak van laaggeletterdheid te realiseren. We zetten in op een zo breed mogelijke aanpak, zowel intern als met samenwerkingspartners. We werken hiervoor samen met Stichting Lezen en Schrijven. Het Taalhuis is de lokale spil. <i>Toelichting: In 2024 hebben we een inventarisatie gehouden over laaggeletterdheid en basisvaardigheden binnen onze gehele organisatie. Om een zo breed mogelijke aanpak in te kunnen zetten moeten we als gemeente intern de kennis en de aandacht voor laaggeletterdheid en basisvaardigheden op orde hebben. Dit zorgt voor een goede basis, in contact met ketenpartners en met onze inwoners. Om iedereen mee te kunnen laten doen moeten we als gemeente Pekela zelf ook meedoen. Om dit organisatiebreed in te kunnen zetten hebben we een beleidslijn ontwikkelt die in Q1 2025 op de agenda staat.</i> <i>Door de certificering in 2024 door het CBCT (Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal) hebben we de functie van het Taalhuis versterkt. Het inzetten op het bereiken van de NT1 groep blijft onverminderd een speerpunt.</i>	●	●	●
--	---	---	---

4.2.3 Lokale werkgelegenheid

Beleidshorizon 2027 ‘We maken ons sterk voor het behouden van lokale werkgelegenheid.’

Aanpak op hoofdlijnen

- De gemeente pakt de verbindende en proactieve rol om vraag en aanbod op de (lokale) arbeidsmarkt beter op elkaar af te stemmen.
- We faciliteren werkgevers en inwoners op het gebied van competenties en ambities.
- Een leven lang leren staat centraal.
- We creëren goed vestigingsklimaat door proactief met de huidige lokale ondernemers mee te denken.
- We nemen deel aan de ruimtelijke economische visie bedrijventerrein N366.
- Voldoende maatwerkruimte bieden voor gevestigde en startende ondernemers.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
----------------	------------	------------	----------

We zetten samen met sociaal en ondernemers in op de verrijkte schooldag om de aansluiting tussen educatie en werk te bevorderen. (basis)Scholen kunnen op bezoek gaan bij bedrijven om zo kinderen bewust te laten worden over welke banen er zijn. Als gemeente faciliteren we deze initiatieven. Het mbo (Noorderpoort administratie) is bij ons op bezoek geweest om de mogelijkheden van werken bij een gemeente te laten zien.	●	●	●
De ruimtelijke economische visie Bedrijventerreinen N366 wordt opgeleverd. Op basis hiervan wordt een economisch beleidsplan voor Pekela opgesteld. Het ruimtelijk Economisch Perspectief is opgeleverd en toegestuurd aan de gemeenteraad. In 2025 volgt een plan van aanpak voor het opstellen van een economisch beleidsplan. Dit moet ook aansluiten op de Economische Agenda van Nij Begun.	●	●	●
We geven uitvoering aan de vastgestelde visie detailhandel. De uitvoering van de detailhandelsvisie is een continu proces. Deze visie wordt ook vertaald in de omgevingsplannen. We sorteren voor op de Economische Agenda (Nij Begun)	●	●	●
We richten een duidelijker herkenbaar loketfunctie in voor ondernemers met betalingsachterstanden, zodat deze doelgroep snel(ler) met hulpvragen door de gemeente wordt geholpen. Zie onder Programma 4, 4.2.1. Armoede.	●	●	●

Acties in 2024

KaderbriefColl.rapp.Jaarrek.

We starten met deelname aan het project “door geld-zorgen geraakt” waarbij we werkgevers en werknemers in Oost Groningen bewust maken wat we hier samen aan kunnen doen.			
Zie onder Programma 4, 4.2.1. Armoede.			
We faciliteren bedrijven in de Energietransitie.			
Er zijn brieven verstuurd aan alle ondernemers om te informeren over de mogelijkheden van verduurzaming van gebouwen en de hulp die ondernemers daarvan kunnen krijgen via “Groningen werkt Slim”. Daarnaast zijn de voorbereidingen opgestart om op bedrijventerreinen in samenwerking met ondernemers, Groningen werkt slim en gemeente collectief te gaan verduurzamen. Dit krijgt in 2025 een vervolg.			
We blijven de jaarlijkse ondernemersbijeenkomst bij een bedrijf organiseren.			
In 2024 was de ondernemersbijeenkomst midden in de fabriek van Steenfabriek Strating een succes. Het onderwerp was Duurzaam Ondernemen.			

4.3 Financiële ontwikkelingen

Taakveld	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting ná wijziging 2024	Realisatie 2024	Afwijking V/N 2024
Baten					
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	710.828	415.901	294.927
6.3 Inkomensregelingen	7.538.398	6.311.126	7.462.599	7.293.578	169.021
6.4 WSW en beschut werk	-	-	-	18.411	-18.411
Totale baten	7.538.398	6.311.126	8.173.427	7.727.890	445.537
Lasten					
3.1 Economische ontwikkeling	46.871	47.105	50.000	51.973	1.973
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	710.828	415.901	-294.927
3.3 Bedrijfsloket- en regelingen	31.818	30.020	43.492	29.287	-14.205
3.4 Economische promotie	52.943	97.555	106.500	75.679	-30.821
6.3 Inkomensregelingen	9.139.754	7.845.724	8.772.804	8.583.376	-189.428
6.4 WSW en beschut werk	6.490.588	6.815.603	6.818.000	6.639.353	-178.647
6.5 Arbeidsparticipatie	35.102	80.941	138.000	34.066	-103.934
Totale lasten	15.797.076	14.916.948	16.639.624	15.829.635	-809.989
Saldo programma 4	-8.258.678	-8.605.822	-8.466.197	-8.101.745	364.452

Toelichting op de cijfers

Hieronder volgt de toelichting op afwijkingen groter dan €50.000 ten opzichte van de begroting ná wijziging.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

De baten zijn €295.000 lager (N) dan begroot. Dit komt door tegenvallende verkopen op onze grondexploitatie Industrierrein West. De totale kavelopbrengsten waren geraamd op €710.000 maar uiteindelijk werden twee kavels verkocht voor in totaal €416.000. Uit voorgaande jaren is gebleken dat de kavel verkopen per jaar erg kunnen fluctueren.

Aangezien het saldo van de grondexploitaties overgebracht moet worden naar de balans zijn de baten en de lasten aan elkaar gelijk. De lasten zijn daarom ook €295.000 lager (V) dan begroot, waardoor dit per saldo geen effect heeft op het jaarrekeningresultaat.

6.3 Inkomensregelingen

De baten zijn €169.000 lager (N) dan begroot. Dit verschil wordt voor €106.000 veroorzaakt door een lagere bate vanuit de RegioDeal voor het project Kansen voor Kinderen. Dit komt omdat de geraamde lasten ook niet zijn gemaakt waardoor we de kosten in 2024 nog niet hebben kunnen declareren. Het resterende verschil wordt veroorzaakt door een niet gerealiseerde bate op de BBZ Gevestigden. Door een wijziging in de financieringssystematiek worden we niet separaat vergoed voor de BBZ maar valt dit onder de wet BUIG. Dit was in de primaire begroting nog niet aangepast waardoor deze geraamde bate niet is gerealiseerd.

De lasten zijn €189.000 lager (V) dan begroot. Voor €146.000 wordt dit veroorzaakt door lagere lasten voor het project Kansen voor Kinderen. Deze lasten zullen in 2025 worden gemaakt, omdat het project in de opstartfase wat vertraging heeft opgelopen.

6.4 WSW en beschut werk

De lasten zijn €179.000 lager (V) dan begroot. Dit verschil wordt volledig veroorzaakt door het resultaat Afeer over 2024 welke als een verlaging van de gemeentelijke bijdrage aan Afeer in 2024 is opgenomen.

6.5 Arbeidsparticipatie

De lasten zijn €104.000 lager dan begroot (V). Dit verschil wordt veroorzaakt doordat een groter deel van de loonkosten kon worden toegerekend aan lopende projecten zoals het project Kansen voor Kinderen.

4.4 Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site ‘waarstaatjegemeente.nl’. Wij hebben er voor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie Nederland		Bron	Beschrijving
Banen	per 1.000 inw 15-74jr	2023	392,3	812	836,6	LISA	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Jongeren met delict voor rechter	%	2023	1	1	1	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Kinderen in armoede	%	2023	8	7	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
Netto arbeidsparticipatie	%	2024	69,8	71,2	73,2	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
Jeugdwerkloosheid	%	2023	3	2	2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar)
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2024	429,9	428,3	343,6	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners 15-64jr	2022	493	260,8	197,7	CBS - Participatie Wet	Het aantal lopende reïntegratie voorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de jaarrekening voorhanden waren.

PROGRAMMA 5 – BESTUUR EN ORGANISATIE

5.1 Kern

Onze bestuursstijl is pragmatisch. Bij besluiten baseren we ons het liefste op de praktijk en regelen we wat nodig is. College en raad werken met elkaar samen op basis van vertrouwen, waarbij de raad tijdig en volledig van het college de informatie ontvangt om afgewogen besluiten te kunnen nemen. Wij zouden het toejuichen als de raad haar meningsvorming ondersteunt door opiniërende bijeenkomsten. Bijvoorbeeld door uitgangspunten te bespreken, als de gemeente op het punt staat nieuw beleid te ontwikkelen. Wij verwachten hiervan dat de raad haar kaderstellende rol beter zal kunnen invullen en dat dit het evenwicht tussen de verschillende raadsfracties in het debat zal versterken.

"Politiek op z'n Pekels"

Om de in het coalitieakkoord beschreven ambities ten uitvoer te brengen is een solide en krachtige organisatie nodig, die toegerust is op de opgaven waar zij voor staat. Over de samenwerking tussen bestuur en organisatie willen we goede afspraken maken, zodat we op constructieve wijze de samenleving kunnen dienen. Als uitgangspunt geldt hierbij onze pragmatische aanpak. Dikke notities en beleidsproza zijn aan Pekela niet besteed.

Deze programmabegroting is niet uitputtend. Voor de niet genoemde onderwerpen gaan we in principe uit van voortzetting van bestaand beleid.

5.2 Beleidsontwikkelingen

5.2.1 Participatie en communicatie

Beleidshorizon 2027 'We nemen inwoners mee bij het vormen en uitvoeren van beleid. We zijn transparant, duidelijk en dichtbij. De vormen van communicatie en participatie passen zich aan op de doelgroep.'

Aanpak op hoofdlijnen

- We maken gebruik van het participatieplatform Pekels Goud en het "Inwonerspanel".
- Bij het vormen beleid en uitvoering betrekken we vaker inwoners en/of partners.
- We werken niet alleen vanuit het gemeentehuis maar gaan vooral ook naar inwoners toe.
- Onze beleidsdocumenten zijn praktisch en leesbaar.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Uitvoeren communicatie- en participatiebeleid.			
Start uitvoering van het in 2023 vastgestelde communicatie- en participatiebeleid. In 2023 is het communicatie- en participatiebeleid van de gemeente Pekela door de gemeenteraad vastgesteld. In 2024 wordt dit beleid uitgevoerd op basis van de keuzes die hierin gemaakt zijn. Er zal dan onder andere gewerkt worden aan het structureel inzetten van social media en het betrekken van inwoners bij beleid van de gemeente Pekela. Op het gebied van participatie wordt het inwoners panel Pekels Goud verder vormgegeven en gebruikt voor het raadplegen van inwoners. <i>Toelichting:</i> Op het gebied van social media hebben we flinke sprongen gemaakt. In het afgelopen jaar hebben we ruim 2000 volgers erbij gekregen. In vergelijking met de andere Groninger gemeenten zijn we procentueel gezien ruim koploper qua aantal volgers. De aanpak Pekels Goud en participatie wordt komend jaar uitgevoerd, omdat eerst de gemeentelijk website up-to-date moet worden/ is gemaakt.			
Adviesraad Sociaal Domein.			
We stellen een Adviesraad Sociaal Domein (ASD) in, die de gemeente gevraagd en ongevraagd advies geeft over beleid binnen het sociaal domein. Daarmee voldoen we aan onze wettelijke verplichting om een vorm van cliëntenparticipatie te organiseren, volgens de Jeugdwet, de Participatiewet en de Wmo. Bij de uitwerking van de verordening hebben we speciale aandacht voor doelgroepen die vaak ondervertegenwoordigd zijn in adviesraden, zoals cliënten binnen de Participatiewet en jongeren. Door de inzet van vertegenwoordigers van deze groepen en/of de organisatie van themabijeenkomsten worden de belangen van deze doelgroepen opgehaald en meegenomen in de ontwikkeling van beleid. Een verordening voor de Adviesraad Sociaal Domein wordt naar verwachting begin 2024 voorgelegd aan de gemeenteraad. <i>Toelichting:</i> De Adviesraad Sociaal Domein is in de zomer van 2024 officieel geïnstalleerd en voorgesteld aan de inwoners van Pekela. In de afgelopen maanden heeft de raad diverse trainingen doorlopen om zich goed in te werken. Het college en de Adviesraad hebben gezamenlijk een jaaragenda opgesteld met de onderwerpen waarover de Adviesraad gaat adviseren. Begin 2025 zal de Adviesraad haar eerste advies presenteren.			
Participatie/medezeggenschap.			
Om de afstand tussen inwoners en het bestuur te verkleinen gaan de burgemeester en wethouders op de koffie. Het college zal minimaal twee keer per jaar her en der bij de inwoners van Pekela op (dorps-) huisbezoek gaan. <i>Toelichting:</i> De eerste College Toer was qua bezoekers een tikje tegenvallend maar inhoudelijk was het een succes. De aangedragen vraagstukken zijn door het college besproken en zijn/worden opgepakt (vertaald naar beleid en/of door de ambtelijke organisatie uitgevoerd). De mensen die er wel waren, zijn erg positief. In 2025 krijgt de College Toer een vervolg.			

5.2.2 Dienstverlening

Beleids horizon 2027 ‘Wij staan dicht bij onze inwoners. We leveren toegankelijke dienstverlening die laagdrempelig en kwalitatief goed is.’

Aanpak op hoofdlijnen

- We communiceren transparant, tijdig en duidelijk met onze inwoners.
- We zijn zowel fysiek als digitaal goed bereikbaar.
- We denken in mogelijkheden. Het is ‘Ja, mits’ en niet ‘Nee, tenzij’.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Uitvoeren van de planning, zoals afgesproken met de gemeente Veendam om de huidige Dienstverlenings-overeenkomst (DVO) gefaseerd te beëindigen. In 2024 zullen de diensten (met uitzondering van belastingen), welke nog bij Veendam belegd waren, gefaseerd bij de ambtelijke organisatie van de gemeente Pekela ondergebracht worden. De afdeling dienstverlening wordt in 2024 weer opgebouwd met Burgerzaken, Informatievoorziening, Huisvesting & Facilitaire zaken, Telefoonie, HR/Personeels- en Salarisadministratie, Inkoop – en Contractbeheer en een volwaardige dienstverlening Finance & Control. Tevens zal gestart worden met een onderzoek naar een mogelijke aanbesteding uitbesteding belastingen. Het streven is dat we de dienstverlening tijdens en na de transitie continueren en optimaliseren, waarbij we de kanttekening willen zetten dat door één of meerdere factoren mogelijk onvoorziene gevolgen (in tijd, kwaliteit en/of financieel) kunnen optreden. <i>Toelichting: De ontvlechting van de diensten welke in 2024 nog bij Veendam waren belegd, is volledig uitgevoerd. Per 1 januari 2025 is de gemeente Pekela qua dienstverlening volledig zelfstandig.</i>			
Slim weg zetten van werkzaamheden door inrichting van een projectorganisatie. We gaan door met het transformeren van uitvoeringsorganisatie naar een regieorganisatie. Hiervoor gaan we per werkgebied de afweging maken of we werkzaamheden zelf met eigen personeel gaan uitvoeren of als project wegzetten en hier regie op voeren. <i>Toelichting: Daar we als gemeente Pekela een relatief kleine gemeentelijke organisatie zijn, zullen wij continue de afweging moeten maken of we het zelf gaan doen óf gaan uitbesteden. Zo hebben we de belastingen uitbesteed en blijven we kritisch kijken naar onderdelen of taken waar een afweging moet worden gemaakt op basis van kwaliteit en continuïteit (is er voldoende kennis en kunde in de organisatie, kosten, arbeidsmarkt enz.).</i>			

5.2.3 Gemeentelijke organisatie

Beleids horizon 2027 ‘De gemeentelijke organisatie is geheel toegerust op haar taken.’

Aanpak op hoofdlijnen

- We realiseren een toegankelijk en toekomstbestendig gemeentehuis dat aansluit op de grootte van de organisatie.
- De gemeente is een aantrekkelijke werkgever door onder andere het faciliteren van scholing en ruimte voor ontwikkeling.
- Iedere medewerker heeft de mogelijkheid om te werken op een “eigen” werkplek in het gemeentehuis.
- We ontwikkelen ons tot een volwaardige gemeentelijke organisatie waaronder een volledige afdeling ‘Dienstverlening’.
- We faciliteren een moderne en hybride werkplek.

Acties in 2024	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Implementeren van “het nieuwe werken”. We gaan het jaar 2024 gebruiken om in navolging van de pilot de hele gemeentelijke organisatie te voorzien van “de nieuwe werkplek”. Deze bestaat uit een laptop en een moderne werkplek voorzien van de Microsoft 365 omgeving. Dit zodat medewerkers overal veilig en efficiënt hun werk kunnen uitvoeren. <i>Toelichting: De gehele gemeentelijke organisatie is in 2024 gemigreerd naar een nieuwe werkplek (laptop en voorzien van de Microsoft 365 omgeving).</i>			
Standpuntbepaling met betrekking tot verbouw of nieuwbouw. We gaan het dienstverleningsconcept actualiseren en aan laten sluiten bij de gemeentelijke organisatie en visie. Op basis van het huisvestingsonderzoek welke heeft plaatsgevonden in 2023 zal een vervolgonderzoek gestart worden of nieuwbouw of verbouw de beste keuze is voor onze organisatie. <i>Toelichting: Het vervolgonderzoek is uitgevoerd, en de onderzoeksresultaten met daarbij een voorstel is in oktober 2024 in de inforaad gepresenteerd. De raad heeft aangegeven pas een besluit te willen nemen, nadat het project Bruggen qua richting/invulling is vastgesteld.</i>			
Hoe maak je jezelf aantrekkelijker als werkgever.			

We gaan de huidige arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden toetsen en waar mogelijk verbeteringen implementeren (Complementair aan toekomstvisie en huisvestingsbeleid) om het voor de huidige medewerkers en toekomstige medewerkers aantrekkelijk te maken om te werken voor de gemeente Pekela. Waarbij het speerpunt is om de dienstverlening van de gemeentelijke organisatie te continueren alsmede te optimaliseren.

***Toelichting:** In het afgelopen jaar is een vitaliteitsonderzoek uitgevoerd, inclusief een medewerkerstevredenheidsonderzoek. Daarnaast is de hybride werkregeling ingevoerd en is een budget beschikbaar gesteld voor het arbo-conform inrichten van thuiswerkplekken. Dit zijn mooie resultaten waar we trots op zijn, maar er zijn nog steeds onderwerpen waar we graag mee aan de slag gaan. In 2025 krijgt dit een vervolg met concrete plannen, verdere ontwikkeling van de gesprekscyclus en de uitwerking van een beleid rondom reiskosten voor woon-werkverkeer. De huidige arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden worden geëvalueerd en waar mogelijk verbeterd, in samenhang met de toekomstvisie en het huisvestingsbeleid. Het doel is om het werken bij de gemeente Pekela aantrekkelijk te houden voor zowel huidige als toekomstige medewerkers, met als speerpunt de continuïteit en optimalisatie van de gemeentelijke dienstverlening.*

5.3 Financiële ontwikkelingen

Taakveld		Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting ná wijziging 2024	Realisatie 2024	Afwijking V/N 2024
Baten						
0.1	Bestuur	49.422	12.312	107.201	89.742	17.459
0.2	Burgerzaken	133.564	136.179	220.520	266.807	-46.287
0.64	Belastingen Overig	32.095	-	-	6.150	-6.150
Totale baten		215.081	148.491	327.721	362.699	-34.978
Lasten						
0.1	Bestuur	1.291.281	1.161.154	1.457.445	1.381.654	-75.791
0.2	Burgerzaken	960.063	901.762	915.979	831.642	-84.337
0.61	OZB Woningen	231.053	211.360	236.360	263.656	27.296
0.62	OZB niet woningen	11.178	14.500	14.500	15.405	905
0.64	Belastingen Overig	106.417	117.022	117.022	112.228	-4.794
Totale lasten		2.599.992	2.405.798	2.741.306	2.604.584	-136.722
Saldo programma 5		-2.384.911	-2.257.307	-2.413.585	-2.241.885	171.700

Toelichting op de cijfers

Hieronder volgt de toelichting op afwijkingen groter dan €50.000 ten opzichte van de begroting ná wijziging.

0.1 Bestuur

De lasten zijn €76.000 lager (V) dan begroot. Dit zit voor het grootste deel bij de kosten van de Griffie, daar waren de loonkosten afgerond €60.000 te hoog begroot en vielen de inhuurlasten €10.000 lager uit dan geraamd. Het restant van €6.000 bestaat uit wat kleinere voor- en nadelen.

0.2 Burgerzaken

De lasten zijn €84.000 lager (V) dan begroot. Van het budget voor het digitaliseren van het gemeentearchief resteert €55.000, dit project is vertraagd en wordt in 2025 afgerond. De lagere lasten het restant ontstaat door lagere personeelskosten en inhuurlasten.

Overige middelen		Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting ná wijziging 2024	Realisatie 2024	Afwijking V/N 2024
Baten - Algemene dekkingsmiddelen						
20.0	Lokale heffingen	3.252.563	3.334.562	3.334.562	3.483.487	-148.925
20.1	Algemene uitkeringen	37.603.696	37.350.907	38.889.000	40.073.928	-1.184.928
20.2	Dividend	156.029	90.379	156.000	122.132	33.869
20.3	Saldo financieringsfunctie	720.947	200.000	950.000	1.033.581	-83.581
20.4	Overige algemene dekkingsmiddelen	731	-	-	-	-
Totale baten		41.733.966	40.975.848	43.329.562	44.713.127	-1.383.565
Lasten - Algemene dekkingsmiddelen						
20.2	Dividend	-	464	-	-	-
20.3	Saldo financieringsfunctie	259.936	128.847	218.506	248.556	30.050
20.4	Overige algemene dekkingsmiddelen	-	170.918	-	169.677	169.677
Totale lasten		259.936	300.229	218.506	418.233	199.727
Saldo Algemene dekkingsmiddelen		41.474.030	40.675.619	43.111.056	44.294.895	1.183.839

Diverse middelen		Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting ná wijziging 2024	Realisatie 2024	Afwijking V/N 2024
Baten - Diverse middelen						
30.0	Overhead	18.827	21.011	24.202	22.092	2.110
Totale baten		18.827	21.011	24.202	22.092	2.110
Lasten - Diverse middelen						
30.0	Overhead	5.568.896	6.787.654	6.621.287	6.469.487	-151.800
30.1	Vennootschapsbelasting	23.527	40.000	40.000	19.741	-20.259
30.2	Onvoorzien	-	40.000	36.100	-	-36.100
Totale lasten		5.592.422	6.867.654	6.697.387	6.489.228	-208.159
Saldo Diverse middelen		-5.573.595	-6.846.643	-6.673.185	-6.467.136	206.049
Saldo Overige middelen		35.900.435	33.828.976	36.437.871	37.827.759	1.389.888

Toelichting op de cijfers

Hieronder volgt de toelichting op afwijkingen groter dan €50.000 ten opzichte van de begroting ná wijziging.

20.0 Lokale heffingen

De baten uit Onroerendezaakbelasting (OZB) zijn €149.000 hoger (V) dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat de waarde-ontwikkeling van de woningen groter was dan verwacht.

20.1 Algemene uitkeringen

De baten zijn €1.185.000 hoger (V) dan begroot. Dit komt doordat in de decembercirculaire Gemeentefonds de algemene uitkering 2024 verhoogd werd. En daarnaast werd begin 2025 bekend dat de gemeente een Rijksbijdrage krijgt voor de opstartkosten in 2024 van Nij Begun. Beide zaken konden niet in de begroting worden opgenomen omdat het niet eerder bekend was.

20.3 Saldo financieringsfunctie

De baten zijn €178.000 hoger (V) dan begroot. In 2024 had de gemeente gemiddeld €27,4 miljoen op schatkistbankieren staan. In de begroting was al rekening gehouden met €950.000 rentebaten, door het uitblijven van grotere uitgaven in het 4e kwartaal en een iets hoger rentepercentage zijn de rentebaten uiteindelijk €1.128.000 geworden.

20.4 Overige algemene dekkingsmiddelen

De lasten zijn €170.000 hoger (N) dan begroot. Dit komt doordat de gemeente conform het voorzichtigheidsprincipe er rekening mee moet houden dat een deel van de langer lopende vorderingen niet volledig geïnd zal worden. Daarvoor wordt indien nodig een bedrag apart gezet in de voorziening dubieuze debiteuren. Dit gaat ten laste van de algemene dekkingsmiddelen.

30.0 Overhead

De lasten zijn €152.000 lager (V) dan begroot. Dit komt voort uit verschillende voor- en nadelen. De grotere verschillen betreffen:

- inhuur: €109.000 meer toerekening (V) aan programma's en projecten;
- advieskosten: €39.000 lagere lasten (V) advies gemeentehuis;
- energielasten: €65.000 lagere lasten (V);
- Terugbetaling BCF: €50.000 hogere lasten (N) na afstemming met belastingdienst over de voorgaande jaren;
- Meer opleidingskosten: €32.000 hogere lasten (N);
- ICT: €54.000 hogere lasten (N) door lagere telefoonlasten: €40.000 (V), lagere lasten software: €47.000 (V) en hogere lasten voor de ondersteuning door GRID: €70.000 (N).

5.4 Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site ‘waarstaatjegemeente.nl’. Wij hebben er voor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie Nederland		Bron	Beschrijving
Apparaatskosten	Per inwoner	2024	523	n.b.	n.b.	Eigen gegevens	Alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2024	8,48	n.b.	n.b.	Eigen gegevens	Het aantal formatie-eenheden per 1.000 inwoners
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2024	7,99	n.b.	n.b.	Eigen gegevens	De personele bezetting per 1.000 inwoners
Externe inhuur	%	2024	23	n.b.	n.b.	Eigen gegevens	De kosten van externe inhuur in verhouding tot de totale loonsom en de totale kosten van inhuur
Overhead	%	2024	10	n.b.	n.b.	Eigen gegevens	Het aandeel overhead in verhouding tot de totale lasten
Gemiddelde WOZ waarde	duizend euro	2023	195	268	368	CBS-Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2023	877	958	860	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoons-huishouden betaald aan woonlasten.
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2023	978	1.042	942	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaald aan woonlasten.

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de jaarrekening voorhanden waren.

PARAGRAFEN

PARAGRAFEN

Lokale Heffingen

Inleiding

De gemeentelijke belastingen en heffingen vinden hun grondslag in door de gemeenteraad vastgestelde verordeningen.

In deze paragraaf lokale heffingen is rekening gehouden met de verordening ex artikel 212 Gemeentewet (Financiële verordening gemeente Pekela) en de begrotingsrichtlijn 2024).

Opbrengsten per lokale heffing

De volgende opbrengsten aan gemeentelijke heffingen en leges gerealiseerd (bedragen in euros).

Heffing	Realisatie 2023	Primaire Begroting 2024	Begroting ná wijziging 2024	Realisatie 2024
OZB gebruikers	319.769	347.354	347.354	328.072
OZB eigenaren	2.932.905	2.987.208	2.987.208	3.155.416
Hondenbelasting	-110			
Algemene dekkingsmiddelen	3.252.563	3.334.562	3.334.562	3.483.487
Rioolheffing	1.108.135	1.094.691	1.094.691	1.109.574
Afvalstoffenheffing	1.671.063	1.814.807	1.814.807	1.809.073
Lijkbezorgingsrechten	55.030	63.749	63.749	51.561
Leges burgerzaken	159.652	186.479	328.020	380.020
Leges bouwverg. (incl. welstand)	361.677	140.200	540.200	510.650
Leges APV	2.554	2.000	3.000	1.918
Totaal lokale heffingen	6.610.673	6.636.488	7.179.029	7.346.283

Onroerendezaakbelastingen

Onder de naam onroerendezaakbelastingen worden voor in de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt (sinds 2006 alleen bij niet-woningen);
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

Tarieven Onroerende Zaakbelastingen	2022	2023	2024
Woningen			
Eigenaren	0,2393	0,2034	0,2017
Niet-woningen			
Eigenaren	0,5834	0,6054	0,6365
Gebruikers	0,3174	0,3069	0,3212

Tarieven Onroerende Zaakbelastingen	2022	2023	2024
Economische waarde			
Woningen	912.000.000	1.064.500.000	1.118.500.000
Niet-woningen	122.500.000	126.500.000	131.500.000
Aantal objecten			
Woningen	5.799	5.824	5.812
Niet-woningen	477	517	578

Aantal bezwaren WOZ-waarde	2023	2024
Bezwaar gegrond	106	69
Bezwaar ongegrond	160	84
Totaal	266	153

Rioolheffing

Onder de naam rioolheffing wordt een belasting geheven van de eigenaar van een perceel van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. Ook wordt de opbrengst van de rioolheffing gebruikt voor het dekken van de kosten voor de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede voor het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Tarieven rioolheffing	2022	2023	2024
Rioolheffing (per aansluiting)	184,70	184,70	182,60

De kostendekkendheid van de verordening	Totaal
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	899.421
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	899.421
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	96.898
BTW	113.254
Totale kosten	1.109.574
Opbrengst heffingen	1.109.574
Dekkingspercentage	100%

Er was in 2024 sprake van een overdekking van €136.311,-.
Dit bedrag is toegevoegd aan de voorziening egalisatie tarieven riolering.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die feitelijk gebruik maakt van een perceel en waarvan op grond van de Wet Milieubeheer een verplichting tot inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Tarieven afvalstoffenheffing	2022	2023	2024
Eenpersoonshuishouden	221,60	254,40	254,40
Meerpersoonshuishouden	317,50	364,40	364,40

De kostendekkendheid van de verordening	Totaal
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	1.742.502
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	65.491
Netto kosten taakveld	1.677.011
Toe te rekenen kosten:	
Kwijtscheldingen:	107.538
Overhead incl. (omslag)rente	192.482
BTW	317.421
Totale kosten	2.294.452
Opbrengst heffingen	1.809.073
Dekkingspercentage	79%

In 2024 zijn extra kosten gemaakt voor de invoering van het nieuwe afvalbeleid. Conform het raadsbesluit voor het nieuwe Afvalbeleid worden die kosten voor €159.723 gedekt vanuit de Algemene Reserve. Het resterende verschil tussen de opbrengst van de heffingen en de totale kosten bedraagt €325.656,-.

Ondanks dat in de begroting is uitgegaan van 100% kostendekkendheid blijken de kosten hoger te zijn en de baten voor de grondstoffen lager te zijn waardoor de opbrengst van de heffingen 79% van de totaal toe te rekenen kosten dekt. Als rekening wordt gehouden met de dekking vanuit de onttrekking aan de algemene reserve is het dekkingspercentage 85%.

Hondenbelasting

Tarieven hondenbelasting	2022	2023*	2024*
1e hond	66,20		
2e hond	88,25		
Vanaf 3e hond	109,80		
Kennel	202,85		

* Sinds het kalenderjaar 2023 wordt in Pekela geen hondenbelasting meer geheven.

Leges

Op basis van de legesverordening worden rechten geheven ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten.

De kostendekkendheid van de verordening (bedragen x 1.000)	Titel 1*	Titel 2*	Titel 3*	Totaal*
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	325	175	5	505
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0	0	0	0
Netto kosten taakveld	325	175	5	505
Toe te rekenen kosten				
Overhead incl. (omslag)rente	37	25	1	63
BTW	0	0	0	0
Totale kosten	362	200	6	568
Opbrengst heffingen	380	511	2	893
Dekkingspercentage	105,0%	255,5%	33,3%	157,2%

*Titel 1: Algemene dienstverlening
*Titel 2: Dienstverlening vallend onder de fysiek leefomgeving/omgevingsvergunning
*Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

Lijkbezorgingsrechten

Op basis van de verordening lijkbezorgingsrechten worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

De kostendekkendheid van de verordening	Totaal
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	211.336
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	211.336
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	22.768
BTW	2.543
Totale kosten	236.647
Opbrengst heffingen	51.561
Dekkingspercentage	22%

Kwijtschelding

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om een belastingaanslag te voldoen kan onder bepaalde voorwaarde aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend.

Het kwijtscheldingspercentage dat in Pekela wordt gehanteerd bedraagt 100%. Dit betekent dat alle belastingplichtigen met een inkomen van 100% (van de voor hem/haar geldende bijstandsnorm) of lager in aanmerking komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. Bij het beoordelen van een verzoek om kwijtschelding wordt ook rekening gehouden met eventueel eigen vermogen.

Kwijtschelding kan alleen worden verleend indien het een aanslag betreft voor afvalstoffenheffing. Het verwachte bedrag aan te verlenen kwijtschelding wordt bij de opbrengstverwachting in de berekening van de belastingtarieven meegenomen. De overige heffingen zijn in de betreffende belastingverordeningen uitgesloten voor kwijtschelding.

Overzicht kwijtscheldingen	2022	2023	2024
Afvalstoffenheffing	104.321	104.249	107.538
Aantal geautomatiseerde toetsen	380	318	311
Waarvan:			
IB Toegewezen	251	233	226
IB Afgewezen	129	85	85
Aantal reguliere verzoeken			
Waarvan:	315	296	296
Volledig toegewezen			
Gedeeltelijk toegewezen	165	164	169
Afgewezen	7	2	5
	143	130	122

Overzicht woonlasten per huishouden

	Eigen woning met een waarde van		Huurwoning	
	2023	2024	2023	2024
Waarde	100.000			
Voor meerpersoonshuishoudens				
a. onroerende-zaakbelastingen	203,40	201,70	0,00	0,00
b. afvalstoffenheffing	335,30	364,40	335,30	364,40
c. rioolheffing	184,70	182,60	0,00	0,00
Totaal	723,40	748,70	335,30	364,40
Verschil t.o.v. 2023		3,5%		8,7%
Voor éénpersoonshuishoudens				
Totaal				
Verschil t.o.v. 2023	642,50	638,70	234,00	254,40
		-0,6%		8,7%

Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Algemeen

Bij de uitvoering van onze gemeentelijke taken worden we geconfronteerd met risico’s en ontwikkelingen die financiële gevolgen kunnen hebben voor de gemeente Pekela. De paragraaf weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust onze gemeente is door de risico’s af te zetten tegen de mogelijkheden om de risico’s op te kunnen vangen.

Voor de beoordeling van het weerstandsvermogen kijken we naar de verhouding tussen risico’s en beschikbaar weerstandsvermogen, naar de omvang van de reserves (Algemene reserve) en naar de ontwikkeling van de financiële kengetallen. Het weerstandsvermogen laat zien of de gemeente in staat is de effecten van risico’s op te vangen. Als maatstaf hanteren we de ratio van het weerstandsvermogen. Deze geeft de verhouding weer tussen het beschikbare weerstandsvermogen (welke middelen zijn er om risico’s op te vangen?) en het benodigde weerstandsvermogen (welke risico’s lopen we?). Een ratio van 100% betekent dat er voldoende weerstandsvermogen beschikbaar is om het effect van de ingeschatte risico’s te kunnen opvangen.

Een risico kan worden gedefinieerd als de kans waarmee een gebeurtenis zich kan voordoen en welke impact deze gebeurtenis heeft. Voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn alleen die risico’s van belang waarvoor geen maatregelen zijn getroffen. Een voorbeeld van een beheersmaatregel is het afsluiten van een verzekering.

Definities

Weerstandsvermogen:	Het vermogen van de gemeente om niet voorziene financiële tegenvallers op te kunnen vangen om haar taken voort te kunnen zetten.
Weerstandscapaciteit:	Middelen waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet voorziene tegenvallers te dekken.
Onbenutte belastingcapaciteit:	Het bedrag waarmee de belastingen nog maximaal kunnen toenemen volgens de normen die worden gehanteerd bij een aanvraag conform artikel 12 Financiële-verhoudingswet.
Stille reserves:	Het verschil tussen de marktwaarde van de activa en boekwaarde.
Onvoorzien:	Het in de begroting opgenomen bedrag voor onvoorziene lasten.

Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Het beleid betreffende het weerstandsvermogen kan als volgt worden weergegeven:

- de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen wordt jaarlijks door de raad vastgesteld bij de jaarstukken;
- de (incidentele) weerstandscapaciteit wordt in eerste instantie voor zowel incidentele als structurele tegenvallers gebruikt;
- structurele tegenvallers, zonder dat daar meevallers tegenover staan, worden afgedekt in de eerst-volgende meerjarenbegroting;
- risico's worden jaarlijks beoordeeld en waar nodig aangepast. De inventarisatie wordt verwerkt in de jaarstukken.

De inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Begripsbepaling

Weerstandscapaciteit is de mate waarin de gemeente Pekela over middelen beschikt of kan beschikken om niet voorziene tegenvallers op te vangen. Onderscheid wordt gemaakt in de incidentele en de structurele weerstandscapaciteit. Onder incidentele weerstandscapaciteit wordt verstaan de capaciteit die de gemeente heeft om eenmalige tegenvallers op te vangen zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen. Bij structurele financiële tegenvallers moet het weerstandsvermogen het mogelijk maken om de eerste klap op te vangen. In een overzicht ziet dit er als volgt uit:

Bestanddeel	Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
Post onvoorzien	x	
Algemene reserve	x	
Bestemmingsreserves (gedeeltelijk)	x	
Stille reserves (saldo gesteld op nihil)	x	
Onbenutte belastingcapaciteit		x
Begrotingsruimte (bezuinigingen)		x

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene-, bestemming- en stille reserves aangevuld met een post voor onvoorziene uitgaven. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de onbenutte belastingcapaciteit en de aanwezige begrotingsruimte.

De weerstandscapaciteit van de gemeente ultimo 2024 is 14,420 miljoen en wordt als volgt gespecificeerd:

Omschrijving	
Algemene reserve	9,284 miljoen
Algemene risico reserve	5,096 miljoen
Onvoorzien	0,04 miljoen
Totaal	14,420 miljoen

De inventarisatie van de risico's

Een risico is de kans dat een mogelijke gebeurtenis, met een negatieve impact voor de organisatie, zich voordoet. Om risico's te kwantificeren dienen zowel de kans op als de impact van het risico te worden bepaald. De niet-financiële risico's, zoals imagoschade, worden niet gekwantificeerd. In de programmabegroting en de jaarrekening wordt de risico-inventarisatie geactualiseerd.

Het bepalen van de risico's is een regulier proces dat is geborgd in de organisatie. Dit betekent dat minstens ieder jaar de risico-inventarisatie opnieuw wordt uitgevoerd. De inventarisatie vindt plaats op basis van een lijst met risico's (kwalitatief) en de bedragen en de inschatting van de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet (kwantitatief). Bepaalde risico's kunnen vervallen (omdat het risico inmiddels is ondergebracht bij een verzekeraar, of door het afstoten van taken/ werkzaamheden) en dan worden deze uit de lijst verwijderd.

Tenslotte kunnen zich in het afgelopen jaar nieuwe risico's hebben voorgedaan die impact hebben op het weerstandsvermogen. In deze paragraaf wordt deze actualisatie gepresenteerd.

Op basis van onderstaande risico-scores wordt het risico in euro's bepaald.

Waarschijnlijkheid	Risicoscore op waarschijnlijkheid	Uitgedrukt in een percentage
Klein	1	1 tot 5
Beperkt	2	5 tot 25
Reëel	3	25 tot 50
Groot	4	50 tot 75
Zeer groot	5	75 tot 95

Gesignaleerde risico's

Omschrijving risico	I/S	Kans	Impact	Risico
1. Economische ontwikkelingen (o.a. inflatie, oorlog Oekraïne)	I	50%	6.000.000	3.000.000
2. Fluctuaties uitkering gemeentefonds	I	25%	2.000.000	500.000
3. Inkomstenderving door afbouw specifieke uitkeringen	S	50%	770.000	385.000
4. Uitputting Btw Compensatiefonds (BCF)	I	25%	100.000	25.000
5. (Gedeeltelijke) verantwoordelijkheid verliezen GR'en	I	25%	1.000.000	250.000
6. Financiering uitvoering wet BUIG	S	25%	1.000.000	250.000
7. Overschrijding budgetten Jeugd/WMO	S	50%	1.300.000	650.000
8. Aansprakelijkheidstelling	S	5%	500.000	25.000
9. Waarborg leningen en rentes	I	1%	1.100.000	11.000
				5.096.000

1. Economische ontwikkelingen

De gevolgen van onder andere de oorlog in Oekraïne op de wereldeconomie zijn groot. De afgelopen maanden hebben we enorme prijsstijgingen op ons af zien komen. Al onze contractpartijen hebben enorme prijsstijgingen/ tariefstijgingen doorgevoerd en ook de prijzen voor energie, gas en andere materialen zijn fors gestegen. De druk op de gemeentelijke begroting en budgetten is daardoor fors toegenomen met mogelijke kostenoverschrijdingen tot gevolg. Welke financiële gevolgen dit in de komende jaren met zich mee gaat brengen zijn erg onzeker. De verwachting is dat er vanuit het Rijk geen aanvullende compensatie meer gaat komen voor mogelijke extra kosten. Een exacte raming van de financiële gevolgen is vanwege de grote mate van onzekerheid erg lastig en er is daarom uitgegaan van een kostenstijging van 10% ten opzichte van onze totale begroting (14% inflatie minus de reeds doorgevoerde indexaties). De kans hebben we geraamd op reëel omdat we verwachten dat de prijsstijgingen nog blijven aanhouden en er mogelijk nog een inhaalslag komt vanuit partijen waar we vaste prijsafspraken mee hadden het afgelopen jaar/ de afgelopen jaren. Het totale risico komt daarmee op €3.000.000.

2. Fluctuatie uitkering gemeentefonds

De belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente is de gemeentefondsuitkering vanuit het Rijk. Deze uitkering is gebaseerd op een aantal parameters, zoals bijvoorbeeld de inwoneraantallen en oppervlakte van gemeenten, maar ook op de rijksuitgaven (de “trap op-trap af systematiek”). Ieder jaar blijkt dat de definitieve vaststelling van de gemeentefondsuitkering afwijkt van de verwachting. Deze afwijking kan zowel positief als negatief zijn. Gelet op de fluctuatie in onze grootste inkomstenbron loopt de gemeente hier een aanzienlijk risico.

3. Inkomstenderving door afbouw specifieke uitkeringen

Een van de uitgangspunten van het nieuwe kabinet is het beperken van het aantal specifieke uitkeringen (SPUK-regelingen) om zo te kunnen besparen op de kosten. Door het aantal SPUK-regelingen te beperken, en meer via het gemeentefonds te laten verlopen, zou een besparing van 10% mogelijk zijn. De gemeente Pekela ontvangt relatief veel SPUK-gelden en een korting hierop van 10% zou voor de gemeente Pekela een aanzienlijke impact hebben. Voor het begrotingsjaar 2025 hebben we afgerond €7.700.000 aan SPUK-gelden in de begroting, hier vallen tevens de BUIG gelden onder. Een korting van 10% zou dus een impact betekenen van €770.000 per jaar. Bepaalde regelingen (o.a. de BUIG) zullen niet één op één gekort worden. De kans dat deze maatregelen daadwerkelijk deze impact gaat hebben wordt daarom geschat op 50%.

4. Uitputting Btw Compensatiefonds (BCF)

Het BCF (Btw Compensatie Fonds) en het gemeentefonds zijn communicerende vaten. Dat wil zeggen dat het bedrag dat in het BCF overblijft nadat alle aanspraken zijn verrekend, wordt toegevoegd aan het gemeentefonds. Tot 2019 werd dit bedrag opgenomen in de meicirculaire en toegevoegd aan de begrote uitkering gemeentefonds van het rijk. Vanaf 2019 wordt dit bedrag niet meer geraamd, maar alleen nog uitgekeerd op realisatiebasis. Inkomsten vanuit het BCF worden in de begroting niet geraamd. In principe werkt de btw voor de gemeente niet kostenverhogend en dus wordt dit ook niet meegenomen in alle financiële afwegingen. Het risico bestaat dat het BCF-plafond in een jaar wordt bereikt waardoor betaalde btw niet gecompenseerd wordt en voor de gemeente toch kostenverhogend werkt.

5. (Gedeeltelijke) verantwoordelijkheid verliezen GR'en

De gemeente is een deelnemende partij in verschillende gemeenschappelijke regelingen, zoals onder andere de VKB en Afeer. Ontstane verliezen bij deze partijen komen daardoor gedeeltelijk, afhankelijk van het deelnemingspercentages, terecht bij de gemeente waardoor wij garant staan voor gerealiseerde tekorten. In economisch slechte tijden bestaat het risico dat verschillende partijen te maken krijgen met tekorten, omdat de begroting was gebaseerd op andere ontwikkelingen. In dit geval krijgen wij als gemeente de afrekening. Jaarlijks is onze bijdrage aan al deze partijen enkele miljoenen waardoor het financiële risico aanzienlijk is.

6. Financiering uitvoering wet BUIG

De afgelopen jaren was de rijksvergoeding voor de BUIG telkens veel hoger dan de daadwerkelijke lasten van de uitkeringen en Loonkostensubsidies. Vanwege de financieringssystematiek t-2 is de verwachting dat het kantelpunt steeds dichterbij komt. De voornaamste reden is het procentueel lager gemeentelijk aandeel van de totale macro-lasten van de afgelopen jaren (toets-jaar is 2023). Uiteraard zijn de lasten dus ook lager geweest gedurende de afgelopen jaren en kon de gemeente daarvan een deel reserveren (in de algemene reserve). Het is moeilijk te voorspellen hoe de ontwikkelingen ten aanzien van de Buig zullen zijn, maar een kanteling is te verwachten. De kans is daarom ingeschat op 25%.

7. Overschrijding budgetten Jeugd/WMO

Voor de jeugdzorg en de WMO is sprake van een openeinderegeling. In de praktijk betekent dit dat de gemeente moeten betalen voor geleverde zorg, ondanks het feit dat de beschikbaar gestelde budgetten niet toereikend zijn. De gemeenten zien de afgelopen jaren een trendmatige stijging in het aantal kinderen dat gebruik maakt van (intensievere) trajecten die extra kosten met zich meebrengen. Het is daarom de verwachting dat de komende jaren de zorgkosten verder zullen oplopen. De afgelopen jaren hebben we, met name bij de jeugdzorg, grote tekorten gezien en hier lijkt nog geen kentering in te komen. De verwachting is dat de impact hiervan plus minus 10% van het beschikbare budget bedraagt wat afgerond neerkomt op €1.300.000. De kans dat dit zich voordoet wordt gesteld op 50%.

8. Aansprakelijkheidstelling

Als gemeente hebben we de verantwoordelijkheid over meerdere gebouwen, waaronder schoolgebouwen, maar ook over een groot aantal straten en wegen. De kans bestaat dat een inwoner letsel op loopt door toedoen van de gemeente, hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan achterstallig onderhoud. In dit geval kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor het ontstane letsel. We proberen dit risico zo goed als mogelijk te beperken door structureel onderhoud uit te voeren en ons te verzekeren waar mogelijk.

9. Waarborg leningen en rentes

Dit betreft voornamelijk de gewaarborgde geldleningen aan Stichting Acantus Groep en Woonzorg Nederland. Voor de financiering hebben deze woningcorporaties leningen afgesloten die geborgd worden door de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Het rijk en gemeente vormen samen de achtervang van die borging. Per balansdatum staat de gemeente Pekela nog garant voor een bedrag van afgerond €11.000.000.

Mocht een corporatie niet in staat zijn om geborgde leningen af te lossen, dan zijn er afspraken over de betaling via het WSW. Borging vindt plaats in 3 schillen. De kans dat de gemeenten op grond van de achtervangovereenkomst aangesproken worden om renteloze leningen te verschaffen, is onder de huidige omstandigheden bijzonder klein. Dat is sinds de oprichting van het WSW in 1983 ook nog nooit gebeurd. Ook toen de grootste corporatie van Nederland, Vestia, in de problemen kwam, hoefden het rijk en gemeenten niet bij te springen. Om die reden wordt de waarschijnlijkheid ingeschat op 1%.

Conclusie

Op basis van de hiervoor opgenomen gegevens kan het weerstandsvermogen als volgt worden berekend:

Weerstandscapaciteit	
De aanwezige weerstandscapaciteit	€14.420.000
De benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)	€5.096.000
Het weerstandsvermogen 2024	€9.324.000

Geconcludeerd kan worden dat er voldoende middelen zijn om de gesignaleerde risico's incidenteel op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen kan op basis van onderstaande als goed worden beoordeeld. Echter zijn het onzekere tijden waardoor de risico's qua aantal en omvang sterk kunnen toenemen met hogere eisen aan de solvabiliteit als gevolg.

Het weerstandsvermogen is uit te drukken in een ratio: €14.420.000 / €5.096.000 = 2,83

Wanneer de ratio weerstandsvermogen kleiner dan 1 bedraagt, is de gemeente financieel kwetsbaar. De gemeente beschikt dan niet over voldoende financiële ruimte om de geïdentificeerde risico's af te dekken. Gedurende korte tijd is dit mogelijk. Er kunnen zich namelijk omstandigheden voordoen, zoals een kortstondig groot project met aanzienlijke risico's die niet ten volle kunnen worden afgedekt. Hierdoor kan de ratio tijdelijk kleiner dan 1 zijn.

Ook een ratio weerstandsvermogen groter dan 1 betekent niet dat een gemeente voor 100% is ingedekt tegen alle risico's. Er kunnen zich altijd onvoorziene situaties voordoen waarbij een gemeente binnen 1 jaar meerdere tegenslagen heeft te verwerken, ook al wordt de kans daarvoor laag geschat.

Het spreekt voor zich dat hoe hoger de ratio weerstandsvermogen is, hoe meer (onvoorziene) tegenvallers kunnen worden opgevangen. In november 2023 heeft het college aangegeven dat de gewenste minimale omvang van de Algemene Reserve 10% van het begrotingstotaal (voor mutatie reserves) bedraagt. Per 31-12-2024 is de verwachte omvang van de Algemene Reserve 21.2% van dit begrotingstotaal.

Onderstaande betekenis hanteert de provincie in het Gemeenschappelijk toezichtskader.

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A $x > 2$	Uitstekend
B $1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C $1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D $0,8 < x < 1,0$	Matig
E $0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F $x < 0,6$	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

Financiële kengetallen	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Netto schuldquote	-25,17%	-15,60%	-24,00%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-25,79%	-15,90%	-24,40%
Solvabiliteit	51,50%	53,00%	55,30%
Grondexploitatie	3,00%	4,00%	2,40%
Structurele exploitatieruimte	4,90%	11,70%	5,40%
Belastingcapaciteit	103,60%	94,00%	103,10%

De vijf financiële kengetallen geven samen een beeld van de financiële ontwikkelingen in de gemeente. Eén los kengetal zegt echter weinig over de totale financiële positie. Ten opzichte van de landelijk afgesproken signaleringswaarden scoort de gemeente Pekela overwegend groen of bijna groen. Samen met de weerstandsratio geven de financiële kengetallen aan dat de weerbaarheid en wendbaarheid van de gemeente Pekela voldoende is. Hieronder volgt de toelichting en beoordeling per kengetal.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie

Percentage	De netto schuldquote
0% t/m 100%	normaal
> 100%	weinig leencapaciteit
> 130%	zeer hoge schuld

De gemeente Pekela scoort normaal. Dit betekent dat de gemeente Pekela voldoende mogelijkheden heeft tot het opnemen van langlopende geldleningen.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Normaal is tussen 20% en 70%.

De gemeente Pekela bevindt zich binnen die bandbreedte en kent een normale weerbaarheid.

Grondexploitatie

De waarde van de niet in exploitatie genomen gronden ten opzichte van de totale baten. Hoe lager het percentage, hoe kleiner het risico is voor de financiële positie. Met 2,4 % is het risico relatief klein voor de gemeente Pekela.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Daarmee wordt de wendbaarheid van de gemeente aangegeven. Een positief percentage geeft een overschot aan en een negatief percentage een tekort. De structurele exploitatieruimte is voor 2024 positief. De structurele lasten zijn lager dan de structurele baten.

Belastingcapaciteit

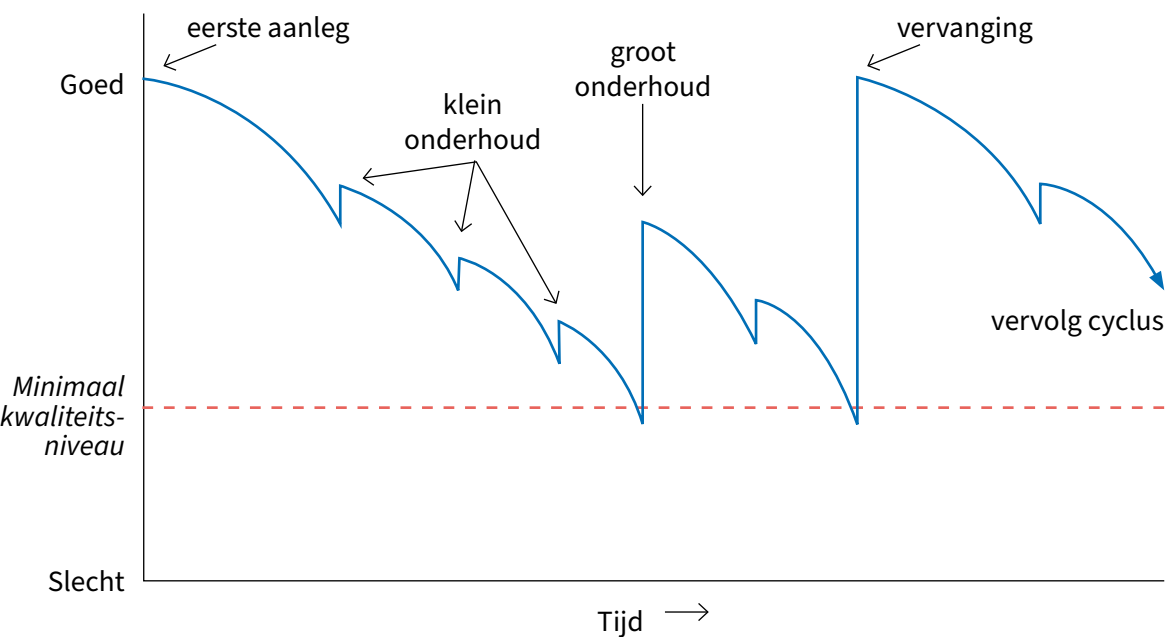
Dit kengetal geeft de belastingdruk van de gemeente weer uitgedrukt in een percentage ten opzichte van het landelijke gemiddelde van het jaar ervoor. Het kengetal geeft de ruimte weer die de gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen gerelateerd aan de totale woonlasten. De tarieven voor 2024 zijn vastgesteld op basis van het dekkingsplan. Het percentage van de gemeente Pekela is hoger dan 100% hetgeen betekent dat de capaciteit om extra inkomsten te genereren vanuit lokale belastingen beperkt is. Op www.financiengemeenten.nl zijn de financiële kengetallen in relatie tot vergelijkbare gemeenten te zien.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Als gemeente hebben wij duurzame middelen nodig om goederen en diensten aan de inwoner te kunnen leveren. Deze middelen worden aangeduid met de term kapitaalgoederen. De belangrijkste kapitaalgoederen hebben betrekking op wegen, technische kunstwerken, riolering, water, groen en gebouwen.

Al deze kapitaalgoederen vergen onderhoud en dienen in de begroting te worden opgenomen. Deze paragraaf biedt inzicht in beleidskaders voor het behoud van de kapitaalgoederen en de financiële consequenties daarvan.

Het onderhoud van de kapitaalgoederen is op deze manier schematisch weer te geven.

Kaders

De lasten voor het in stand houden van kapitaalgoederen hebben wij opgenomen in de verschillende programma's van de begroting. De lasten van de instandhouding bestaan onder andere uit kosten voor onderhoud, kapitaallasten, beheer en exploitatielasten. De flexibiliteit in de onderhoudsbudgetten is beperkt, omdat onderhoud vroeg of laat moet worden uitgevoerd. Bovendien leidt achterstallig onderhoud over het algemeen tot meer lasten dan wanneer het onderhoud tijdig wordt gepleegd.

De hoogte van de benodigde budgetten is afhankelijk van het gekozen kwaliteitsniveau. De vaststelling van het kwaliteitsniveau is aan u voorbehouden. Hiervoor hebben wij diverse beheerplannen/visies opgesteld, waarin beleidsdoelstellingen voor de diverse kapitaalgoederen zijn vastgesteld. Met de volgens de BBV verplichte paragraaf "Onderhoud kapitaalgoederen" krijgt u de mogelijkheid om kaders te stellen voor onderhoud van wegen, riolering, groen, gebouwen etc. Het doel van deze paragraaf is de meerjarige kosten van kapitaalgoederen op een transparante wijze in beeld te brengen, zodat eventuele financiële risico's zichtbaar worden. Daarbij kan op basis van de beheerplannen en de onderhoudsniveaus de daarbij behorende kosten worden vastgesteld.

In het vervolg van deze paragraaf is per soort kapitaalgoed op hoofdlijnen een relatie met de relevante beleidskaders gelegd.

Wegen

Het in stand houden van wegen is in de begroting terug te vinden onder programma 1 Woonomgeving.

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	Vastgesteld	Actualisatie voorzien in
Beheerplan wegen Pekela	2024	2028

Uitvoeren van het planmatig dagelijks (klein) onderhoud is gericht op het behoud van de leefbaarheid, comfort en aanzien. Het groot onderhoud vindt plaats op grond van het beheerplan en de weginspecties, die elke twee jaar worden uitgevoerd en is gericht op de functionaliteit, duurzaamheid, veiligheid en bereikbaarheid.

Voor de bepaling welke wegen onderhoud vergen wordt de CROW-systematiek gehanteerd. De systematiek bevat een vertaling van schadebeelden naar de beleidsthema's duurzaamheid, veiligheid, comfort en aanzien. In 2024 is het onderhoudsniveau C door u vastgesteld als te hanteren kwaliteitsniveau voor het wegbeheer. Onderhoudsniveau C is een minimaal niveau, een niveau aan de onderkant van verantwoord wegbeheer.

Voor het waarborgen van de integraliteit tussen de verschillende disciplines (wegen, riolering, groen, openbare verlichting) worden in de gemeente zoveel mogelijk werken gecombineerd uitgevoerd.

Het kan voorkomen dat vanwege noodzakelijk onderhoud aan de verharding, de vervanging van de riolering wordt vervroegd of juist wordt uitgesteld. Bij het integraal werken wordt, waar mogelijk ook de groenvoorziening en de openbare verlichting meegenomen.

Financiën

De in de begroting opgenomen bedragen (zie tabel) zijn voor het onderhoud aan de wegen. Dit bedrag is opgebouwd uit een bedrag voor vaste lasten, klein onderhoud en groot onderhoud. Het bedrag voor groot onderhoud is in 2024 en 2025 incidenteel met €500.000 verhoogd. Bij de collegerapportage 2024 is het bedrag in 2024 met €200.000 verlaagd.

Op basis van het huidige beheerplan en het beschikbare budget wordt het wegennet onderhouden. Bij noodzakelijk onderhoud worden dan eerst de ergste gaten aangepakt terwijl eigenlijk de gehele weg herstraat zou moeten worden. Bij asfaltwegen worden deelreparaties of bijvoorbeeld een slijtlaag aangebracht terwijl er eigenlijk een nieuwe deklaag aangebracht zou moeten worden. De consequentie is dat deze wegen sneller weer aan onderhoud toe zijn en de maatregelen vaak ingrijpender zijn.

Overzicht beschikbare budgetten	Realisatie 2023	Primaire Begroting 2024	Begroting ná wijziging 2024	Realisatie 2024
Groot onderhoud wegen	424.219	772.927	577.927	543.121
Klein onderhoud wegen	93.453	146.972	70.294	65.407
Totaal	517.672	919.899	648.221	608.528

De werkzaamheden zijn conform de planning uitgevoerd.

Openbare verlichting

Het in stand houden van wegen is in de begroting terug te vinden onder programma 1 Woonomgeving.

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	Vastgesteld	Actualisatie voorzien in
Beleidsplan OVL 2014-2024	2014	2025

Het uitvoeren van onderhoud en vervanging van de openbare verlichting is gericht op het waarborgen van zowel verkeerstechnisch als sociaal veilig gebruik van de wegen en de leefomgeving.

De openbare verlichting moet voldoen aan technische, juridische en sociaal maatschappelijke kaders, die daarvoor gesteld zijn in diverse wet- en regelgeving. Daarnaast kan gebruik gemaakt worden van de Aanbevelingen voor Openbare Verlichting van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) en het Nederlandse Normalisatie-instituut (NNI). Er zijn geen wettelijke of anderszins bindende bepalingen omtrent de verlichtingskwaliteit. Het maken van een keuze tot verlichten, dan wel niet verlichten, dan wel te besluiten tot een alternatieve maatregel zijn beleidsafwegingen.

Het beheer van de installaties omvat het bijhouden van de databestanden en het onderhoud omvat:

- periodiek verwisselen van lampen;
- verhelpen van storingen;

Deze werkzaamheden worden door derden uitgevoerd.

Financiën

Overzicht beschikbare budgetten	Realisatie 2023	Primaire Begroting 2024	Begroting ná wijziging 2024	Realisatie 2024
Beheer	9.429	8.000	8.000	9.649
Elektriciteit	56.660	208.000	208.000	105.657
Herstellen schade	3.422	4.400	4.400	2.103
Onderhoud straatverlichting	63.614	59.000	59.000	75.742
Vervanging	4.914	5.000	5.000	-
Totaal	138.038	284.400	284.400	193.151

Afwijkingen en risico's

De energieprijzen zijn in 2024 weer gedaald mede als gevolg van een gunstiger aanbesteding. Het aantal netwerkstoringen (van Enexis) is toegenomen. Dit heeft gezorgd voor meer onderhoudskosten. Het nieuwe beleidsplan is vastgesteld waarbij geïnvesteerd wordt in ledverlichting. Hiermee worden energie- onderhoud- en beheerkosten bespaart.

Gebouwen

Het in stand houden van de gebouwen is in de begroting terug te vinden in meerdere programma's.

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	Vastgesteld	Actualisatie voorzien in
Beheerplan gebouwen Pekela	2020	2025

Er zijn diverse wettelijke regels op het gebied van brandveiligheid, energiezuinigheid, Arbo-eisen, volksgezondheid, elektrische installaties en milieu. Bij het beheer en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen moet rekening worden gehouden met deze regels, die onder andere zijn vastgelegd in het Bouwbesluit, de Arbowet, de Wet milieubeheer en de NEN 3140.

Recent zijn alle gemeentelijke gebouwen geïnspecteerd. De resultaten hiervan worden verwerkt in het gebouwenbeheerplan IBIS. Binnen het plan zijn afspraken gemaakt over de werkwijze en budget-besteding om het onderhoud op een verantwoord peil te houden.

Uit het beheerplan wordt jaarlijks een meerjarig onderhoudsplan gegenereerd. Ondanks dat het jaarlijkse budget constant onder druk staat is het kwaliteitsniveau van de gebouwen goed.

Overzicht beschikbare budgetten	Realisatie 2023	Primaire Begroting 2024	Begroting ná wijziging 2024	Realisatie 2024
Voorziening onderhoud gebouwen	115.448	90.000	90.000	111.320
Totaal	115.448	90.000	90.000	111.320

Groenbeheer

Het in stand houden van de groenvoorziening is in de begroting terug te vinden onder programma 1 Woonomgeving.

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	Vastgesteld	Actualisatie voorzien in
Beleidsplan openbaar groen	2020	2025

Overzicht beschikbare budgetten	Realisatie 2023	Primaire Begroting 2024	Begroting ná wijziging 2024	Realisatie 2024
Plantsoenen	1.058.855	985.026	1.295.794	1.206.512
Sloten en Pekelder Hoofddiep	-	-	-	-
Begraafplaatsen	3.737	7.500	7.500	5.179
Sportcomplexen	37.967	32.000	36.500	26.718
Totaal	1.100.560	1.024.526	1.339.794	1.238.409

Aan de hand van de 4 hoofdthema's van de Groen & Watervisie: biodiversiteit, klimaat, welzijn en beleving is de visie verder geïmplementeerd. Daarbij kregen klimaatadaptatie, het versterken van de biodiversiteit, de kwaliteit van de buitenruimte, richtlijnen voor aanpakken invasieve exoten en ongewenste soorten, onkruidbeheersing op verharding en richtlijnen voor bomenbeleid extra aandacht. Er is er onder meer bos struweel aangeplant, zijn er wadi's aangelegd en is begonnen met het biodiverser maken van de bermen.

Riolering

Het in stand houden van de riolering is in de begroting terug te vinden onder programma 1 Woonomgeving.

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	Vastgesteld	Actualisatie voorzien in
Afvalwaterbeleidsplan	2018	2024
Basisrioleringsplan	2018	2030

De gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de openbare ruimte en het woon- en leefmilieu. De voorzieningen voor stedelijk afvalwater, regen- en grondwater dragen daaraan bij.

Om de maatschappelijke belangen te waarborgen is het Afvalwaterbeleidsplan opgesteld. In het Afvalwaterbeleidsplan maakt de gemeente haar beleidskeuzes voor het stedelijke afval-, hemel- en grondwater. Het afvalwaterbeleidsplan is een belangrijk planningsinstrument (financieel en materieel) in het gemeentelijke milieu- en infrastructuurbeleid.

Voor het bepalen van welke maatregelen wanneer moeten worden uitgevoerd wordt gebruik gemaakt van het beheerplan. In het bijbehorende kostendekkingsplan van het afvalwaterbeleidsplan zijn de kosten, die met de rioleringszorg gemoeid zijn, inzichtelijk gemaakt en is het kostendekkende tarief voor de komende jaren bepaald. Het kostendekkingsplan kan naar behoefte worden geactualiseerd en door u worden vastgesteld. Planmatig en effectief rioleringsbeheer is alleen mogelijk met kennis over de toestand en het functioneren van de riolering. Naast onderzoek naar het functioneren als geheel worden er ook inspecties gedaan naar de toestand van de objecten waaruit de riolering is opgebouwd.

Voor het waarborgen van de integraliteit tussen de verschillende disciplines (wegen, riolering, groen, openbare verlichting) worden in de gemeente zoveel mogelijk werken gecombineerd uitgevoerd. Het kan voorkomen dat vervanging van riolering moet worden uitgevoerd en dat daarbij het onderhoud aan verharding naar voren wordt gehaald.

Overzicht beschikbare budgetten	Realisatie 2023	Primaire Begroting 2024	Begroting ná wijziging 2024	Realisatie 2024
Groot Onderhoud riolen	104.410	115.500	130.500	90.056
Klein Onderhoud riolen	33.522	42.000	75.621	66.345
Gemalen, IBA, Drukriool, Bergbezinkbassins	43.710	35.000	35.000	18.286
Onderhoud waterpartijen GRP		15.000	15.000	9.790
Totaal	181.642	207.500	256.121	184.477

Het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) heeft een belangrijke rol gespeeld bij de planmatige uitvoering van de gemeentelijke watertaken. Naast het reguliere onderhoud zijn er diverse rioolwerkzaamheden uitgevoerd.

Het in 2025 op te stellen Water- en rioleringsprogramma (Wrp), als onderdeel van de Omgevingswet en inhoudelijke opvolger van het GRP, sluit aan bij de breedte van de gemeentelijke riolering- en watertaken, waarbij oppervlaktewater en bovengrondse voorzieningen zoals goten en wadi's onderdeel uitmaken van het hemelwaterstelsel (berging en afvoer).

Water, vijvers etc.

Het in stand houden van watergangen en vijvers is in de begroting te vinden onder programma 1 Woonomgeving.

Overzicht beschikbare budgetten	Realisatie 2023	Primaire Begroting 2024	Begroting ná wijziging 2024	Realisatie 2024
Onderhoud waterlozingen	105.920	100.000	115.000	126.925
Totaal	105.920	100.000	115.000	126.925

Het onderhoud wordt jaarlijks deels door de eigen dienst en deels met behulp van een raamcontract door een aannemer uitgevoerd.

Technische kunstwerken

Het in stand houden van technische kunstwerken is in de begroting terug te vinden onder programma 1 Woonomgeving.

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	Vastgesteld	Actualisatie voorzien in
Beheerplan technische kunstwerken	2021	2025

Onder technische kunstwerken vallen o.a. bruggen, remmingswerken, beschoeiingen en steigers. De gemeente bezit 48 bruggen en ruim 25 km aan beschoeiingen. Het betreft zowel beweegbare verkeersbruggen als kleinere bruggen in bijvoorbeeld parken.

De beschoeiing bestaat in hoofdzaak uit stalen damwand, houten damwand, perkoenpalen met gording en palen met houten schotten.

Overzicht beschikbare budgetten	Realisatie 2023	Primaire Begroting 2024	Begroting ná wijziging 2024	Realisatie 2024
Groot onderhoud bruggen	61.998	84.016	84.016	45.986
Groot onderhoud bruggen (incidenteel)	1.077.050	450.000	700.000	847.292
klein onderhoud bruggen	4.752	3.700	3.700	1.910
Onderhoud beschoeiingen	30.124	7.300	7.300	10.918
Onderhoud ov. Kunstwerken	4.641	3.853	3.853	2.020
Totaal	1.178.566	548.869	798.869	908.127

Binnen het project bruggen is in 2024 verder gewerkt aan de visie Pekelder Hoofddiep 2040, welke is gepresenteerd aan de gemeenteraad eind december 2024. In de herfst zijn van enkele bruggen de slijtlagen hersteld. Voor de vervanging van de beschoeiing zijn de nodige onderzoeken uitgevoerd, zoals archeologie en niet gesprongen explosieven. Daarnaast zijn de voor de beschoeiing benodigde sonderingen voorbereid met bedrijven en grondeigenaren.

Financiering

Inleiding

Treasury heeft als doel het sturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's. De uitvoering van treasury wordt wettelijk geregeld in de wet Financiering decentrale overheden (wet Fido). De treasuryfunctie binnen de gemeente Pekela dient uitsluitend de publieke taak en geschiedt binnen de financiële kaders van de wet Fido.

De regels met betrekking tot de treasury zijn neergelegd in de financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) en het treasurystatuut gemeente Pekela 2014.

Doelstellingen

In het treasurystatuut zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van dit statuut.

Ontwikkelingen

Schatkistbankieren

Met ingang van december 2013 is schatkistbankieren ingevoerd. Overtollige middelen boven het drempelbedrag van €1.000.000 (2,0% van het begrotingstotaal met een minimum van €1.000.000) moeten verplicht worden aangehouden bij het Rijk.

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2024 hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag.

Uitgangspunten

Voor de primaire begroting 2024 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd op basis van de in de regelgeving opgenomen richtlijnen:

- Grondexploitatie: 0,2 % (conform richtlijn).
- Renteomslag: 0,5 % (volgens de richtlijn een maximale afwijking van 0,5 %).

In verband met de hoge rente op de kapitaalmarkt in combinatie met het hoge saldo op Schatkistbankieren zijn de rentebaten voor de gemeente Pekela hoger dan begroot. Aangezien de rentebaten over 2024 hoger waren dan de rentelasten is de gehanteerde renteomslag 0% over 2024.

Financieringspositie

De financieringspositie van de gemeente Pekela kan als volgt worden weergegeven:

Financieringspositie (bedragen x €1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Geïnvesteed vermogen			
Vaste activa	19.819	21.267	24.784
Vorraden	2.006	2.148	1.658
1. Totaal geïnvesteed vermogen	21.825	23.415	26.442
Financieringsmiddelen			
Opgenomen geldleningen	5.847	5.291	5.291
Reserves en voorzieningen	38.802	31.628	43.311
2. Totaal financieringsmiddelen	44.649	36.919	48.602
Financieringsoverschot/-tekort (2 minus 1)	22.824	13.504	22.160

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat sprake is van een financieringsoverschot.

Leningenportefeuille

De leningenportefeuille bedraagt per 31 december 2024 €5.290.622. De portefeuille bestaat uit 7 leningen met een gemiddeld rentepercentage van 4,0%. In 2024 is €556.216 afgelost op de langlopende geldleningen (in 2023 : €553.559). De rentelast op de leningen bedroeg in 2024 €231.295 (in 2023 was dat: €254.375).

Renteschema

Met ingang van 2017 moet de paragraaf Financiering op grond van de gewijzigde voorschriften inzicht verschaffen in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grond-exploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Door middel van onderstaand renteschema verschaffen wij u dit inzicht.

Financieringspositie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Externe rente			
Rentelasten lange financiering (bestaand)	254.375	231.295	231.295
Rentelasten lange financiering (nieuw)			
Rentelasten korte financiering			
Rentebaten	-720.947	-200.000	-1.110.998
1. Totaal door te rekenen externe rente	-466.572	31.295	-879.703
Door te berekenen aan de Grondexploitatie	0	4.810	0
Rente van projectfinanciering aan het (de) betreffende taakveld(en)		0	
2. Totaal	0	4.810	0
3. Saldo door te berekenen externe rente (1 minus 2)	-466.572	26.485	-879.703
Interne rente			
Rente over eigen vermogen	0		0
Rente over voorzieningen	0	0	0
4. Totaal interne rente	0	0	0
5. Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (3 plus 4)	-466.572	26.485	-879.703
6. De aan de taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	0	102.535	0
7. Renteresultaat taakveld Treasury (5 minus 6)	-466.572	-76.050	-879.703

Risicobeheersing

Wet Fido

Conform het treasurystatuut komen leningen, uitzettingen en garanties alleen tot stand indien zij een publieke taak dienen. De nadere definiëring van deze begrippen is overeenkomstig de Wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden) vastgesteld. De wet stelt eisen aan het maximaal te lopen renterisico op de korte schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de lange schuld (renterisiconorm). De hoogte van de kasgeldlimiet is wettelijk vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal. Het is toegestaan de kasgeldlimiet gedurende twee kwartalen achtereen te overschrijden zonder de toezicht-houder hierover te informeren.

Kasgeldlimiet

De toegestane kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal van de gemeente. Met een begrotings-totaal van afgerond €55,250 mln. mag de gemeente Pekela de financieringsbehoefte in 2024 voor €4,696 miljoen dekken met kort geld.

Berekening kasgeldlimiet	
Kasgeldlimiet moet berekend worden bij de aanvang van elk kalenderjaar en bij wijziging van elk percentage.	
Begrotingstotaal 2024:	€55.250.000
Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage:	8,50%
Kasgeldlimiet	€4.696.250

Kasgeldlimiet (gemiddeld per kwartaal) cijfers *1000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Omvang begrotingsjaar 2024	55.250	55.250	55.250	55.250
1. Toegestane kasgeldlimiet (8,5%)	4.696	4.696	4.696	4.696
2. Omvang vlottende schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
Schuld in rekening courant	504	0	0	0
	504	0	0	0
3. Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	0	0	0	0
Tegoeden in rekening courant	5.520	18.658	34.178	30.385
Overige uitstaande gelden (niet vast)	20.000	10.000	0	0
	25.520	28.658	34.178	30.385

Kasgeldlimiet (gemiddeld per kwartaal) cijfers *1000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
4. Totaal netto vlottende schuld (2 minus 3)	-25.016	-28.658	-34.178	-30.385
Ruimte (+) Overschrijding (1 minus 4)	29.712	33.354	38.874	35.081

Rente risiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Met andere woorden de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente worden hiermee beperkt. De jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Renterisico op vaste schuld		Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0
3a	Nieuw aangetrokken vaste schuld (o/g)	0	0	0
3b	Nieuw verstrekte lange leningen (u/g)	0	0	0
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	0	0	0
5	Betaalde aflossingen	554	555	556
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0	0	0
7	Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	0	0	0
8	Stand van de begroting per 1 januari	71.850	55.250	55.250
9	Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%
10	Renterisiconorm	14.370	11.050	11.050
Toets renterisiconorm				
10	Renterisiconorm	14.370	11.050	11.050
11	Ruimte(+) / Overschrijding(-) (10 - 7)	14.370	11.050	11.050

De gemeente Pekela blijft ruim onder de renterisiconorm, hetgeen wil zeggen dat er voldoende ruimte is om financieringsmiddelen aan te trekken.

Bedrijfsvoering

Inleiding

In 2024 heeft de focus gelegen op de door-ontwikkeling van zowel de organisatie, als die van de medewerkers. Ook was er aandacht voor in-, door- en uitstroom en hebben er meerdere aanbestedingen plaatsgevonden. In 2025 zal de organisatie en personele ontwikkeling verder worden ingezet om de organisatie verder te verstevigen.

Organisatieontwikkeling

Het jaar 2024 heeft in het teken gestaan van de Dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Veendam die vervroegd en gefaseerd werd beëindigd per 1 januari 2025. Dit heeft invloed gehad op de afdeling Dienstverlening, mede door relatief veel nieuwe medewerkers. Per 1 januari 2025 is de gemeente Pekela geheel zelfstandig.

In 2024 lag de focus op het goed inrichten van de organisatie, met een stabiel personeelsbestand om de dienstverlening niet alleen te waarborgen, maar ook te verbeteren. Tevens zijn we als gemeente Pekela ook kritischer aan het afwegen welke diensten we door eigen personeel laten uitvoeren, of gaan uitbesteden.

Personele Ontwikkeling

In het verlengde van de organisatieontwikkeling ligt ook de ontwikkeling van de medewerkers. In 2024 hebben we als organisatie belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van onze medewerkers en het vormgeven van een eigen cultuur, werkwijzen en processen. Als startpunt zijn we begonnen met het opstellen van een missie en visie. Dit proces is breed gedragen opgezet: met behulp van een klankbordgroep en inspiratiesessies voor alle medewerkers hebben we input verzameld en gewerkt aan het creëren van een gezamenlijke en gedragen missie en visie die past bij wie wij zijn en waar wij voor staan.

Daarnaast heeft de afdeling HR een vitaliteitsonderzoek georganiseerd. Hierin zijn het PMO (Preventief Medisch Onderzoek), PAGO (Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek) en MTO (Medewerkerstevredenheidsonderzoek) gecombineerd uitgevoerd. Het doel was om in kaart te brengen waar de behoeften van medewerkers liggen, hoe de cultuur wordt ervaren, welke thema's er leven binnen de organisatie en hoe het gesteld is met de algehele gezondheid van de deelnemers. De resultaten zijn anoniem verwerkt en vormen de basis voor een plan van aanpak, waarmee we gericht aan de slag gaan. In aansluiting hierop wordt in 2025 een werkgroep opgericht rondom het thema gezondheid op de werkvloer, die verdere invulling zal geven aan dit onderwerp.

Op het gebied van leren en ontwikkelen is door leidinggevendend maatwerk toegepast. Per medewerker en afdeling is gekeken waar behoefte aan scholing of ontwikkeling ligt. Dit draagt bij aan het doel om ons personeelsbestand wendbaar, flexibel, allround en toekomstbestendig te houden.

Ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden hebben we in 2024 de hybride werkregeling geïntroduceerd. Medewerkers kunnen daarnaast gebruikmaken van een budget voor de inrichting van hun thuiswerkplek, zodat zij comfortabel en gezond kunnen werken, zowel op kantoor als thuis.

In-, door- en uitstroom

In een veranderende arbeidsmarkt denken we ook na over de wijze waarop medewerkers worden geworven en behouden. De arbeidsmarkt is in belangrijke mate gewijzigd door de vele vacatures en het gebrek aan (geschikte) arbeidskrachten. Diverse functies zijn moeilijk(er) te vervullen. Voor werving en zichtbaarheid zijn we een samenwerking aangegaan met Noorderlink. Via dit netwerk kunnen we onze vacatures breed onder de aandacht brengen én profiteren van andere voordelen die het platform biedt. Ook willen we in 2025 kijken of we door aantrekkelijke secundaire arbeidsvoorwaarden mensen kunnen binden en werven, te denken valt aan een reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer.

Verder zal er aandacht worden geschonken aan instrumenten om (toekomstige) medewerkers nog meer te binden, te boeien en te ontwikkelen in het kader van een arbeidsmarktstrategie. Ook het stimuleren van interne mobiliteit en het ontwikkelen van junior talenten is in 2024 gestart en zal in 2025 geëvalueerd en als de resultaten positief zijn (vinden en behouden juiste medewerkers op de juiste plek), geïmplementeerd worden.

Informatiebeveiliging

In 2024 hebben we de informatiebeveiliging verder versterkt door de inzet van Microsoft E5-licenties. Deze licenties bieden geavanceerde functies voor dreigingsdetectie, gegevensbescherming en identiteitsbeheer.

Gedurende het jaar hebben we meerdere keren gebruik gemaakt van de loggingfunctionaliteiten van Microsoft om de beveiliging te waarborgen en proactieve maatregelen te nemen tegen potentiële beveiligingsrisico's. Deze aanpak heeft bijgedragen aan een robuustere beveiligingspositie en een verhoogde bescherming van onze gegevens en systemen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 2023 moet het college expliciet verantwoording afleggen over de naleving van wet- en regelgeving die financieel relevant is voor het handelen van de gemeente. Het college was al verantwoordelijk voor de naleving van deze regels, maar vanaf 2023 moet zij hier zelf ook expliciet verantwoording over overleggen. Dit wordt de rechtmatigheidsverantwoording genoemd.

Dit betekent dat een uitspraak wordt gedaan of de drie hiervoor geldende rechtmatigheidscriteria zijn nageleefd:

- Voorwaardencriterium: de naleving van wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader dat op 4 december 2024 door de raad is vastgesteld;
- Begrotingscriterium: het handelen binnen de budgettaire kaders die de raad stelt in de begroting en begrotingswijzigingen;
- Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium: het voeren van een beleid om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen te voorkomen.

Voor de uitvoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft de gemeenteraad in de financiële verordening een zogenaamde verantwoordingsgrens en rapporteringsgrens vastgesteld. De verantwoordingsgrens is de grens die bepaalt waarbinnen het niet naleven van de hierboven genoemde criteria acceptabel is. Deze grens dient tussen de 0% en de 3% van de totale lasten van de gemeente te liggen. De gemeenteraad van Pekela heeft de verantwoordingsgrens voor 2024 vastgesteld op 3%, wat voor 2024 een bedrag van €2.072.793 betekent. De rapporteringstolerantie is de grens van fouten waarboven de raad geïnformeerd wil worden. De rapporteringstolerantie is vastgesteld op €50.000. Hieronder hebben wij per criterium de bevindingen gerapporteerd in lijn met de door de raad vastgestelde grenzen.

Aanpak controle rechtmatigheid

Het college heeft, in lijn met het vastgestelde meerjarenbeleidsplan interne controle, een jaarplan interne controle 2024 vastgesteld. De interne controles zijn in overeenstemming met het jaarplan uitgevoerd en vormen de basis voor de conclusies ten aanzien van de rechtmatigheid.

Voorwaardencriterium

Ten aanzien van het voorwaardencriterium zijn er afwijkingen geconstateerd met betrekking tot de naleving van de Europese aanbestedingsvoorschriften. Het onrechtmatige bedrag is €3.699.712.

Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€3.699.712
Totaal rechtmatigheidsfouten	€3.699.712

De afwijking ziet toe op afwijkingen van de Europese aanbestedingswet. Dit zit voor €2,4 miljoen in het niet tijdig aanbesteden van diensten ten behoeve van de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Er is namelijk geen sprake meer van dwingende spoed en gelet op de langer durende inkoopbehoefte heeft de gemeente hier ook al op geacteerd door een Europese aanbesteding te doorlopen. Van deze aanbesteding is het contract begin januari 2025 ingegaan. Hiermee is dus een passende maatregel genomen om de onrechtmatigheid te stoppen.

Voor €1,1 miljoen ziet de afwijking toe op bedrijfskritische software die een lang implementatietraject kent en derhalve naar verwachting begin januari 2028 geïmplementeerd kan zijn, na een aanbestedingstraject te hebben doorlopen. Hiermee is dus een passende maatregel geboden om de onrechtmatigheid te stoppen. De verwachte toekomstige onrechtmatigheid over 2025, 2026 en 2027 is reeds in 2024 meegenomen.

Begrotingscriterium

Ten aanzien van het begrotingscriterium zijn er afwijkingen boven de rapporteringstolerantie geconstateerd. De afwijkingen zijn als volgt:

Begrotingscriterium	
1A	Overschrijding lasten programma's 199.727
1B	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten) 15.484
2	Ongeautoriseerde reservemutaties -
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.). -
Totaal begrotingsonrechtmatigheden (bruto) 215.211	
4	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden passend binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïd 30.050
5	Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (netto) 185.161

Misbruik- en oneigenlijk gebruikt criterium

Gemeente Pekela beschikt niet over een overkoepelend beleid ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik. Het beleid is in separate verordeningen en procedures beschreven. Er is geen sprake van bevindingen op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Conclusie rechtmatigheid

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen €3.914.933 (€3.699.712 + €215.221) bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van €2.072.793. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van €30.050 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

Verbonden Partijen

Inleiding

“Verbonden Partijen” volgens het BBV.

Het “Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)” geeft de volgende definitie: ‘een verbonden partij’ is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag, dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Bij leningen en garantstellingen is dus geen sprake van een verbonden partij: de gemeente houdt juridisch verhaal als de partij failliet gaat. Dit betekent dat zowel bij garantstellingen als bij leningen de gemeente schuldeiser is. Ook bij exploitatiesubsidies is er geen sprake van een verbonden partij: het gaat in dit geval om overdrachten van gelden(subsidies).

Een bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Er is sprake van een ‘verbonden partij’ als de burgemeester, de wethouder, het raadslid of de ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt of namens de gemeente stemt.

Bij alléén een benoemingsrecht of een voordrachtrecht is strikt genomen géén sprake van een verbonden partij. Gemeenten maken vaak van een dergelijk recht gebruik om ervoor te zorgen, dat er kwalitatief goede bestuurders in het bestuur van de partij terechtkomen. Een stichting waarin een wethouder op persoonlijke titel als bestuurder plaatsneemt (en dus niet de gemeente vertegenwoordigt) is geen verbonden partij. Uit bovenstaande definities vloeit voort dat er ook relaties met derde partijen kunnen zijn die niet onder de verbonden partijen vallen en die dus niet in deze paragraaf vermeld worden. Het gaat dan om relaties waarbij slechts sprake is van een bestuurlijk belang of een financieel belang.

Dat deze relaties niet in de paragraaf Verbonden partijen worden vermeld wil overigens niet zeggen dat ze niet in de begroting worden opgenomen. Deze relaties kunnen wel elders in de begroting worden vermeld doordat bijvoorbeeld de gemeente jaarlijks subsidie verstrekt of uitsluitend een financieel belang heeft of een financieel risico loopt.

Algemeen

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen moet voortkomen uit het publiek belang. Verbindingen met derde partijen zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren.

Het participeren in een verbonden partij brengt altijd een zekere spanning met zich mee. Het op afstand plaatsen van een aantal taken én tegelijkertijd toch grip willen houden is inherent aan deze wijze van uitvoering geven aan gemeentelijke taken. Door iets op afstand te plaatsen geef je als gemeente een zekere invloed uit handen, zowel financieel als in de uitvoering. Gemeenten gaan geen verbonden partij aan met het doel verantwoordelijkheden af te schuiven of verder weg te zetten. Samenwerking wordt gezocht omdat een bepaalde taak zelfstandig niet of nauwelijks kan worden uitgevoerd of omdat het bepaalde (veelal financiële) voordelen biedt.

Ondertussen blijft de taak die een verbonden partij moet uitvoeren, een publieke taak die met publieke middelen wordt gefinancierd. Om die reden is het van het grootste belang dat de gemeente waarborgen creëert die een goede uitvoering van die publieke taak en een juiste besteding van de middelen zoveel mogelijk garanderen.

Naast de potentiële voordelen die er aan verbonden partijen zitten, zijn er natuurlijk ook risico's:

- in financiële zin;
- maar ook op het vlak van uit handen geven van democratisch toezicht en onvoldoende transparantie.

De verantwoording van de verbonden partijen richting de gemeente Pekela vindt plaats door middel van een jaarverslag en jaarrekening. In sommige gevallen aangevuld door tussentijdse rapportages.

Gemeenschappelijke regelingen

Samenwerkingsverband afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen (SOZOG)

Vestigingsplaats	Veendam
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	Het Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost (SOZOG) is opgericht met als doelstelling een doelmatige en vanuit het oogpunt van duurzaamheid en milieuhygiëne. Doel is te komen tot een doelmatige en een vanuit een oogpunt van milieuhygiëne, verantwoorde wijze van verwijderen van afvalstoffen binnen het samenwerkingsgebied, Het SOZOG heeft tot taak de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op dit gebied te behartigen en beheert de lopende contracten De kosten voor het verwerken van restafval en GFT worden rechtstreeks in rekening gebracht bij de individuele gemeenten. Vreemd vermogen: SOZOG heeft geen verplichtingen inzake langlopende schulden, en geen rekening courantschulden bij banken. Het enige vreemd vermogen bestaat dus uit de lopende crediteuren. Het jaarlijkse saldo van baten en lasten wordt direct met de deelnemende gemeenten verrekend.
Financieel belang	Bijdrage in de exploitatie ad. €2.731,- (begroting 2024).
Bestuurlijk belang	De gemeente Pekela wordt in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door wethouder R. Kuiper
Financieel risico	-
Beleidsrisico	-

Bedragen x €1.000		
	1-1-2024	31-12 2024
Eigen vermogen	0	n.n.b.
Vreemd vermogen	13.3	n.n.b.
Resultaat	0	n.n.b.

Eems Dollard Regio (EDR)

Vestigingsplaats	Bad Nieuweschans
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	De samenwerking in de Duits-Nederlandse grensregio stimuleren en wederzijdse contacten intensiveren. Kansen benutten en nadelen verminderen. Speerpunten van de EDR zijn de bevordering van de grensoverschrijdende, regionale economie en cultuur. Om doelstellingen te behalen wordt nauw samengewerkt met het INTERREG V A-programma “Deutschland-Nederland”.
Financieel belang	De bijdrage in de exploitatie bedraagt €2.200,-. Dit bedrag is gebaseerd op het inwonertal.
Bestuurlijk belang	De gemeente Pekela wordt in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd door burgemeester J. Kuin.
Financieel risico	-
Beleidsrisico	-

Bedragen x €1.000		
	1-1-2024	31-12 2024
Eigen vermogen	n.v.t.	n.n.b.
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.n.b.
Resultaat	0	0

Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid & Zorg

Vestigingsplaats	Groningen
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	De regeling stelt zich in art. 5 van de regeling ten doel om door regeling en bestuur én door een doelmatige organisatie en coördinatie via intergemeentelijke samenwerking uitvoering te geven aan de behartiging van de volgende belangen: bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking, rampenbestrijding en crisisbeheersing en het (doen) organiseren van zorg aan de bevolking.
Financieel belang	Het belang van de gemeente Pekela is beperkt tot een vast bedrag per inwoner. Dit bedraagt voor 2024 €420.000
Bestuurlijk belang	Wethouder E. van Klaveren lid van het Algemeen bestuur
Financieel risico	-
Beleidsrisico	-

	Bedragen x €1.000	
	1-1-2024	31-12 2024
Eigen vermogen	3.663	3.800
Vreemd vermogen	35.000	32.000
Resultaat	0	0

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen

Vestigingsplaats	Groningen
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	Ten behoeve van de uitvoering van de Wet Veiligheidsregio's is in art 5. van de regeling vastgelegd dat door een doelmatige organisatie en coördinatie via intergemeentelijke samenwerking uitvoering wordt gegeven aan de behartiging van de volgende belangen: brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing, bevolkingszorg, melding, alarmering en coördinatie ambulancezorg en brandweer.
Financieel belang	€764.304 (concept) begroting 2024.
Bestuurlijk belang	Burgemeester J. Kuin is lid van het Dagelijks bestuur
Financieel risico	-
Beleidsrisico	-

	Bedragen x €1.000	
	1-1-2024	31-12 2024
Eigen vermogen	7.670	8.074
Vreemd vermogen	44.115	48.301
Resultaat	0	0

Omgevingsdienst Groningen (ODG)

Vestigingsplaats	Veendam
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	De Omgevingsdienst Groningen voert VTH-taken uit op het gebied van de fysieke leefomgeving, in opdracht van de gemeenten en de provincie. Doel is effectiever samenwerken aan toezicht en handhaving door een bundeling van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
Financieel belang	420.000 (concept begroting 2024).
Bestuurlijk belang	Wethouder J. Kuin is lid van het algemeen bestuur.
Financieel risico	-
Beleidsrisico	-

Bedragen x €1.000		
	1-1-2024	31-12 2024
Eigen vermogen	336	685
Vreemd vermogen	0	0
Resultaat	16	369

Gemeenschappelijke Regeling Publiek vervoer Groningen Drenthe

Vestigingsplaats	Assen
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	Missie: Alle samenwerkende overheden- willen in Groningen en Drenthe een optimaal vervoersnetwerk creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is; waarin duurzaam gebruik wordt gemaakt van alle vervoersmiddelen. Zodat alle inwoners naar hun werk of school gaan en/of deel kunnen nemen aan het sociale leven en onze regio goed ontsloten is voor bezoekers aan onze provincies. Binnen Publiek Vervoer worden verschillende vervoersvormen uitgevoerd. Enerzijds vervoersvormen waar alle inwoners en bezoekers van Groningen en Drenthe gebruik van kunnen maken zoals hubtaxi, buurtbus, lokaal vervoer en anderzijds het doelgroepenvervoer (geïndiceerd door gemeenten) zoals het Wmo-vervoer, leerlingenvervoer en vervoer in het kader van de Participatiewet. De deelnemers van de Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe bestaan uit alle gemeenten in Groningen en Drenthe en het OV-bureau Groningen Drenthe. Het is een zogeheten bedrijfsvoeringsorganisatie (ook wel: GR-light genoemd). Dit betekent dat bepaalde taken van de deelnemers zijn overgedragen aan het uitvoerend team Publiek Vervoer. Het betreft de taken: • Contractbeheer en relatiemanagement • Klachtenloket en klantparticipatie • Kennis- en adviesfunctie (incl. doorontwikkeling)
Financieel belang	Het aandeel van de gemeente Pekela in het uitvoeringsbudget bedraagt in 2024 €13.605,- excl. Btw
Bestuurlijk belang	Wethouder B. Wierenga van de gemeente Veendam vertegenwoordigt de Oost-Groninger gemeenten.
Financieel risico	-
Beleidsrisico	-

Bedragen x €1.000		
	1-1-2024	31-12 2024
Eigen vermogen	353	483
Vreemd vermogen		
Resultaat	53	130

Afeer

Vestigingsplaats	Winschoten
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	De gemeente heeft deels de uitvoering van de Participatiewet bij Afeer belegd. Het betreft hier het deel dat betrekking heeft op de ‘oude’ Wet sociale werkvoorziening. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet. Het doel van Afeer is enerzijds het voldoen aan de vraag uit de markt en anderzijds het bieden van passend werk aan gehandicapten woonachtig in de deelnemende gemeenten met als uiteindelijk doel hun kans op een baan in het reguliere bedrijfsleven te vergroten.
Financieel belang	De Rijksbijdrage en gemeentelijke bijdrage wordt door de gemeente doorbetaald aan Afeer.
Bestuurlijk belang	Wethouder E. van Klaveren is lid van het dagelijks en algemeen bestuur. Burgemeester J. Kuin en wethouder R. Kuiper zijn lid van het Algemeen Bestuur
Financieel risico	-
Beleidsrisico	-

Bedragen x €1.000		
	1-1-2024	31-12 2024
Eigen vermogen	70	72
Vreemd vermogen	9.000	9.310
Resultaat	0	0

Volkskredietbank Noord-Oost Groningen (VKB)

Vestigingsplaats	Appingedam
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	De gemeenten hebben de werkzaamheden op het gebied van preventie, schuldhulpverlening en kredietverlening overgedragen aan de VKB. Dit met het oog op een uniforme en kwalitatief hoogwaardige uitvoering van deze taken. De VKB vormt het aanspreekpunt voor inwoners uit de deelnemende gemeenten als het gaat om voorlichting over preventie, schuldhulpverlening en verantwoorde kredietverlening. Missie: De VKB werkt vanuit haar missie aan een schulden(zorgen)vrije toekomst voor alle inwoners. Daarbij hebben is de ambitie geformuleerd om in 2025 alle inwoners met geldzorgen in beeld te hebben en bieden wij hen passende hulp. Visie: De VKB is dé inwonersgerichte, betrouwbare, deskundige dienstverlener die inwoners met geldzorgen bijstaat. De VKB heeft een ondernemende houding en levert maatwerk vanuit een sterk ontwikkeld inlevingsvermogen. Dit doet de VKB samen met andere organisatie om zo op integrale wijze een bijdrage te leveren aan een meer duurzame toekomst voor onze inwoners. zij werken vanuit de kernwaarden: Inwoner-gericht, Deskundig, Betrouwbaar en Resultaatgericht. Doelstellingen: Voorkomen van schulden, oplossen van schulden, duurzame resultaten, het bevorderen van participatie en het voorkomen van oplopende maatschappelijke kosten.
Financieel belang	Bijdrage in de exploitatie ad. €280.000 (concept begroting 2024).
Bestuurlijk belang	Wethouder E. van Klaveren is lid van het algemeen bestuur.
Financieel risico	-
Beleidsrisico	-

Bedragen x €1.000		
	1-1-2024	31-12 2024
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	3.845	3.900
Resultaat	0	0

Vennootschappen

Afvalsturing Friesland NV

Vestigingsplaats	Leeuwarden
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Doelstelling	Het voorkomen van het ontstaan van afvalstoffen dan wel te komen tot een doelmatige en uit een oogpunt van milieuhygiëne, verantwoorde wijze van overslag, transport, bewerking, verwerking of laten verwerken en/of vernietiging van afvalstoffen, het exploiteren of doen exploiteren van voor een doelmatige verwerking van afvalstoffen noodzakelijke inrichtingen en installaties een en ander binnen de relevante wetgeving.
Financieel belang	-
Bestuurlijk belang	-
Financieel risico	-
Beleidsrisico	-

Bedragen x €1.000		
	1-1-2024	31-12 2024
Eigen vermogen		n.n.b.
Vreemd vermogen		n.n.b.
Resultaat		n.n.b.

N.V. Fryslân Miljeu

Vestigingsplaats	Leeuwarden
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Doelstelling	Het -met name in opdracht van gemeenten alsmede bedrijven die actief zijn op het gebied van arbeidsbemiddeling en re-integratie- bieden van leer-/werktrajecten aan mensen die om fysieke, psychische of sociaal- economische redenen de aansluiting met de maatschappij en/of de reguliere arbeidsmarkt missen en beroepspraktijkvorming in de vorm van stageprojecten.
Financieel belang	-
Bestuurlijk belang	-
Financieel risico	-
Beleidsrisico	-

Bedragen x €1.000		
	1-1-2024	31-12 2024
Eigen vermogen		n.n.b.
Vreemd vermogen		n.n.b.
Resultaat	1.007	n.n.b.

N.V. Waterbedrijf Groningen

Vestigingsplaats	Groningen
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Doelstelling	Waterbedrijf Groningen richt zich op een duurzame winning, zuivering en distributie van schoon, veilig en smaakvol water. De missie van Waterbedrijf Groningen is om als maatschappelijke onderneming de waterbelangen in de regio duurzaam veilig te stellen. Waterbedrijf Groningen is niet alleen een leverancier van verschillende soorten water, maar levert ook een bijdrage aan zaken als volksgezondheid, natuurbehoud, het creëren van duurzame bronnen, bestuurlijke vraagstukken, ruimtelijke ordening, werkgelegenheid en innovatie. Het openbaar belang wordt vertegenwoordigd door de levering van drinkwater aan ruim 280.000 woningen en bedrijven in de provincie Groningen en in Tynaarlo (Drenthe).
Financieel belang	6 aandelen a €454,- nominaal
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder
Financieel risico	-
Beleidsrisico	-

Bedragen x €1.000		
	1-1-2024	31-12 2024
Eigen vermogen	89.260	n.n.b.
Vreemd vermogen		n.n.b.
Resultaat	1.594	n.n.b.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats	's Gravenhage
Rechtsvorm	Structuurvennootschap
Doelstelling	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Financieel belang	De gemeente Pekela heeft 26.130 aandelen a €2,50 nominaal
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder
Financieel risico	-
Beleidsrisico	-

Bedragen x €1.000		
	1-1-2024	31-12 2024
Eigen vermogen	4.615.000	4.700.000
Vreemd vermogen	146.000	150.000
Resultaat	141.000	138.000

Deelneming Enexis N.V.

Vestigingsplaats	's Hertogenbosch
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Doelstelling	Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent gesplitst in een Netwerkbedrijf en een Productie- en Levering Bedrijf. Op basis van de wet worden de publieke aandeelhouders van Essent N.V. voor exact hetzelfde aandelenpercentage aandeelhouder van Enexis. De wetgever treedt in beginsel niet op in de wijze waarop gesplitst wordt. Bij de wijze van splitsing door Essent (afsplitsing van het Netwerkbedrijf) volgt de keuze voor deelname in Enexis Holding N.V., dit om een nevenschikking te creëren tussen de gereguleerde netwerkactiviteiten en de wettelijk toegestane nevenactiviteiten van het netwerkbedrijf. Doelstelling: Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer €2,3 miljoen klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en €2,9 miljoen klanten voor elektriciteit. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

Beleidsvoornemens: In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2022 is het nieuwe strategisch plan vastgesteld. Daarin wordt gekozen voor focus op kerntaken met drie hoofddoelen:

1. Wij sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes: Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe.
2. Wij bieden iedereen altijd toegang tot energie: Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijk kosten.
3. Klanten weten wat ze aan ons hebben: Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen.

Deze missie komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële impact op Enexis hebben: klimaatverandering & energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties (burgers willen meer invloed op hun directe leefomgeving); digitale transformaties

Financieel: De missie en opgave hebben grote gevolgen voor de financiële positie van Enexis. Verkenningen van netbeheer NL en de individuele netbeheerders geven aan dat de energietransitie een enorme investeringsopgave en daaruit voortvloeiende kapitaalbehoefte tot gevolg heeft. Uitgangspunt is dat Enexis financieel solide blijft, geen financiële risico's neemt en tenminste een A credit-rating behoudt.

In 2022 heeft Enexis de commerciële dochter Fudura verkocht, met een opbrengst van €1,3 miljard (boekwinst €1,1 mld).

Financieel belang	106.587 gewone aandelen, nominale waarde van €1,-.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder
Financieel risico	-
Beleidsrisico	-

	Bedragen x €1.000	
	1-1-2024	31-12 2024
Eigen vermogen	5.320	5.538
Vreemd vermogen	5.140	5.949
Resultaat	72	254

Deelneming Gezamenlijke ICT Dienst (GRID) N.V.

Vestigingsplaats	Scheemda
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Doelstelling	Het verlenen van ICT-diensten aan (regionale) overheden, overheidsdiensten en instellingen, het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.
Financieel belang	4.500 aandelen (een 10% aandeel) van €1,- nominaal per aandeel
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de N.V. is opgedragen aan een directie onder toezicht van de Raad van commissarissen bestaande uit 3 leden
Financieel risico	-
Beleidsrisico	-

Bedragen x €1.000		
	1-1-2024	31-12 2024
Eigen vermogen	1.725	2.434
Vreemd vermogen		
Resultaat	284	706

Grondbeleid

Inleiding

Het grondbeleid heeft een sterke relatie en samenhang met diverse programma’s, zoals Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting, Verkeer en Vervoer, Cultuur, Sport en Recreatie en Economische Zaken. Ook heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De eventuele baten, maar ook de financiële risico’s zijn van belang voor de algemene financiële positie van onze gemeente.

Bij de paragraaf Weerstandsvermogen is hieraan de nodige aandacht besteed en is het ten allen tijde mogelijk om financiële tegenvallers ten laste van de Algemene Risico Reserves (ARR) te brengen.

Tot op heden is door de gemeenteraad geen integraal grondbeleid vastgesteld. Wel zijn er voor sommige onderdelen beleidslijnen aangegeven (bijvoorbeeld de verkoop van zgn. overhoeken). In 2024 is gestart met het opstellen van een nota grondbeleid en bijhorende uitvoeringsnota. Naar verwachting worden deze in 2025 vastgesteld.

Jaarlijks worden voor de diverse complexen de cijfers geactualiseerd op basis van realistische prognoses. Het afgelopen jaar zijn er weinig kavels verkocht. De vraag naar zowel woon- als bedrijfskavels is afgenomen door de hogere bouwkosten en hogere rente op de kapitaalmarkt.

Er zijn in 2024 geen complexen afgesloten. De verwachting is dat in 2025 wel grondexploitaties worden afgesloten omdat alle kavels zijn verkocht en de omgeving is ingericht en dus daarmee het project is afgerond.

In november 2023 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie Schoolstraat vastgesteld. Er is als doel gesteld een duurzame woonwijk te realiseren met daarin 14 woningen gemaakt van hennep. In 2024 heeft de gemeente de locatie bouwrijp gemaakt. Naar verwachting worden de kavels in 2025 verkocht aan de ontwikkelaar Dun Agro Bv. In 2024 is vanuit de Regio Deal een aanvullende subsidie vitale kernen toegekend ter hoogte van €370.000 ten behoeve van het versterken van centrumgebieden. Deze subsidie is als bate verantwoord in de grondexploitatie waardoor de verliesvoorziening kon vrijvallen.

In mei 2024 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie Albatrosstraat B87 vastgesteld. De voormalige bakkerij Brans/Westers is hierna aangekocht en de sloop van het pand is in werking gezet. Tijdens de sloop is meer asbest aangetroffen dan vooraf verwacht en de grond was erger vervuild dan vooraf ingeschat. De totale eindwaarde wordt nu ingeschat op €318.000 negatief. Voor dit bedrag is in 2024 ook een voorziening gevormd. In 2025 wordt een plan opgesteld om op deze locatie woningbouw te realiseren.

Binnen het grondbeleid gaat het om een verscheidenheid en diversiteit aan projecten. Deze projecten kunnen niet allemaal op een uniforme wijze met elkaar vergeleken worden. De verschillende projecten worden financieel vastgelegd in complexen. De complexen worden ingedeeld in een aantal productgroepen.

Te onderscheiden projecten binnen de gemeente Pekela zijn:

1. industriegebieden in exploitatie;
2. woongebieden in exploitatie;
3. overige gronden (geen vastgoedexploitaties) en erfpachtgronden.

Woongebieden

De gemeente heeft twee woongebieden in exploitatie.

Oud Alteveer II, complex 78300020

Oud Alteveer II is een nieuw woongebied, noordwestelijk gelegen van het bestaande bebouwde gebied, waar gestreefd wordt naar een hoogwaardig woon- en leef kwaliteit. Oud Alteveer II ligt aan de oostkant van het Pekelder hoofddiep in Nieuwe Pekela. Er is als doel gesteld een woonwijk te realiseren met daarin 20 woningen. Het totale uitgeefbare oppervlak is 13.760 m². Op 31 december 2024 zijn er inmiddels alle kavels (onder voorbehoud) verkocht of is er een optie tot koop. Naar verwachting wordt de verkoop van de laatste kavels in 2025 afgerond.

Schoolstraat, nummer 78300070

Op de locatie Schoolstraat in Oude Pekela stond vroeger een school. De totale oppervlakte van dit gebied is ca. 6.943 m². De gemeente heeft in samenwerking met Acantus en DunAgro een invulling geschetst van het gebied voor de realisatie van 5 sociale huurwoningen (Acantus) en 10 levensloopbestendige (patio)woningen. De Schoolstraat wordt een nieuw woongebied in Oude Pekela. Er is als doel gesteld een duurzame woonwijk te realiseren met daarin 14 woningen gemaakt van hennep. In 2024 is het bouwrijp maken van de locatie door de gemeente afgerond. Naar verwachting worden de kavels in 2025 verkocht aan de ontwikkelaar Dun Agro Bv.

Albatrosstraat B 57, nummer 78300090

Op de locatie Albatrosstraat B57 stond bakkerij Brans/Westers. De gemeente heeft dit pand met bijhorende grond in 2024 aangekocht. Het pand is gesloopt en momenteel wordt gewerkt aan een plan om hier 4 woningbouw kavels te realiseren. Het is nog niet bekend wanneer de kavels in de verkoop worden gezet.

Industriegebieden

De gemeente heeft twee industriegebieden in ontwikkeling.

Industrieterrein West, complex 78300030

Aan de westzijde van Oude Pekela is naast de N367 industrieterrein West in ontwikkeling. In 2024 zijn er twee grote kavels verkocht Drenth Holland en Marvin van Dijk Beheer.

De gehanteerde grondprijs is per 1 januari 2024 €55,= per m².

De totale looptijd van de grondexploitatie zou op basis van het uitgifte tempo 12 jaar moeten bedragen. Vanuit regelgeving (BBV) mogen exploitaties alleen een langere looptijd hebben dan 10 jaar indien er voldoende maatregelen zijn getroffen voor de risico's en onzekerheden die op lange termijn spelen. In het laatste jaar (2030) is er daarom vanuit gegaan dat de, op dat moment, niet verkochte gronden à 1,6 hectare worden afgewaardeerd of worden verkocht tegen agrarische waarde. Gezien de huidige ontwikkelingen is de verwachting dat deze afwaardering niet noodzakelijk is en daarom zijn de prognoses geactualiseerd.

Bosgrastraat/Gaslaan, complex 78300050

Ten zuid-oosten van industrieterrein West in Oude Pekela ligt het terrein Bosgrastraat/Gaslaan. Er ligt een afspraak over de verkoop van 4.665 m² grond welke in 2019 is geëffectueerd. Het restant van ca. 795 m² is nog niet verkocht. Het betreft een kavel waarop een woning kan worden gerealiseerd. De exploitatie is positief ook al zou de verkoop van deze kavel nog vele jaren op zich laten wachten. Er zijn al meerdere geïnteresseerden geweest maar dit heeft nog niet tot een verkoop kunnen leiden

Financiële positie van het grondbeleid

De stand van zaken van de diverse complexen wordt hieronder weergegeven:

Complex woongebieden	Balans- waarde 31-12-2024	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat (nominale waarde)	Geraamd resultaat (contante waarde)	Eindjaar
78300020 Oud Alteveer II						2025
Kosten	498.806					
Opbrengsten	960.807					
Resultaat	462.001	371.658	229.025	319.369	308.268	V
78300070 Schoolstraat						2026
Kosten	139.583					
Opbrengsten	370.000					
Resultaat	230.417	415.964	240.000	54.453	59.976	V
78300090 Albatrosstraat Nieuwe Pekela						2026
kosten	352.941					
opbrengsten	0					
voorziening verliesgevende grex	-318.715					
resultaat	34.226	292.471	306.930	-338.483	-306.339	N
Complex industriegebieden						
78300030 Industrierterrein West**						2031
Kosten	4.584.875					
Opbrengsten	2.184.012					
Resultaat	2.400.863	476.616	3.157.242	279.763	243.550	V
78300050 Bosgrastraat						2025
Kosten	167.643					
Opbrengsten	125.990					
Resultaat	-41.653	0	68.000	26.347	28.364	V

** Balanswaarde 31/12/2024 is €147.047 hoger dan in de financiële administratie. Dit wordt veroorzaakt door een boekhoudkundige fout in het verleden en wordt in 2025 gecorrigeerd.

Voorziening achtervang grondexploitaties.

In 2024 is er een vrijval van €310.171 uit de verliesvoorziening Schoolstraat in verband met een extra subsidie vitale kernen. Daarnaast is er wel €318.715 gestort in de verliesvoorziening Albatrosstraat. Deze getallen volgen op basis van de actualisatie GREX welke opnieuw is berekend bij deze jaarrekening.

Complex	Eindresultaat	Reeds voorzien t/m 2023	Actualisatie in 2024
78300070 Schoolstraat		-€310.171	-€310.171
78300090 Albatrosstraat Nieuwe Pekela			€318.715
Totaal overige terreinen en gebieden	€0	€0	€8.544

Risico's

De financiële risico's voor de komende jaren zijn beheersbaar. Voor de grondexploitatie Albatrosstraat is een voorziening getroffen.

Winstnemering

In verband met de verlenging van de grondexploitatie Oud Alteveer hebben we een deel van de reeds genomen winst op Oud Alteveer teruggenomen omdat het project minder winstgevend zal worden dan vooraf verwacht. Dit is in op basis van de voorgeschreven Percentage of Completion (POC)-methode.

WOO

Er zijn 17 informatiecategorieën vastgesteld binnen de Wet open overheid. De informatiecategorieën treden gefaseerd in werking en zijn onderverdeeld in vier tranches. Op dit moment is het nog niet verplicht om alle informatiecategorieën actief openbaar te maken.

Eerste tranche

Per 1 november 2024 moest de eerste tranche verplicht openbaar gemaakt worden via de Woo-index. Het betrof de volgende informatiecategorieën:

- Wetten en algemeen verbindende voorschriften
- Overige besluiten van algemene strekking
- Informatie over organisatie en werkwijze
- Bereikbaarheidsgegevens

NB. Vergaderstukken van de Staten-Generaal dienden ook per 1 november 2024 openbaar gemaakt te worden, maar is niet relevant voor de gemeente.

Gemeente Pekela voldoet

De gemeente voldeed ruim voor de gestelde deadline van 1 november 2024 aan de verplichte openbaarmaking van de bovengenoemde categorieën.

Tweede tranche

Openbaarmaking op grond van de tweede tranche staat gepland in het vierde kwartaal van 2025, naar verwachting 1 november 2025.

Tranche twee betreft de volgende informatiecategorieën:

- Ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag
- Vergaderstukken decentrale overheden
- Agenda's en besluiten bestuurscolleges
- Adviezen
- Jaarplannen en jaarverslagen
- Woo-verzoeken en -besluiten

De gemeente heeft reeds een anonimiseertool aangeschaft en onderzoekt nu welke publicatieplatform geschikt is om de informatie m.b.t. de genoemde categorieën openbaar te maken, dat ook gebruiksvriendelijk is voor geïnteresseerden.

Derde en vierde tranche

Nu de categorieën uit tranche twee in het vierde kwartaal van 2025 verplicht openbaar gemaakt moeten worden, ligt het in de lijn der verwachting dat de verplichte openbaarmaking van de categorieën onder tranche drie en vier worden doorgeschoven naar een volgend jaar.

Fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik

Voorkomen van fraude en onregelmatigheden

Het college is zich bewust van inherente risico's van fraude die, zowel intern als extern, worden gelopen bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken. In 2024 is het 'misbruik en oneigenlijk gebruik beleid' (hierna: M&O-beleid) opgesteld, dat in 2025 verder zal worden geconcretiseerd. Voorheen werd de rechtmatigheid en getrouwheid van baten en lasten getoetst tijdens de accountantscontrole door reeds passende maatregelen. Het M&O-beleid is opgesteld om structureel en gemeente-breed invulling te geven aan de verantwoordelijkheid die de gemeente draagt. Dit betreft de risico's en de maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik en een overkoepelend beleid. Het vastleggen van een M&O-beleid biedt een kader voor toekomstige activiteiten. Het M&O beleid heeft als doel het voorkomen en bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen. Het beleid bestaat uit twee onderdelen: preventie en repressie. Daarmee bestaat het preventief beleid uit het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik door de juiste maatregelen en regels te implementeren. Het repressie onderdeel bestaat uit het sanctioneren wanneer er misbruik en oneigenlijk gebruik vastgesteld is. Achteraf wordt er gecontroleerd en indien nodig de beleidskaders bijgesteld.

Vanuit de bedrijfsvoering is er verhoogde aandacht voor de inrichting van onze administratieve organisatie en de interne beheersing (AO/IB) ten aanzien van de geïdentificeerde risicogebieden en tevens zijn de relevante geldstromen/processen betrokken in de interne controles die gedurende het jaar zijn uitgevoerd.

Stakeholders van de gemeente moeten er op kunnen vertrouwen dat wij op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. De gemeente beschikt over een uitgebreid scala aan zogenaamde soft controls. Iedere medewerker van de gemeente Pekela legt bij indiensttreding een ambtseed of ambtsbelofte af en overlegt een verklaring omtrent gedrag. Daarnaast beschikt gemeente Pekela over vastgestelde regelingen en gedragscodes, onder andere op het gebied van nevenwerkzaamheden en financiële belangen, welke openbaar beschikbaar zijn.

De gemeente Pekela beschikt daarnaast over een regeling melden vermoeden misstanden, in de organisatie is een vertrouwenspersoon en er is een meldpunt ingesteld waar eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld.

Onze (financiële) processen en systemen kenmerken zich door de aanwezigheid van functie scheidingen, zogenaamd hard controls. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en/of zelfstandig toegang heeft tot activa.

Verder dragen de onderstaande punten er toe bij dat onregelmatigheden worden gesignaleerd:

- de governance structuur;
- een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken;
- de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden;
- periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen;
- een transparante besluitvorming.

De afgelopen jaren staan regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy hebben een hoge prioriteit. Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging.

Daarnaast beoordelen de security en privacy officer de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatie-beveiligingsproces.

FINANCIËLE PROGRAMMAREKENING 2024

BALANS

ACTIVA	31 december 2024	31 december 2023
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	75.656	4.519
Kosten onderzoek en ontwikkeling	72.643	-
Bijdrage activa in eigendom van derden	3.013	4.519
Materiele vaste activa	24.159.946	19.392.966
Investerings met een economisch nut	14.268.436	9.295.621
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	6.895.092	7.110.426
Investerings met een maatschappelijk nut	2.996.418	2.986.919
Financiële vaste activa	548.218	421.894
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	288.664	147.705
Kapitaalverstrekking aan overige verbonden partijen	356	356
Leningen aan deelnemingen	-	-
Overige langlopende leningen	259.199	273.833
Totaal vaste activa	24.783.820	19.819.379
Vlottende activa		
Vorraden	1.658.279	2.006.191
Overige grond- en hulpstoffen	-	-
Onderhanden werken, waaronder bouwgronden in exploitatie	1.658.279	2.006.191
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	29.779.768	34.666.414
Vorderingen op openbare lichamen	3.445.759	3.899.547
Uitzettingen in ‘s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	25.291.062	29.430.530
Overige vorderingen	1.042.947	1.336.337
Liquide middelen	627.778	1.127.228
Kassaldi	8.933	3.282
Banksaldi	618.845	1.123.946
Overlopende activa	4.782.081	1.214.203
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	-	-
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	4.782.081	1.214.203
Totaal vlottende activa	36.847.906	39.014.036
Totaal generaal	61.631.726	58.833.415

PASSIVA	31 december 2024	31 december 2023
Vaste passiva		
Eigen vermogen	34.105.675	30.303.456
Algemene reserve	14.380.331	13.988.065
Bestemmingsreserves	15.997.253	13.940.826
Gerealiseerd resultaat	3.728.091	2.374.565
Voorzieningen	9.206.149	8.498.811
Voorzieningen	9.206.149	8.498.811
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	5.290.622	5.846.838
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	5.290.622	5.846.838
Totaal vaste passiva	48.602.446	44.649.105
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	3.552.997	4.948.250
Overige kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	-	332.034
Overige schulden	3.552.997	4.616.216
Overlopende passiva	9.476.283	9.236.060
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd	4.101.242	5.252.368
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	5.354.040	3.962.692
Overige vooruit ontvangen bedragen	21.000	21.000
Totaal vlottende passiva	13.029.279	14.184.310
Totaal generaal	61.631.726	58.833.415

Gewaarborgde geldleningen	11.048.000	11.048.000
Garantstellingen	18.332	45.093

HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Beleidsproduct	Realisatie 2023			Primaire begroting 2024			Begroting ná wijziging 2024			Realisatie 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma												
1 Woonomgeving	4.669.953	17.092.750	-12.422.797	3.848.155	11.539.755	-7.691.600	7.809.241	18.445.601	-10.636.360	5.871.302	14.690.695	-8.819.393
2 Gezondheid	12.319.781	22.492.305	-10.172.524	950.645	17.261.274	-16.310.629	10.639.053	26.627.988	-15.988.935	10.407.240	24.309.033	-13.901.793
3 Leren	958.890	1.766.684	-807.794	824.477	1.588.210	-763.733	1.276.601	2.239.380	-962.779	1.237.961	2.198.686	-960.725
4 Werk en Inkomen	7.538.398	15.797.076	-8.258.678	6.311.126	14.916.948	-8.605.822	8.173.427	16.639.624	-8.466.197	7.727.890	15.829.635	-8.101.745
5 Bestuur en Organisatie	215.081	2.599.992	-2.384.911	148.491	2.405.798	-2.257.307	327.721	2.741.306	-2.413.585	362.699	2.604.584	-2.241.885
Subtotaal programma's (A)	25.702.104	59.748.808	-34.046.704	12.082.894	47.711.985	-35.629.091	28.226.043	66.693.899	-38.467.856	25.607.092	59.632.633	-34.025.540
Algemene dekkingsmiddelen												
Lokale heffingen	3.252.563	-	3.252.563	3.334.562	-	3.334.562	3.334.562	-	3.334.562	3.483.487	-	3.483.487
Algemene uitkeringen	37.603.696	-	37.603.696	37.350.907	-	37.350.907	38.889.000	-	38.889.000	40.073.928	-	40.073.928
Dividend	156.029	-	156.029	90.379	464	89.915	156.000	-	156.000	122.132	-	122.132
Saldo financieringsfunctie	720.947	259.936	461.011	200.000	128.847	71.153	950.000	218.506	731.494	1.033.581	248.556	785.025
Overige algemene dekkingsmiddelen	731	-	731	-	170.918	-170.918	-	-	-	-	169.677	-169.677
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen (B)	41.733.966	259.936	41.474.030	40.975.848	300.229	40.675.619	43.329.562	218.506	43.111.056	44.713.127	418.233	44.294.895
Overhead	18.827	5.568.896	-5.550.069	21.011	6.787.654	-6.766.643	24.202	6.621.287	-6.597.085	22.092	6.469.487	-6.447.395
Vennootschapsbelasting	-	23.527	-23.527	-	40.000	-40.000	-	40.000	-40.000	-	19.741	-19.741
Onvoorzien	-	-	-	-	40.000	-40.000	-	36.100	-36.100	-	-	-
Subtotaal overige middelen (C)	18.827	5.592.422	-5.573.595	21.011	6.867.654	-6.846.643	24.202	6.697.387	-6.673.185	22.092	6.489.228	-6.467.136
Gerealiseerd/geraamd totaal baten en lasten (A+B+C=D)	67.454.897	65.601.166	1.853.731	53.079.753	54.879.868	-1.800.115	71.579.807	73.609.792	-2.029.985	70.342.312	66.540.093	3.802.219
Toevoeging/onttrekking aan reserves												
1 Woonomgeving	808.448	926.894	-118.446	1.189.585	370.000	819.585	1.162.085	541.000	621.085	444.908	541.000	-96.092
2 Gezondheid	474.687	150.000	324.687	-	-	-	75.000	75.000	-	75.000	75.000	-
5 Bestuur en Organisatie	5.486.927	5.172.335	314.592	1.038.665	-	1.038.665	3.345.900	1.937.000	1.408.900	1.958.964	1.937.000	21.964
Subtotaal mutaties reserves (E)	6.770.062	6.249.229	520.833	2.228.250	370.000	1.858.250	4.582.985	2.553.000	2.029.985	2.478.872	2.553.000	-74.128
Gerealiseerd/geraamd resultaat (D+E=F)	74.224.960	71.850.395	2.374.565	55.308.003	55.249.868	58.135	76.162.792	76.162.792	-	72.821.184	69.093.093	3.728.091

DE TOELICHTINGEN

1. De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening wordt opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Alle gehanteerde cijfers in de jaarrekening zijn in euro's.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld onder de veronderstelling van de continuïteit van de organisatie en diens activiteiten. Er zijn geen plannen om taken of activiteiten af te stoten.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten (overhead) en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend. In dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

Afschrijving van activa vindt plaats op basis van de lineaire methode. Investerings met een verkrijgingsprijs van < €10.000 worden niet geactiveerd. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven. In het jaar van aanschaf wordt geen afschrijving en geen rentelast toegerekend. De afschrijvingstermijnen op grond van de bijlage bij de financiële verordening zijn:

Algemeen	
Activa met een verkrijgingsprijs < €10.000	niet activeren
Immateriële activa	
Kosten van sluiten van geldleningen en disagio	niet activeren
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	5 jaar (maximaal)
Bijdragen aan activa van derden	conform soort activa
Materiële vaste activa	
Gronden en terreinen	niet afschrijven
Gemeentelijk vastgoed	50 jaar
Wijkcentra en multifunctionele centra	50 jaar
Renovatie en verbouw gebouwen	25 jaar
Technische installaties gebouwen	15 jaar
Eerste inrichting bij nieuwbouw	20 jaar
Inventaris	15 jaar
Reguliere vervanging van meubilair en inventaris	10 jaar
Schoolgebouwen permanent	60 jaar
Schoolgebouwen semipermanent	20 jaar
Schoolgebouwen; inventaris (1ste inrichting)	20 jaar
Zonnepanelen	20 jaar

Riolering; eerste aanleg	60	jaar
Riolering; pompputten en rioolgemalen	40	jaar
Riolering; aanleg bezinkbassin	60	jaar
Riolering; IBA / pompgemalen	30	jaar
Riolering; mechanisch deel bezinkbassins	25	jaar
Wegen/ fietspaden beton	60	jaar
Wegen/ fietspaden asfalt	30	jaar
Trottoirs	25	jaar
Parkeervoorzieningen	25	jaar
Verkeersmaatregelen	25	jaar
Straatmeubilair	10	jaar
Speelvoorzieningen	10	jaar
Openbare verlichting; masten	40	jaar
Openbare verlichting armaturen	20	jaar
Groenvoorzieningen	25	jaar
Aanleg / inrichting speelvoorzieningen	15	jaar
Borden en bewegwijzering	10	jaar
Verkeersregelinstallaties	15	jaar

Grond-, weg en waterbouwkundige werken		
Bruggen, beweegbaar staal	80	jaar
Bruggen, beweegbaar overig	60	jaar
Stalen damwanden	60	jaar
Beschoeiingen	60	jaar
Sportvoorziening; gymlokalen/sporthallen	40	jaar
Sportvoorziening; gymlokalen/ sporthallen renovatie	25	jaar
Sportvoorziening; inventaris gymlokalen	15	jaar
Sportvoorziening; nieuwbouw kleedaccommodatie	40	jaar
Sportvoorziening; renovatie kleedaccommodatie	25	jaar
Sport en recreatievelden	20	jaar
Lichtmasten op sportparken	40	jaar
Bestel- en personenauto's	10	jaar
Materieel	8-10	jaar
Materieel; sneeuwschuif	15	jaar
Tractie	8	jaar
Tractie; maaimachine	5	jaar
Aanhangwagens	10	jaar
Laadpalen e-auto's	10	jaar
Tablets en smartphones	4	jaar
Automatisering; netwerkbekabeling	8	jaar
Automatisering; hardware	4	jaar
Automatisering; software	5	jaar
Automatisering; printers	5	jaar
Automatisering; servers	4	jaar
Digitale kaarten	5	jaar
Luchtfoto's	5	jaar

Voor bijdragen aan de activa in eigendom van derden is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van vorderingen (debiteuren) en voorraden (gron-dexploitaties) in mindering gebracht.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. De algemene uitkering wordt verantwoord op basis van de december circulaire.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekosten-premie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Inherent aan het maken van schattingen is dat de werkelijke uitkomst kan afwijken.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2024. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording;
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van €50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling van de balans het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is hierover nadere informatie opgenomen.

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het college over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat door of namens het college schattingen worden gemaakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten. Hieronder zijn de grondslagen per balanspost nog nader uitgewerkt:

Balans

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het verschil tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringsactiva die op enigerlei wijze kunnen leiden of kunnen bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met een economisch nut. De vraag of de investering kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij de ingebruikname van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van geldleningen worden niet geactiveerd.

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd als zij een bedrag van €10.000 te boven gaan. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak. Aan nadere gedetailleerde voorwaarden voor dergelijke bijdragen aan activa van derden wordt nog gewerkt.

Materiële vaste activa met een economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op het desbetreffende investeringsbedrag in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo van de investering afgeschreven.

De regels hiervoor zijn opgenomen in de bijlage bij de financiële verordening. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.

Materiële vaste activa met uitsluitend een maatschappelijk nut

Infrastructuurle werken zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten, etc. worden geactiveerd en opgenomen op de balans. Afschrijving vindt plaats op basis van de door de raad vastgestelde bijlage bij de financiële verordening. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als onderdeel van het werk beschouwd en er wordt dus op afgeschreven.

Materiële vaste activa met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven

In 2013 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. In het verleden was sprake van twee categorieën investeringen (met economisch nut en met maatschappelijk nut). Daaraan is vanaf 2015 een derde categorie toegevoegd: Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Het gaat om rioleringen, afval en begraafplaatsen. Het waarderings- en afschrijvingsbeleid is identiek aan het beleid van de Materiële vaste activa met een economisch nut.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g (verstrekkt) zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen deelnemingen") zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen daalt beneden de verkrijgingsprijs zullen de aandelen worden afgewaardeerd. Tot op heden is deze situatie niet opgetreden en ligt de verkrijgingsprijs beneden de actuele waarde.

Vlottende activa

Vorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, zoals grondaankopen, bouw- en woonrijp maken.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in het leven geroepen. De hoogte van deze voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. Jaarlijks wordt een actuariële berekening opgesteld van de pensioenverplichting. Voor het jaar 2024 is een rekenrente gehanteerd van 2,35%. Dit is gebaseerd op de 25-jaarsrente per 30 september van het jaar van de peildatum, zoals gepubliceerd door de DNB.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen worden afgestemd op de meerjaren onderhoudsplanning van het groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met een bepaald niveau van kwaliteitseisen voor het onderhoud. In de paragraaf "Onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag wordt nader op deze materie ingegaan.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Verplichting voortvloeiende uit leasing

De waardering van de verplichtingen uit hoofde van financial leasing van vervoermiddelen vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen. Op balansdatum waren er geen financial lease verplichtingen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2. De toelichting op de balans

Activa
Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het verslagjaar.

Omschrijving	Balans- waarde 31/12/2023	Investering	Des- investering	Afschrijving/ Aflossing	Bijdragen van derden	Balans- waarde 31/12/2024
Kosten van geldleningen	0	0	0	0	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	72.643	0	0	0	72.643
Bijdrage activa in eigendom van derden	4.519	0	0	-1.506	0	3.013
Totaal	4.519	72.643	0	-1.506	0	75.656

De specificatie van de investeringen is opgenomen in de bijlage specificatie kredieten.

Materiële vaste activa totaaloverzicht

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de materiële vaste activa gedurende het verslagjaar. Er hebben zich geen duurzame waardeverminderingen voorgedaan binnen de materiële vaste activa.

Categorie	Balans- waarde 31/12/2023	Investering	Des- investering	Afschrijving/ Aflossing	Bijdragen van derden	Balans- waarde 31/12/2024
Met een economisch nut	9.295.621	6.492.354	0	703.539	816.000	14.268.436
Met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	7.110.426	254.639	0	469.973	0	6.895.092
Met een maatschappelijk nut aangeschaft vóór 2017	0	0	0	0	0	0
Met een maatschappelijk nut aangeschaft in 2017 of later	2.986.919	324.313	0	314.814	0	2.996.418
Totaal	19.392.966	7.071.306	0	1.488.326	816.000	24.159.946

Het verloop van de materiële vaste activa wordt hierna per categorie gespecificeerd.

Materiële vaste activa met een economisch nut

Omschrijving	Balans- waarde 31/12/2023	Investering	Des- investering	Afschrijving/ Aflossing	Bijdragen van derden	Balans- waarde 31/12/2024
Gronden en terreinen	119.416	0	0	2.987	0	116.429
Woonruimten	0	4.824.049	0	0	205.509	4.618.540
Bedrijfsgebouwen	7.628.322	316.973	0	469.075	0	7.476.220
Grond-, weg- en waterbouw-kundige werken	337.092	707.322	0	40.175	610.491	393.748
Vervoermiddelen	307.999	103.241	0	60.223	0	351.017
Machines, apparaten en installaties	771.462	528.837	0	114.933	0	1.185.366
Overige materiële vaste activa	131.330	11.932	0	16.146	0	127.116
Totaal	9.295.621	6.492.353	0	703.540	816.000	14.268.435

De specificaties van de investeringen zijn opgenomen in de bijlage specificatie kredieten.

Materiële vaste activa met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Omschrijving	Balans- waarde 31/12/2023	Investering	Des- investering	Afschrijving/ Aflossing	Bijdragen van derden	Balans- waarde 31/12/2024
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0	0
Woonruimten	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	0	0	0	0	0	0
Grond-, weg- en waterbouw-kundige werken	6.870.741	254.640	0	277.937	0	6.847.444
Vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0
Machines, apparaten en installaties	239.684	0	0	192.036	0	47.648
Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totaal	7.110.425	254.640	0	469.972	0	6.895.092

De specificaties van de investeringen zijn opgenomen in de bijlage specificatie kredieten.

Materiële vaste activa met een maatschappelijk nut

Omschrijving	Balans- waarde 31/12/2023	Investering	Des- investering	Afschrijving/ Aflossing	Bijdragen van derden	Balans- waarde 31/12/2024
Gronden en terreinen	66.364	0	0	0	0	66.364
Woonruimten	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	0	0	0	0	0	0
Grond-, weg- en waterbouw- kundige werken	2.810.019	52.932	0	155.142	0	2.707.809
Vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0
Machines, apparaten en installaties	0	0	0	0	0	0
Overige materiële vaste activa	110.536	271.381	0	159.672	0	222.245
Totaal	2.986.919	324.313	0	314.814	0	2.996.418

De specificaties van de investeringen zijn opgenomen in de bijlage specificatie kredieten.

Financiële vaste activa

Omschrijving	Balans- waarde 31/12/2023	Correctie	Investering	Des- investering	Afschrijving/ Aflossing	Bijdragen van derden	Balans- waarde 31/12/2024
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	147.705	0	140.958	0	0	0	288.663
Kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen	356		0	0	0	0	356
Leningen aan deelnemingen	0		0	0	0	0	0
Overige langlopende leningen	273.833	0	20.330	0	34.964	0	259.199
Totaal	421.894	0	161.289	0	34.964	0	548.218

Vlottende activa

Voorraden

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de voorraden gedurende het verslagjaar.

Omschrijving	Balans- waarde 31/12/2023	Investering	Des- investering	Op- brengsten	Winst- uitname	Getroffen Voorziening in 2024	Balans- waarde 31/12/2024
Overige grond- en hulpstoffen	0	0	0	0	0	0	0
Onderhanden werken, waaronder bouwgronden in exploitatie	2.006.191	553.016	0	859.056	-33.328	-8.544	1.658.279
Totaal	2.006.191	553.016	0	859.056	-33.328	-8.544	1.658.279

De bouwgronden in exploitatie zijn nader gespecificeerd in onderstaand overzicht:

Grond- exploitatie	Boekwaarde 1 januari 2024	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 1 januari 2024	Vermeer- deringen	Verminderen	Winstuitname	Boekwaarde 31 december 2024	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31 december 2024
Oud Alteveer II	€-374.482		€-374.482	€40.643	€73.155	€-43.917	€-450.911		€-450.911
Schoolstraat		€-310.171	€-310.171	€139.583	€370.000		€-230.417		€-230.417
Albatrosstraat Nieuwe Pekela				€353.309			€353.309	€-318.715	€34.594
Industrie- terrein West **	€2.642.946		€2.642.946	€9.559	€406.480	€7.792	€2.253.817		€2.253.817
Bosgrastraat	€47.897		€47.897	€503		€2.797	€51.197		€51.197
Totaal	€2.316.361	€-310.171	€2.006.190	€543.596	€849.634	€-33.328	€1.976.994	€-318.715	€1.658.279

** Boekwaarde 31/12/2024 is €147.047 lager dan in de subadministratie (Grexmanager verantwoord). Dit wordt veroorzaakt door een boekhoudkundige fout in het verleden en wordt in 2025 gecorrigeerd.

Er zijn vijf bestaande grondexploitaties in 2024. Dit betreft Oud Alteveer II, Schoolstraat, Albatrosstraat Nieuwe Pekela, Industrierrein West en Bosgrastraat. De financiële positie van bovengenoemde grondexploitaties ziet eruit als volgt:

Complex woongebieden	Balans- waarde 31-12-2024	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat (nominale waarde)	Geraamd resultaat (contante waarde)	Eindjaar
78300020 Oud Alteveer II						2025
Kosten	498.806					
Opbrengsten	960.807					
Resultaat	462.001	371.658	229.025	319.369	308.268	V
78300070 Schoolstraat						2026
Kosten	139.583					
Opbrengsten	370.000					
Resultaat	230.417	415.964	240.000	54.453	59.976	V
78300090 Albatrosstraat Nieuwe Pekela						2026
kosten	352.941					
opbrengsten	0					
voorziening verliesgevende grex	-318.715					
resultaat	34.226	292.471	306.930	-338.483	-306.339	N
Complex industriegebieden						
78300030 Industrierrein West**						2031
Kosten	4.584.875					
Opbrengsten	2.184.012					
Resultaat	2.400.863	476.616	3.157.242	279.763	243.550	V
78300050 Bosgrastraat						2025
Kosten	167.643					
Opbrengsten	125.990					
Resultaat	-41.653	0	68.000	26.347	28.364	V

** Balanswaarde 31/12/2024 is €147.047 hoger dan in de financiële administratie. Dit wordt veroorzaakt door een boekhoudkundige fout in het verleden en wordt in 2025 gecorrigeerd.

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van december 2024 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Het college hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:

- rentepercentage bedraagt 0,2%
- kostenindexatie bedraagt voor civieltechnische kosten 4% en voor overige kosten 6%
- opbrengstenindexatie bedraagt voor woningbouw 2%
- de geplande afzet is gebaseerd op de marktontwikkelingen van afgelopen jaren.

Op basis van het gemotiveerde besluit van de raad d.d. 16-07-2024 kent het project aan de Industrierrein West een looptijd langer dan de voorgeschreven maximale looptijd van tien jaar. Dit komt omdat in de eerste jaren van de grondexploitatie de verkoop van kavels, door de economische recessie, erg tegenvielen en deze achterstand de afgelopen jaren langzaam is ingehaald.

De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag. De grootste risico's ten aanzien van de huidige schattingen en de mogelijke uitkomst daarvan zijn gelegen in de nieuwe grondexploitatie Albatrosstraat Nieuwe Pekela gezien het feit dat de grond ernstiger vervuild is dan wat vooraf wat ingeschat. Voor dit verlieslatende complex is een verliesvoorziening gevormd ter hoogte van €318.715. In verband met een later toegekende subsidie vanuit de vitale kernen, kon de verliesvoorziening voor de Schoolstraat vrijvallen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Omschrijving	Balanswaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2024	Voorziening voor onin- baarheid	Balanswaarde 31/12/2024
Debiteuren openbare lichamen	3.899.547	3.445.759	0	3.445.759
Subtotaal vorderingen op openbare lichamen	3.899.547	3.445.759	0	3.445.759
Vorderingen schatkistbankieren	29.430.530	25.291.062	0	25.291.062
Subtotaal uitzetting in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	29.430.530	25.291.062	0	25.291.062
Vorderingen algemeen	747.799	850.719	418.228	432.491
Vorderingen gemeentelijke belastingen	274.663	448.149	116.099	332.050
Vorderingen sociale zaken	280.272	946.560	668.154	278.406
Creditfacturen crediteuren	33.603	0	0	0
Subtotaal overige vorderingen	1.336.337	2.245.428	1.202.481	1.042.947
Totaal	34.666.414	30.982.249	1.202.481	29.779.768

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x €1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag				1105
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	195	315	152	59
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	910	790	953	1.046
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar				55.250
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan €500 miljoen				55.250
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de €500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan €500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan €10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de €500 miljoen te boven gaat.					
	Drempelbedrag				1105
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten ‘s Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	17.786	28.684	13.950	5.390
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	195	315	152	59

Liquide middelen

Omschrijving	Balanswaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2024
Burgerzaken	3.182	8.833
Voorschotkas Bode	100	100
Subtotaal Kassaldi	3.282	8.933
BNG	1.123.695	618.598
Rabobank	251	138
Kruisposten	0	109
Subtotaal Banksaldi	1.123.946	618.844
Totaal	1.127.228	627.778

Overlopende activa

Omschrijving	Balanswaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2024
Overige OP	8.003	17.729
Nog te versturen facturen	923.622	4.067.335
Subtotaal nog te ontvangen bedragen	931.625	4.085.064
Vooruitontvangen facturen	279.967	352.619
Doorstorten belastingontvangsten	2.611	344.398
Subtotaal vooruitbetaalde bedragen	282.578	697.017
Totaal	1.214.203	4.782.081

Specificatie nog te versturen facturen

De 5 grootste nog te ontvangen bedragen in deze post zijn:

Omschrijving	Bedrag
Kosten drugslab Oude Pekela	€425.738,67
Te ontvangen rente schatkistbankieren 2024	€554.819,38
Beter Thuis Wonen, terugvordering algemene voorziening WMO	€157.346,00
Buurtdiensten, terugvordering algemene voorziening WMO	€74.696,00
Belastingdienst, Jaaropgaaf btw compensatiefonds 2024	€2.857.479,00

Passiva
Vaste passiva

Eigen vermogen

Categorie	Balans- waarde 31/12/2023	Toevoeging	Onttrekking	Onttrekking ter dekking van afschrij- vingen	Bestemming resultaat vorig begrotingsjaar	Gerealiseerde resultaat begrotings- jaar	Balans- waarde 31/12/2024
Algemene reserves	13.988.065	968.500	1.042.799	0	466.565	0	14.380.331
Bestemmingsreserves	13.940.826	1.584.500	1.436.073	0	1.908.000	0	15.997.253
Gerealiseerde resultaat	2.374.565	0	0	0	-2.374.565	3.728.091	3.728.091
Totaal	30.303.456	2.553.000	2.478.872	0	0	3.728.091	34.105.675

Algemene reserves

Categorie	Balanswaarde 31/12/2023	Toevoeging	Onttrekking	Onttrekking ter dekking van afschrijvingen	Bestemming resultaat vorig begrotingsjaar	Balanswaarde 31/12/2024
1. Algemene Risico reserve	4.945.000	151.000	0	0	0	5.096.000
2. Algemene reserve	9.043.065	817.500	1.042.799	0	466.565	9.284.330
Totaal	13.988.065	968.500	1.042.799	0	466.565	14.380.330

Omschrijving	Aard algemene reserves	Reden algemene reserves
1. Algemene Risico reserve	Bufferfunctie	Buffer voor onverwachte tegenvallers. Wordt aangemerkt als weerstandsvermogen
2. Algemene reserve	Bufferfunctie	Buffer voor onverwachte tegenvallers. Wordt aangemerkt als weerstandsvermogen

	raadsbesluit	Begroting ná wijziging	Realisatie	Toelichting mutatie
Stortingen				
2. Algemene reserve	Collegerapportage 2024	968.500	968.500	tussentijdse resultaatneming 2024
Totaal stortingen:		968.500	968.500	

Onttrekkingen				
2. Algemene reserve	primaire begroting	100.000	100.000	indiceren dossiers maatwerkdienstverlenin HH (2023R0075)
2. Algemene reserve	primaire begroting	212.500	-	dekking Bewegen openbare ruimte (202200325) = gedekt uit Regiodeal
2. Algemene reserve	primaire begroting	85.000	85.000	inzet beweegcoach (202200321)
2. Algemene reserve	primaire begroting	75.000	50.000	dekking analyse gebruik jeugdhulp
2. Algemene reserve	primaire begroting	55.000	55.000	urenuitbreiding jongerenwerker (202200401)
2. Algemene reserve	primaire begroting	45.000	45.000	koploper clientondersteuning
2. Algemene reserve	RB 19-12-2023	75.000	36.737	vervolgonderzoek gemeentehuis = minder kosten in 2024
2. Algemene reserve	2023R0134	50.000	50.000	kwetsbare panden aanpak (2023R0134)
2. Algemene reserve	2024R0018	20.000	20.000	afbouwregeling subsidie TC (2024R0018)
2. Algemene reserve	2024R0021	7.500	7.500	incidenteel werving en selectie (2024R0021)
2. Algemene reserve	2024R0036	120.000	120.000	transitiekosten GRID (2024R0036)
2. Algemene reserve	RB 14-05-2024	50.000	-	erfgoed visie (geen kosten in 2024)
2. Algemene reserve	2024R0057	50.000	-	nota grondbeleid = geen kosten in 2024
2. Algemene reserve	2024R0022	50.000	12.342	harmonisering sportlocaties = minder kosten in 2024
2. Algemene reserve	Kaderbrief 2024	19.000	-	leerlingenvervoer project Reizen met Buddy (geen kosten in 2024)
2. Algemene reserve	2024R0086	173.235	173.235	dekking invoering afvalbeleid (2024R0086)
2. Algemene reserve	2024R0109	17.500	12.985	Budget opstellen van BOSS-Beleid
Totaal onttrekkingen:		1.204.735	767.799	

Bestemming resultaat vorig dienstjaar				
2. Algemene reserve	Rek.23	55.000	55.000	RK23 res.bestemm. Restant budget archief digitalis
2. Algemene reserve	Rek.23	20.000	20.000	RK23 res.bestemm. Restant budget uitrol AED netwer
2. Algemene reserve	Rek.23	50.000	50.000	RK23 res.bestemm. Project Buten om in Boven Pekela
2. Algemene reserve	Rek.23	42.000	-	RK23 res.bestemm. Budget Bewegen Openbare Ruimte = Regiodeal
2. Algemene reserve	Rek.23	115.000	115.000	RK23 res.bestemm. Restant budget OOV
2. Algemene reserve	Rek.22	35.000	35.000	RK23 res.bestemm. Restant budget Inburgering
Totaal Bestemming vorig jaar:		317.000	275.000	

Bestemmingsreserves

Categorie	Balanswaarde 31/12/2023	Toevoeging	Onttrekking	Onttrekking ter dekking van afschrijvingen	Bestemming resultaat vorig begrotingsjaar	Balanswaarde 31/12/2024
9202. Uitbreiding gemeentehuis	532.218	0	56.165	0	0	476.053
9207. Onderhoud bruggen	136.352	0	0	0	0	136.352
9208. Onderhoud wegen	683.714	425.000	295.000	0	108.000	921.714
9221. Onderhoud technische kunstwerken	435.327	0	0	0	0	435.327
9223. Reserve proeftuin aardgasvrij	3.778.161	0	149.908	0	0	3.628.253
9224. Reserve organisatieontwikkeling	310.000	0	190.000	0	0	120.000
9225. Reserve ontwikkelingsfonds	7.489.054	968.500	670.000	0	1.800.000	9.587.554
9226. Reserve Sociaal Cultureel Werk NP	150.000	75.000	75.000	0	0	150.000
9227. Reserve Leefbaarheidsfonds Pekela	426.000	116.000	0	0	0	542.000
Totaal	13.940.826	1.584.500	1.436.073	0	1.908.000	15.997.253

Bestemmingsreserves

Omschrijving	Aard algemene reserves	Reden algemene reserves
10. Uitbreiding gemeentehuis	Financieringsfunctie	Dekking van de kapitaallasten van de verbouw van het gemeentehuis. Op basis van de BBV mag een reserve niet meer worden afgeboekt op de investering, maar dient de reserve te worden gebruikt als dekking voor de kapitaallasten. De reserve heeft een looptijd gelijk aan de afschrijvingsduur van de verbouwing.
11. Samenwerking PV	Bestedingsfunctie	Reeds toegezegde middelen die beschikbaar zijn gesteld aan de Kompanjie ten behoeve van het koersdocument. De Kompanjie mag zelf, als gevolg van de GR regeling, geen reserve aanhouden
12. Onderhoud bruggen	Bestedingsfunctie	Gelijkmatige verdeling van de lasten voortvloeiende uit de uitvoering van het meerjarige onderhoudsplan bruggen.
13. Onderhoud wegen	Bestedingsfunctie	Gelijkmatige verdeling van de lasten voortvloeiende uit het onderhoud van de wegen (incl. overlaging van asfaltwegen) en de uitvoering van het meerjarig onderhoudsplan wegen.
14. Onderhoud kunstobjecten	Bestedingsfunctie	Het vormen van een reserve voor de herstelwerkzaamheden aan kunstobjecten in de gemeente Pekela die om wat voor redenen dan ook zijn beschadigd. Voor deze herstelwerkzaamheden kan geen verzekering worden afgesloten.
15. Onderwijsachter- standenbeleid	Bestedingsfunctie	De reserve is in de loop van de tijd opgebouwd door niet bestede middelen voor de aanpak van onderwijsachterstanden. In 2011 heeft de Raad ingestemd om deze reserve in vier jaar op te bouwen ten behoeve van de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE).
16. Nationaal Actieplan Sport en Bewegen	Bestedingsfunctie	De gemeente Pekela is met ingang van 2011 gestart met de uitvoering van het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB). Het NASB is feitelijk een voortzetting van het BOS-project (Buurt-, Onderwijs- en Sportimpuls. Door deelname aan de combifuncties te combineren met het NASB kunnen beide regelingen en de daarbij behorende financiën op een efficiënte en effectieve wijze worden ingezet. De reserve is bedoeld als opvang van schommeling in de uitgaven.
17. Opvang asielzoekers	Bestedingsfunctie	De reserve is ingesteld om de huisvesting van vergunninghouders te kunnen bekostigen (flankerend beleid).
18. Kwaliteit door participatie	Bestedingsfunctie	De gemeente werkt aan een geïntegreerde aanpak van het bevorderen van het participeren van haar burgers. Daartoe zijn een visie en bijpassende verordening Kwaliteit door participatie ontwikkeld. De middelen die de gemeente jaarlijks bespaard door een scherpe aanbesteding van de kosten huishoudelijke hulp voor de periode 2011-2014 worden aan de reserve toegevoegd ten behoeve van de participatiebevordering.
19. WWB inkomensdeel	Egalisatiefunctie	Bestemmingsreserve om de schommelingen op te kunnen vangen tussen de doeluitkering, de eigen bijdrage en de werkelijke lasten.
20. Reserve Sociaal Domein	Bestedingsfunctie	Er dekking van diverse kosten die gepaard gaan met de WMO.
21. Klimaat- initiatieven	Bestedingsfunctie	Stimuleren van lokale klimaatinitiatieven vanuit het Milieu beleidsplan.

Omschrijving	Aard algemene reserves	Reden algemene reserves
22. Centrum Jeugd en Gezin	Bestedingsfunctie	De reserve Centrum voor Jeugd en Gezin is ingesteld om de middelen die in de periode 2008-2011 van rijkswege in het gemeentefonds zijn gestort, ten behoeve van de ontwikkeling en inrichting van het Centrum voor Jeugd en Gezin blijvend te bestemmen voor het Centrum Jeugd en Gezin. Vanaf 2012 wordt de rijksbijdrage ten behoeve van de ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin via een decentralisatie-uitkering vanuit het Rijk ontvangen.
23. Onderhoud technische kunstwerken	Bestedingsfunctie	Bestemmingsreserve ten behoeve van het beheer en onderhoud van bruggen. Hierbij kan worden gedacht aan groot onderhoud maar ook aan reparatie en/of vervanging.
24. Aankoopsommen Pekelder Hoofddiep	Bestedingsfunctie	Gedeeltelijke dekking van het uitgevoerde onderhoud aan het Pekelder Hoofddiep.
25. Verliezen grondexploitatie	Bufferfunctie	Het beschikbaar hebben van middelen voor het opvangen van verliezen die kunnen optreden bij de uitvoering van grondexploitaties.
26. Bovenwijkse voorzieningen	Bestedingsfunctie	Deze reserve heeft als doel het realiseren van infrastructurele werken en voorzieningen op het terrein van de sector VRO. Dit zijn werken die een verbinding moeten leggen tussen woongebieden, die niet binnen de grenzen van de grondexploitaties vallen.
27. Sluiting asielzoekerscentrum (AZC)	Egalisatiefunctie	De ontvangen vergoeding van het COA in verband met derving toekomstige huuropbrengsten wegens sluiting van het AZC is gereserveerd.
28. Opbrengsten Essentgelden	Egalisatiefunctie	Dividend stortingen.
29. Reserve frictiekosten MOT Kompanjie	Bestedingsfunctie	Reeds toegezegde middelen aan de Kompanjie om incidentele frictiekosten als gevolg van MOT maatregelen binnen De Kompanjie in de periode 2016-2018 op te vangen. De Kompanjie mag zelf, als gevolg van de GR regeling, geen reserves aanhouden.
30. Proeftuin Aardgasvrij	Bestedingsfunctie	Deze bestemmingsreserve heeft als doel het stimuleren van lokale initiatieven voor aardgasloos wonen. Het betreft hier een pilot waaruit nieuwe initiatieven rondom verduurzaming gefinancierd kunnen worden.
31. Organisatieontwikkeling	Bestedingsfunctie	Deze bestemmingsreserve is in het leven geroepen voor een verdere ontwikkeling en professionalisering van de gemeentelijke organisatie. Deze bestemmingsreserve kan onder andere worden ingezet voor extra benodigde inzet in verband met de ontvlechting van de DVO. Het doel is om de gemeente Pekela als organisatie volledig zelfstandig te laten functioneren.
32. Ontwikkelfonds	Bestedingsfunctie	Een bestemmingsreserve die dient als projectenfonds voor grote uitgaven en cofinanciering bij toekomstige ontwikkelingen binnen de gemeente.
33. Sociaal Cultureel Werk Nieuwe Pekela	Bestedingsfunctie	Een bestemmingsreserve die wordt gebruikt ter bevordering en instandhouding van het sociaal cultureel werk in Nieuwe Pekela.
34. Gebiedsfonds	Bestedingsfunctie	Het exacte doel zal op een later moment nog worden vastgesteld.

Toelichting per mutatie

	raadsbesluit	Begroting ná wijziging	Realisatie	Toelichting mutatie
Ottrekkingen				
10. Uitbreiding gemeentehuis	primaire begroting	56.165	56.165	Dekking kapitaallasten gemeentehuis (structureel)
13. Onderhoud wegen	primaire + coll.rapp	350.000	295.000	Dekking groot onderhoud wegen (lagere kosten in 2024)
30. Proeftuin aardgasvrij	primaire begroting	689.585	149.908	Dekking kosten proeftuin aardgasvrij (lagere kosten in 2024)
31. Organisatieontwikkeling	primaire begroting	190.000	190.000	Dekking extra personeelskosten Bedrijfsvoering tijdens ontvlechting DVO
32. Ontwikkelingsfonds	primaire begroting	170.000	170.000	Dekking kosten omgevingsplan
-	primaire begroting	50.000	39.000	Dekking Volwassenenonfonds (lagere lasten in 2024)
-	RB 19-12-2023	200.000	200.000	Dekking vervolgkrediet visie Nieuwe Pekela
-	2023R0137	85.000	73.000	Dekking vervangen van perenbomen (lagere lasten in 2024)
-	2023R0144	150.000	65.000	Dekking invulling Groenbeleid (lagere lasten in 2024)
-	2023R0132	15.000	15.000	Instandhouding De Kiepe
-	2024R0015	800.000	-	Dekking storting verliesvoorziening Hooiweg
-	collegerapportage 2024	108.000	108.000	Dekking kosten Astbestdak WSS
33. Sociaal Cultureel Werk NP	2023R0132	50.000	50.000	Dekking kosten Instandhouding De Kiepe
-	2023R0132	25.000	25.000	Dekking kosten Sociaal cultureel werk Nieuwe-Pekela
34. Leefbaarheidsfonds Pekela	2024R0028	122.500	-	Dekking subsidie leefbaarheidsfonds
Totaal ottrekkingen:		3.061.250	1.436.073	
Stortingon				
13. Onderhoud wegen	primaire begroting	370.000	370.000	Structurele storting van 200.000 en incidenteel 170.000
-	collegerapportage 2024	55.000	55.000	Storting ontvangen leges en vergoeding glasvezelkabel
32. Ontwikkelingsfonds	collegerapportage 2024	968.500	968.500	Tussentijdse resultaatneming 2024, helft in ontwikkelfonds
33. Sociaal Cultureel Werk NP	2023R0132	75.000	75.000	Storting netto opbrengst De Kiepe
34. Leefbaarheidsfonds Pekela	2024R0028	16.000	16.000	Jaarlijkse subsidie Zonnepark SPD (2024R0028)
-	collegerapportage 2024	100.000	100.000	Storting leefbaarheidsfonds
Totaal Stortingon:		1.584.500	1.584.500	

	raadsbesluit	Begroting ná wijziging	Realisatie	Toelichting mutatie
Bestemming resultaat vorig dienstjaar				
13. Onderhoud wegen	Rek.23		108.000	RK23 res. Bestemm. Dotatie straat- en wegenfonds
32. Ontwikkelingsfonds	Rek.23		1.800.000	RK23 res.bestemm. Storting ontwik- kelfonds mbt Cofinanciering
Totaal Bestemming vorig jaar:		-	1.908.000	

Voorzieningen

De post voorzieningen wordt onderscheiden in:

Omschrijving	Balanswaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2024
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.999.036	2.476.148
Totaal voorzieningen ter egalisering van kosten	5.931.224	6.248.768
Totaal voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	0	0
Totaal voorzieningen voor middelen van derden waarvan bestemming gebonden is	1.859.287	2.018.482
Totaal voorzieningen	10.789.547	10.743.398

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de voorzieningen gedurende het jaar 2024:

Categorie	Balans- waarde 31/12/2023	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Balans- waarde 31/12/2024
9302. Pensioenen wethouders	919.578	204.898	89.742	0	1.034.734
9303. Voorziening Wachtgeld	105.900	2.990	69.525	0	39.365
9304. Dubieuze debiteuren algemeen *	293.581	124.054	-593	0	418.228
9304. Dubieuze debiteuren overheid *	780.000	0	780.000	0	0
9305. Dubieuze debiteuren SOZA *	794.898	0	0	126.743	668.155
9306. Dubieuze debiteuren Belasting *	96.034	45.623	25.559	0	116.098
9307. Verplichtingen spaarverlof	9.045	0	0	0	9.045
9308. Voorziening verplichting verlofuren	0	190.523	0	0	190.523
Totaal voorzieningen voor verplich- tingen, verliezen en risico's	2.999.036	568.088	964.233	126.743	2.476.148
9350. Achtervang grondexploitatie *	326.224	318.715	0	310.171	334.768
9361. Achterstallig onderhoud Bruggen	5.605.000	309.000	0	0	5.914.000
Totaal voorzieningen ter egalisering van kosten	5.931.224	627.715	0	310.171	6.248.768
9322. Afschrijving groenonderhoud begraafplaatsen	119.549	22.884	0	0	142.433
9403. Egalisatie tarieven riolering	1.602.266	136.311	0	0	1.738.577
9404. Egalisatie tarieven afval	137.472	0	0	0	137.472
Totaal voorzieningen voor middelen van derden waarvan bestemming gebonden is	1.859.287	159.195	0	0	2.018.482
Totaal voorzieningen	10.789.547	1.354.998	964.233	436.914	10.743.398
* Naar activa	2.290.737	488.392	804.966	436.914	1.537.249
Totaal balans	8.498.810	866.606	159.267	0	9.206.149

9361. Achterstallig onderhoud Bruggen

De toevoeging van €309.000 is het saldo van plussen en minnen die volgen uit het raadsbesluit van 11 maart 2025 waarbij de Visie Pekelder Hoofddiep 2040 is vastgesteld. Het gaat om een vrijval van €2,6 miljoen omdat 8 bruggen vervangen danwel verwijderd gaan worden waarbij het achterstallig onderhoud dat in de voorziening was opgenomen niet meer nodig is. En een toevoeging van €2,9 miljoen omdat er meer bruggen behouden blijven en het achterstallig onderhoud daarvan moet worden opgenomen in de voorziening.

Omschrijving	Aard voorziening	Reden voorziening
9302. Pensioenen wethouders	Toekomstige verplichtingen	Voor de dekking van toekomstige pensioenverplichtingen van de wethouders. Tevens voor de bekostiging van de inkoop van pensioenrechten als gevolg van het toepassen van de wet APPA
9303. Voorziening Wachtgeld	Toekomstige verplichtingen	Voorziening met een verplicht karakter voor toekomstig wachtgeld van oud wethouders
9304. Dubieuze debiteuren algemeen *	Toekomstige verplichtingen	Mogelijke verliezen (niet incasseerbare vorderingen handelsdebiteuren)
9304. Dubieuze debiteuren overheid *	Toekomstige verplichtingen	Mogelijke verliezen (niet incasseerbare vorderingen handelsdebiteuren)
9305. Dubieuze debiteuren SOZA *	Toekomstige verplichtingen	Mogelijke verliezen (niet incasseerbare vorderingen) waarvan de omvang op de balansdatum onzeker, doch redelijkerwijs te schatten is
9306. Dubieuze debiteuren Belasting *	Toekomstige verplichtingen	Ter dekking van oninbare vorderingen OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffingen
9307. Verplichtingen spaarverlof	Toekomstige verplichtingen	Om de extra loonkosten voor de vervanging van het personeel dat spaarverlof heeft opgenomen te betalen. Hierdoor komt de continuïteit van het bedrijfsproces minder in gevaar
9308. Voorziening verplichting verlofuren	Toekomstige verplichtingen	Ter dekking van de kosten van de uit te betalen verlofuren of de eventuele lasten van vervangende inhuur als de verlofuren worden opgenomen.
9322. Afkoop groenonderhoud begraafplaatsen	middelen van derden met gebonden bestemming gebonden	Voor de dekking van toekomstige verplichtingen in het kader van het groenonderhoud begraafplaatsen
9350. Achtervang grondexploitaties *	Toekomstige verplichtingen	Afdekking van een mogelijk exploitatietekort als gevolg van een vertraagde uitgifte van bedrijfskavels
9361. Achterstallig onderhoud Bruggen	Toekomstige verplichtingen	Voorziening met een verplicht karakter voor het op de balansdatum bestaande achterstallig onderhoud bij de bruggen. Dit betreft het onderhoud dat noodzakelijk is om te zorgen dat (weer) wordt voldaan aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau of wettelijke normen
9403. Egalisatie tarieven riolering	middelen van derden met gebonden bestemming gebonden	Om de tarieven gelijkmatig over de jaren verdeeld te laten stijgen. De tariefsverhogingen worden op deze wijze losgekoppeld in enig jaar als gevolg waarvan sterke jaarlijkse schommelingen op zouden treden
9404. Egalisatie tarieven afval	middelen van derden met gebonden bestemming gebonden	Om de tarieven gelijkmatig over de jaren verdeeld te laten stijgen. De tariefsverhogingen worden op deze wijze losgekoppeld in enig jaar als gevolg waarvan sterke jaarlijkse schommelingen op zouden treden

Toelichting per mutatie

	Raadsbesluit	Begroting ná wijziging	Realisatie	Toelichting mutatie
Aanwendungen/vrijval				
9302. Pensioenen wethouders	Prim.+ coll. rap	107.201	89.742	Ter dekking van de pensioenkosten in 2024 is een deel vrijgevallen.
9303. Voorziening Wachtgeld	Prim.	39.896	69.525	Betreft inzet voor het betaalde wachtgeld in 2024.
9304. Dubieuze debiteuren algemeen*			-593	Betreft afgeboekte vorderingen in 2023 waar toch nog een deel van ontvangen is
9304. Dubieuze debiteuren overheid*			780.000	Betreft afgeboekte vordering Afeer voor Fricatiekosten bij oprichting, niet gerealiseerd.
9305. Dubieuze debiteuren SOZA*			126.743	Betreft afgeboekte vorderingen of vorderingen die niet meer dubieus zijn.
9306. Dubieuze debiteuren Belasting*			25.559	Betreft afgeboekte vorderingen of vorderingen die niet meer dubieus zijn.
9350. Achtervang grondexploitaties *			310.171	De voorziening is vrijgevallen nav de jaarlijkse actualisatie.
Totaal aanwendungen/vrijval:		147.097	1.401.147	
Toevoeging				
9302. Pensioenen wethouders	Prim.	100.000	204.898	De voorziening is aangevuld nav de jaarlijkse actualisatie.
9303. Voorziening Wachtgeld			2.990	De voorziening is aangevuld nav de jaarlijkse actualisatie.
9304. Dubieuze debiteuren algemeen*			124.054	N.a.v. de jaarlijks beoordeeling van de openstaande vorderingen.
9306. Dubieuze debiteuren Belasting*			45.623	N.a.v. de jaarlijks beoordeeling van de openstaande vorderingen.
9308. Voorziening verplichting verlofuren			190.523	Voorziening verplichtingen aan medewerkers die ontstaan zijn in 2024 en/of eerder.
9322. Afkoop groenonderhoud begraafplaatsen			15.825	De voorziening is aangevuld nav de jaarlijkse actualisatie.
			22.884	De voorziening is aangevuld nav de jaarlijkse actualisatie.
9350. Achtervang grondexploitaties*	Prim.		318.715	De voorziening is aangevuld nav de jaarlijkse actualisatie.
9361. Achterstallig onderhoud Bruggen			309.000	Actualisatie voorziening n.a.v. raadsbesluit visie 'Pekelder Hoofddiep 2040'.
9403. Egalisatie tarieven riolering			136.311	Deze toevoeging was conform 100% kosten-dekkendheid bij riool nodig.
Totaal toevoegingen:		100.000	1.354.998	

Vaste schulden rentetypische looptijd > 1 jaar

Het verloop van de vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar kan als volgt worden weergegeven:

Categorie	Balanswaarde 31/12/2023	Nieuwe leningen	Aflossingen	Balanswaarde 31/12/2024
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	5.846.838	0	556.216	5.290.622
Totaal	5.846.838	0	556.216	5.290.622

De totale rentelast voor deze vaste schuld over 2024 bedraagt €231.295,-.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden

Categorie	Balanswaarde 31/12/2023	Balanswaarde 31/12/2024
BNG	332.034	0
Kruisposten	0	0
Banksaldi	332.034	0
Crediteuren algemeen	3.557.502	2.985.525
Crediteuren gemeentelijke belastingen	184	0
Debiteur Min BZK creditnota	221.861	0
Tussenrekeningen Raet	408.985	0
Memoriaal	9.355	66.197
Belastingdienst - BTW	418.329	501.275
Overige schulden	4.616.216	3.552.997
Totaal	4.948.250	3.552.997

Overlopende passiva

Categorie	Balanswaarde 31/12/2023	Balanswaarde 31/12/2024
Belastingen	725	0
Nog te betalen rente	89.324	80.541
Waarborgsommen	705	705
Tussenrekeningen SoZa	464.695	580.100
Tussenrekeningen Raet	24.210	24.349
Nog te ontvangen facturen	4.672.709	3.415.547
Subtotaal verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd	5.252.368	4.101.242
Tussenrekeningen Raet	3.962.692	5.354.040
Subtotaal voorschotbedragen voor uitkering met een specifiek bestedingsdoel	3.962.692	5.354.040
Overige vooruit ontvangen bedragen	21.000	21.000
Subtotaal vooruitontvangen bedragen	21.000	21.000
Totaal	9.236.060	9.476.283

Specificatie nog te ontvangen facturen per type factuur

Omschrijving	Bedrag
Advieskosten	€37.537,05
Afvalverwerking	€36.050,65
Belastingen	€58.200,74
Dienstverlening	€1.298.351,46
Energie	€39.143,32
Groenonderhoud	€4.803,30
Inhuur	€279.804,04
Opvang Oekraïners	€146.515,86
Onderwijs	€26.746,14
Publiekszaken	€9.483,43
Riool	€1.799,51
Software	€5.008,44
Subsidies	€439.738,46
Veiligheid	€21.281,78
Wegen	€96.385,70
Werk & Inkomen	€33.585,86
Zorg	€777.222,84

Specificatie van de van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen

Omschrijving	Balans- waarde 31/12/2023	Ontvangst	Besteding	Vrijval	Balans- waarde 31/12/2024
SPUK D8 OAB middelen	201.326	608.184	639.839		169.671
SPUK D23 Lokale bibliotheekvoorziening	0	219.898			219.898
SPUK E81 OV-ambassadeurprojecten 2023		25.000			25.000
SPUK G4 TOZO 2022 -2023	20.260			20.260	0
SPUK G10 Wet Inburgering	108.243	265.107	102.698		270.652
SPUK G13 Onderwijsroute	18.620	11.062	23.016		6.666
SPUK H4 Sportstimulering	47.422	39.690	39.690	47.422	0
SPUK H30 GALA	48.745	297.813	327.758	16.347	2.453
SPUK J7 Ontzorgingsprogramma isolatie	0	111.605			111.605
SPUK J55 / C55, aanpak energiearmoede	718.918		183.168		535.750
SPUK J85 / C85, Flex aanvraag stimulering Hooiweg	816.000			816.000	0

Omschrijving	Balans- waarde 31/12/2023	Ontvangst	Besteding	Vrijval	Balans- waarde 31/12/2024
SPUK J94 / C94 Nationaal Isolatie Programma	718.829	1.629.930	304.639		2.044.120
SPUK J105 / C105 Startbouwimpuls	371.901				371.901
SPUK K28 / F28 CDOKE	265.028	314.510	12.389		567.149
Vooruit ontvangen bijdragen Rijk	3.335.292	3.522.799	1.633.197	900.029	4.324.865
Prov. Groningen subs. 75 jaar	7.000				7.000
Prov. Groningen subs. ontwikkellocaties	16.203			16.203	0
Gem. Oldambt, JOGG budget 2023-2024	15.000		15.000		0
Prov. Groningen, Tijd. imp.reg.klim. adap.21-27 E44B	95.641				95.641
Prov. Groningen, Verd. part. woningvoorraad GGA	200.000				200.000
Gem. Groningen, Lokale investeringen BW 23	70.665		65.000		5.665
Gem. Groningen, Preventieve OGGZ 2023-2024	63.195	63.195	63.302		63.088
Gem. Oldambt, Kansen voor kinderen 24-25	100.000		38.756		61.244
Prov. Groningen, Kansen voor Kinderen GR07c		92.934	44.879		48.055
Gem. Oldambt, Ondersteuner Sociaal Domein 24-25	59.698		29.849		29.849
Gem. Groningen, Bijdrage onderwijs nieuwkomers		80.000			80.000
Gem. Oldambt, Bijdrage Kansrijke Start tm juli 2025		14.311			14.311
Gem. Oldambt, Verduurzaming part. Woningen		92.809			92.809
Gem. Oldambt, Inrichting openbare ruimte Nieuwe Pekela		177.000			177.000
Gem. Oldambt, Speel- en beweegplek		15.000			15.000
Prov. Groningen, Laaggeletterdheid 2024-2025		10.000			10.000
Prov. Groningen, Subs. woningbouwlocatie Heeresmeer C210		50.000			50.000
Prov. Groningen, Grondbeleid C210		42.562			42.562
Gem. Oldambt, Project Vitalisering Ouderen		36.951			36.951
Vooruit ontvangen bijdragen overige overheid	627.402	674.762	256.785	16.203	1.029.176
Totaal vooruit ontvangen overheid	3.962.694	4.197.561	1.889.982	916.232	5.354.041
Centraal beheer, schaduitkering Abri	11.000				11.000
Acantus, bijdrage spelen in de wijk	10.000				10.000
Overige vooruit ontvangen bijdragen	21.000	0	0	0	21.000

Gewaarborgde geldleningen

Categorie	Oorspronkelijk bedrag	% borgstelling	Restantbedrag op 31-12-2023	Restantbedrag op 31-12-2024
Stichting Acantus Groep	9.200.000	Achtervang	9.200.000	9.200.000
Woonzorg Nederland	5.721.000	Achtervang	1.848.000	1.848.000
Totaal	14.921.000		11.048.000	11.048.000

Garantstellingen

Categorie	Garantie (100%) oorspronkelijk	Restantbedrag op 31-12-2023	Restantbedrag op 31-12-2024
V.V. Noordster	100.000	19.675	18.332
Stichting Dorpshuis De Kiepe	77.000	25.418	0
Totaal	177.000	45.093	18.332

Bij de aankoop van dorpshuis de Kiepe zijn de openstaande leningen afgelost, daarmee is de garantstelling per balansdatum komen te vervallen.

Tot op heden zijn er geen betalingen verricht inzake de borg- en garantstellingen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen relevante gebeurtenissen ná balansdatum te melden.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste verplichtingen.

Onderwerp	Leverancier	Duur van de overeenkomst	Einddatum overeenkomst	Verlenging	Jaarlijkse opdracht-waarde
Woonbegeleiding Oekraïne	Start People	4 jaar	31-dec-28	geen	1.200.000
Gas	Vattenval	2 jaar	31-dec-25	2x 1 jaar	100.000
Elektra	Vattenval	2 jaar	31-dec-25	2x 1 jaar	112.000
Onderhoud asfalt	KWS	4 jaar	31-dec-24	2x 1 jaar	350.000
Linnengoed	Rentex	4 jaar	31-dec-28	geen	150.000

Onrechtmatig contract voor bedrijfskritische software

Er is tijdens de interne controle 2024 in 2025 geconstateerd dat er sprake is van een onrechtmatig contract voor bedrijfskritische software. De gemeente heeft een raming gemaakt voor de jaren 2025 t/m 2027. Deze raming bedraagt € 0,9 miljoen. De raming is meegewogen in de rechtmatigheidsverantwoording 2024 van het college.

Verplichting bestuursovereenkomst COA inzake Hooiweg

Om de realisatie van de woningen aan de Hooiweg te realiseren is de gemeente een meerjarige overeenkomst met het COA aangegaan inzake de (tijdelijke) huisvesting van statushouders voor de duur van 10 jaar. Het betreft hier expliciet statushouders die niet vallen onder de taakstelling van de gemeente Pekela. In ruil voor deze (tijdelijke) huisvesting ontvangen wij als gemeente een bijdrage in de stichtingskosten van de woningen. Deze vergoeding wordt pas (volledig) ontvangen nadat aan de meerjaren verplichting is voldaan. Het beschikbaar stellen van de woningen, inclusief alle bijbehorende kosten, kunnen worden aangemerkt als een meerjarige verplichting welke op balansdatum nog 10 jaar zal duren.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Aanwending bedrag onvoorzien

In de primitieve begroting is een post onvoorzien opgenomen van €40.000. In het begrotingsjaar 2024 is deze post gebruikt voor onderstaande:

- Schade stroompiek Enexis €3.900

Het restant bedrag komt ten goede aan het jaarrekeningresultaat 2024.

Overzicht incidentele baten en lasten

Onder incidentele baten en lasten worden de eenmalige baten en lasten verstaan die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. In beginsel wordt iedere aanwending van de reserves beschouwd als een incidentele bate. In deze benadering wordt geen rekening gehouden met eenmalige voor- dan wel nadelen als gevolg van bijvoorbeeld onder- dan wel overuitputting van budgetten.

		Baten	Realisatie Lasten
Programma 1 Woonomgeving			
140	Afwikkeling schade drugslab		€14.500
140	Veiligheidsmaatregelen burgemeesterswoning		€40.000
210	Groot onderhoud bruggen (incidenteel)		€1.156.292
823	Kosten implementatie omgevingswet		€187.236
570	Vervanging perenbomen		€73.000
570	Bewegen in de openbare ruimte	€280.000	€251.387
570	Exploitatie de Kiepe		€34.875
721	Invoering nieuw afvalbeleid		€173.000
721	Afboeking boekwaarde oude afvalcontainers		€159.723
830	Budget aanpak kwetsbare panden/ rotte kiezén		€50.000
830	Vergoeding COA voor tijdelijke nachtopvang	€160.500	€60.500
Totaal programma 1		€440.500	€2.200.513
Programma 2 Gezondheid			
710	Jongeren op gezond gewicht (JOGG)		€31.838
670	Urenuitbreiding jongerenwerker		€58.769
670	Incidentele uitbreiding buurtsportcoach		€21.379
610	Opvang Oekraïense vluchtelingen	€8.859.042	€6.132.176
530	Subsidie vervanging asbestdak WSS		€108.000
530	Inzet beweegcoach		€88.995
714	Extra inzet ondersteuner sociaal domein		€46.847
710	Onderzoek uitgaven Jeugdzorg		€50.000
714	Inzet bestrijding huiselijk geweld		€28.588
714	Bestedingen volwassenenfonds		€37.650
710	Inzet begeleiding volwassen statushouders		€51.747
670	Extra inzet buurtwerker vrijwilligerswerk en mantelzorg		€41.880
682	Extra inzet praktische gezinsondersteuning		€140.005
Totaal programma 2		€8.859.042	€6.837.874
Programma 3 Leren			
Totaal programma 3		-	-

		Baten	Realisatie Lasten
Programma 4 Werk en inkomen			
430	De verrijkte schooldag	€316.400	€316.400
630	Kansen voor Kinderen	€92.934	€94.989
Totaal programma 4		€409.334	€411.389
Programma 5 Bestuur en organisatie			
Inzet budget organisatieontwikkeling		-	190.000
Totaal programma 5		-	190.000
Reserves			
980	Diversen Algemene Reserve	€1.042.799	€968.500
980	Diversen Bestemmingsreserves	€1.379.908	€1.584.500
Totaal Reserves		€2.422.707	€2.553.000
Eindtotaal		€12.131.583	€12.192.776
		€-61.193	

Rechtmatigheidsverantwoording 2024

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 3 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €2.072.793. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

		Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeelde kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeelde kosten			
		Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
		564 Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorolie en tochtstops)	€ 44.757 Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) etc.)	€ 44.757 Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, voorisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. vervangen koekasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energie rekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
		Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
VRO	J85	Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen					
		4 Projectnaam	37 Cumulatief aantal flex- of transformatiewoningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen	15 Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor Ontneemden of vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totalen	0 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	12 Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	229
		Aard controle n.v.t. Indicator: J65/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J65/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J65/03	Aard controle R Indicator: J65/04	Aard controle R Indicator: J65/05	
		1 Hoofweg	0 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	0 Eindverantwoording (Ja/Nee)	€ 817.266	€ 816.000	
		Aard controle n.v.t. Indicator: J65/06	Aard controle n.v.t. Indicator: J65/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J65/08			
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en woongcoöperaties	1 Beschiktingsnummer	Nee Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 (alleen van toepassing voor tranche 2).	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
		Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
		1 LAI23-03494198	€ 304.639	167	35	€ 0	€ 30.530
		2 Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	€ 137.054				
		Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	1 Projectnummer	Nee Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
		Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Aard controle D1 Indicator: J105/05	Aard controle R Indicator: J105/06

		Kopie projectnummer	2023-00000698841	Nee	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag en/of prijscategorieën woningen verplicht	0 Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 en/of prijscategorieën woningen	N.v.t.	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	€ 0 Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
		Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/12		
		1 2023-00000698841	€ 0	Ja	Bouw is reeds gestart in 2024. Originele planning was eind 2023.	36	N.v.t.		
		Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
		Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14						
VRO	J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	1 2023-00000698841	Nee Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexbele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is gehopten met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/06
		1 Slaa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/01	Aard controle R Indicator: J210B/02	Aard controle R Indicator: J210B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/06	
		1 030001 Provincie Groningen	€ 0	€ 0	€ 0	0	Nee		
		2 030001 Provincie Groningen	€ 0	€ 0	€ 0	0	Nee		
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T) overige kosten (jaar T) apparataatskosten overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparataatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06	
		Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06		
		€ 0	€ 8.051	€ 4.338	€ 12.389	€ 0	€ 0		
		Eindverantwoording (Ja/Nee)							
		Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07							
AanM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen nomenclatenummer en in de kolommen emaat de verantwoordingsinformatie voor de provincie invullen	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) lev de transitie - ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgeleende verstrekkingen (GOO en POO)	Aard controle R Indicator: M16/06	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06	
		€ 8.260.620	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 585.622	
		Totaal bedrag vorderingen (v onrechtmatig uitgekeerde) per verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen nomdbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 vermindert met 09	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11		
		Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	€ 8.793.532	€ 26.533.368	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11		
ORO	GR02C	Verkeer en vervoer Groningen	€ 0 Hieronder per regel één beschiktingsnummer en in de kolommen emaat de verantwoordingsinformatie	€ 0 Welke regeling betreft het	€ 62.710 Totale besteding in jaar T	€ 8.793.532 Correcte t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding met jaar T	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T	Toelichting	

Taakvelden	Realisatie 2023			Begroting 2024			Realisatie 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
5.1 Sportbeleid en activering	138.402	151.272	-12.870	142.025	182.335	-40.310	142.024	163.992	-21.968
5.2 Sportaccommodaties	151.382	572.572	-421.190	88.599	583.690	-495.091	76.219	598.828	-522.609
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	11.306.062	7.847.732	3.458.329	9.606.520	9.394.229	212.291	9.220.384	7.219.703	2.000.680
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	2.196.671	-2.196.671	-	2.641.806	-2.641.806	-	2.628.657	-2.628.657
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	26.200	756.392	-730.192	25.000	877.900	-852.900	23.335	793.799	-770.465
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	-	1.850.278	-1.850.278	-	2.206.228	-2.206.228	-	2.193.064	-2.193.064
6.71B Begeleiding (WMO)	-	816.246	-816.246	-	887.000	-887.000	-	812.801	-812.801
6.71C Dagbesteding (WMO)	-	54.860	-54.860	-	107.000	-107.000	-	82.637	-82.637
6.72A Jeugdhulp begeleiding	-	1.965.838	-1.965.838	-	2.195.615	-2.195.615	-	1.795.982	-1.795.982
6.72B Jeugdhulp behandeling	-	351.892	-351.892	-	116.251	-116.251	-	489.541	-489.541
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	-	1.012.538	-1.012.538	-	1.143.921	-1.143.921	-	925.104	-925.104
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	243.328	-243.328	-	157.397	-157.397	-	312.226	-312.226
6.73A Pleegzorg	-	548.490	-548.490	-	671.770	-671.770	-	570.849	-570.849
6.73B Gezinsgericht	-	15.938	-15.938	-	24.409	-24.409	-	124.352	-124.352
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	-	1.320.915	-1.320.915	-	1.485.377	-1.485.377	-	1.802.968	-1.802.968
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-	1.108.449	-1.108.449	-	1.194.816	-1.194.816	-	1.469.843	-1.469.843
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	217.949	-217.949	-	385.306	-385.306	-	341.180	-341.180
6.74C Gesloten plaatsing	-	101.442	-101.442	-	197.162	-197.162	-	712.549	-712.549
6.81A Beschermd wonen (WMO)	401.223	202.875	198.348	424.160	452.402	-28.242	570.289	316.648	253.641
6.82A Jeugdbescherming	-	484.326	-484.326	-	649.772	-649.772	-	29.460	-29.460
6.82B Jeugdreclassering	-	17.264	-17.264	-	13.061	-13.061	-	11.349	-11.349
7.1 Volksgezondheid	296.512	655.037	-358.525	352.749	1.060.541	-707.792	374.990	913.501	-538.511
Totaal Gezondheid	12.319.781	22.492.305	-10.172.524	10.639.053	26.627.988	-15.988.935	10.407.240	24.309.033	-13.901.793

Taakvelden	Realisatie 2023			Begroting 2024			Realisatie 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	36.332	-36.332	-	40.000	-40.000	-	38.446	-38.446
4.2 Onderwijshuisvesting	230.035	803.032	-572.998	263.778	828.327	-564.549	253.176	752.448	-499.273
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	728.856	927.320	-198.464	1.012.823	1.371.053	-358.230	984.786	1.407.792	-423.007
Totaal Leren	958.890	1.766.684	-807.794	1.276.601	2.239.380	-962.779	1.237.961	2.198.686	-960.725
3.1 Economische ontwikkeling	-	46.871	-46.871	-	50.000	-50.000	-	51.973	-51.973
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	710.828	710.828	-	415.901	415.901	-
3.3 Bedrijfsloket- en regelingen	-	31.818	-31.818	-	43.492	-43.492	-	29.287	-29.287
3.4 Economische promotie	-	52.943	-52.943	-	106.500	-106.500	-	75.679	-75.679
6.3 Inkomensregelingen	7.538.398	9.139.754	-1.601.355	7.462.599	8.772.804	-1.310.205	7.293.578	8.583.376	-1.289.798
6.4 WSW en beschut werk	-	6.490.588	-6.490.588	-	6.818.000	-6.818.000	18.411	6.639.353	-6.620.942
6.5 Arbeidsparticipatie	-	35.102	-35.102	-	138.000	-138.000	-	34.066	-34.066
Totaal Werk en Inkomen	7.538.398	15.797.076	-8.258.678	8.173.427	16.639.624	-8.466.197	7.727.890	15.829.635	-8.101.745
0.10 Mutaties reserves	6.770.062	6.249.229	520.833	4.582.985	2.553.000	2.029.985	2.478.872	2.553.000	-74.128
Totaal Mutatie reserves	6.770.062	6.249.229	520.833	4.582.985	2.553.000	2.029.985	2.478.872	2.553.000	-74.128
0.1 Bestuur	49.422	1.291.281	-1.241.858	107.201	1.457.445	-1.350.244	89.742	1.381.654	-1.291.912
0.2 Burgerzaken	133.564	960.063	-826.499	220.520	915.979	-695.459	266.807	831.642	-564.835
0.4 Overhead	18.827	5.568.896	-5.550.069	24.202	6.621.287	-6.597.085	22.092	6.469.487	-6.447.395
0.5 Treasury	876.976	259.936	617.040	1.106.000	218.506	887.494	1.155.713	248.556	907.157
0.61 OZB Woningen	2.170.658	231.053	1.939.604	2.180.624	236.360	1.944.264	2.257.662	263.656	1.994.006
0.62 OZB niet woningen	1.082.016	11.178	1.070.838	1.153.938	14.500	1.139.438	1.225.826	15.405	1.210.421
0.64 Belastingen Overig	31.984	106.417	-74.433	-	117.022	-117.022	6.150	112.228	-106.079
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen Gemeentefonds	37.603.696	-	37.603.696	38.889.000	-	38.889.000	40.073.928	-	40.073.928
0.8 Overige baten en lasten	731	-	731	-	36.100	-36.100	-	169.677	-169.677
0.9 Vennootschapsbelasting	-	23.527	-23.527	-	40.000	-40.000	-	19.741	-19.741
Totaal Bestuur en Organisatie	41.967.875	8.452.350	33.515.525	43.681.485	9.657.199	34.024.286	45.097.918	9.512.044	35.585.874
Totaal taakvelden	74.224.960	71.850.395	2.374.565	76.162.792	76.162.792	-	72.821.184	69.093.093	3.728.091

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is per 1 januari 2013 in werking getreden. De maximumnorm van de WNT bedraagt 100 procent van een minister-salaris. Deze norm geldt bovendien niet alleen voor topfunctionarissen, maar voor alle medewerkers in de publieke en semipublieke sector. Dit wordt normering van topinkomens genoemd. De WNT geldt onder andere voor bestuurders van publieke instellingen, zoals ministeries. Ook semipublieke organisaties moeten zich eraan houden, zoals ziekenhuizen, scholen en publieke omroepen. Zo stelt de wet ook een maximum aan de beloning van bestuurders van woningcorporaties. Het algemeen bezoldigingsmaximum (voorheen WNT-norm) voor 2024 is €233.000 (2023: €223.000).

Normering topinkomens

De regels voor de (semi)publieke sector zijn vastgelegd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Deze regels gelden onder andere:

- Topfunctionarissen mogen niet meer verdienen dan het wettelijke maximum: de bezoldigingsmaxima. Jaarlijks wordt dit bedrag vastgesteld in een ministeriële regeling.
- Voor zorgverzekeraars geldt niet de WNT-norm, maar een sectorale norm.
- Topfunctionarissen moeten altijd openbaar maken wat zij verdienen, of dit nu meer of minder is dan de norm.
- Een ontslagvergoeding is maximaal €75.000.
- Bonussen, winstdelingen en andere vormen van variabele beloning zijn niet toegestaan.

Definitie topinkomens

In de WNT en de voorgestelde Aanpassingswet WNT is de topfunctionaris, voor zover niet expliciet genoemd in de WNT, als volgt gedefinieerd:

- de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling die valt onder de WNT, alsmede
- de hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan, en
- degene of degenen belast met de dagelijkse leiding van de gehele rechtspersoon of de gehele instelling.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) - overzicht

Gegevens 2024 - bedragen x €1	Woude, J. van der	Meerman, M.	Kromkamp, S.
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functieervulling in 2024	01-01 t/m 31-12	01-11 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijd-factor in fte)	1	1	0,8889
Dienstbetrekking?	ja	nee	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€117.636	€26.296	€61.216
Beloningen betaalbaar op termijn	€19.204	€-	€13.803
Subtotaal	€136.840	€26.296	€75.019
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€233.000	€38.833	€207.114
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€136.840	€26.296	€75.019
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023 - bedragen x €1	Woude, J. van der	Meerman, M.	Kromkamp, S.
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functieervulling in 2023	01-01 t/m 31-12		01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijd-factor in fte)	1		0,8889
Dienstbetrekking?	ja		ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€111.799		€67.924
Beloningen betaalbaar op termijn	€18.299		€12.367
Subtotaal	€130.098		€80.291
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€223.000		€198.225
Bezoldiging	€130.098		€80.291

Gegevens 2024 - bedragen x €1		Meerman, M.
Functiegegevens		Griffier
Kalenderjaar	2024	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01-01 t/m 31-10	01-11 t/m 31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	10	2
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1408	148
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€221	€212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€278.400	€59.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€278.400	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€140.318	€14.060
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€140.318	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Bezoldiging		€140.318
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

CONTROLEVERKLARING

BIJLAGEN

1. Overzicht beschikbaar gestelde kredieten

Omschrijving		Raming in het verslagjaar	Investering in het verslagjaar	Ontvangen bijdragen van derden	Nog te besteden	Krediet afgesloten per 31-12	Verwacht jaar van afsluiten
1	Ontwikkelkrediet woningbouw Heeresmeer	75.000	72.643		2.358	Nee	2025
Totaal Immateriële vaste activa		75.000	0		75.000		
2	Klimaatregeling Gemeentehuis	47.050	47.363		-313	Ja	
3	Aanpassing raadzaal installaties	83.030	37.741		45.289	Ja	
4	Scheidingsnetten sporthal De Spil	12.000	0		12.000	Ja	
5	Elektrische personenauto handhaving	35.000	32.300		2.700	Ja	
6	Elektrische personenauto buitendienst	35.000	29.773		5.227	Ja	
7	Elektrische personenauto algemeen	40.000	29.773		10.227	Ja	
8	Laadpalen tbv elektrische auto's	16.556	13.196		3.360	Ja	
9	Aanschaf laptops	200.000	165.280		34.720	Ja	
10	Aankoop dorpshuis De Kiepe	160.000	152.049		7.951	Ja	
11	Vervangen installatie de Spil	121.951	135.000		-13.049	Ja	
12	Inrichting Consultatiebureau de Kiepe	20.000	18.692		1.308	Ja	
13	1e inrichting groep 7 RK Wilibrordusschool	17.000	0		17.000	Ja	
14	Inrichting sporthallen/gymlokalen 2023	50.000	0		50.000	Ja	
15	Scheidingswand sporthal de Spil	45.000	0		45.000	Ja	
16	Aanpassing raadzaal bouwkundig	125.000	0		125.000	Ja	
17	Aanschaf maaiarm	220.000	161.175		58.825	Ja	
18	Inrichting sporthallen/gymlokalen 2024	50.000	43.598		6.402	Nee	2025
19	VVI Schaftwagen 15	13.500			13.500	Nee	2025
20	VVI Schaftwagen 32	13.500			13.500	Nee	2025
21	Geluidsinstallatie De Binding	13.000	13.984		-984	Ja	
22	Verbouw bovenverdieping De Binding	40.000	11.232		28.768	Nee	2025
23	Aankoop stemhokjes	15.000	11.932		3.068	Ja	
24	VVI Grasmaaimachine	50.000	46.500		3.500	Ja	
25	Herinrichting openbare ruimte Lindenlaan	95.000	43.110		51.890	Nee	2025
26	Aanschaf vrachtwagencontainer	11.500	11.395		105	Ja	

Omschrijving		Raming in het verslagjaar	Investering in het verslagjaar	Ontvangen bijdragen van derden	Nog te besteden	Krediet afgesloten per 31-12	Verwacht jaar van afsluiten
27	Openbare ruimte Hooiweg	2.400.000	664.214	610.491	7.135.786	Nee	2025
28	Flexwoningen Hooiweg	14.600.000	4.824.049	205.509	2.975.951	Nee	2025
Totaal Materiele vaste activa met economisch nut		18.529.087	6.492.355	816.000	10.636.732		
29	Vervanging vrijvervalrioool 2024	840.000	254.640		585.360	Nee	2025
30	Vervanging pompen 2024	20.000	0			Nee	2025
31	Vervanging gemalen bouw-kundig 2024	50.000	0		50.000	Nee	2025
Totaal Materiele vaste activa met economische nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven		910.000	254.640	0	635.360		
32	Proeftuin Aardgasvrij uitvoering besparingsdeel	263.827	149.436		114.391	Nee	2025
33	Proeftuin Aardgasvrij voorbereiding productiedeel	253.952	0		253.952	Nee	2025
34	Vernieuwing besturing Eendrachtsklap	175.000	0		175.000	Nee	2025
35	Vervangen bruggen Pekelderhoofddiep	9.750.000	0		9.750.000	Nee	2025
36	Vervangen beschoeiing Pekelderhoofddiep	4.950.000	0		4.950.000	Nee	2025
37	Vervangen wieken molen De Onrust	66.075	44.975		21.100	Nee	2025
38	Verkeersmaatregelen	150.000	0		150.000	Nee	2025
39	Beveiliging Haven Oude Pekela	39.576	40.714		-1.138	Ja	
40	Renovatie sportvelden 2023	95.000	76.970		18.030	Ja	
41	Vervanging openbare verlichting armaturen 2023	15.500	0		15.500	Ja	
42	Vervanging openbare verlichting masten 2023	39.000	0		39.000	Ja	
43	Vervanging openbare verlichting armaturen 2024	10.500	0		10.500	Nee	2025
44	Vervanging openbare verlichting masten 2024	19.500	0		19.500	Nee	2025
45	Renovatie trainingsveld vv Noordster 2024	60.000	0		60.000	Nee	2025
46	Uittreedplaatsen wild	50.000	0		50.000	Nee	2025
47	Herinrichting Houtstek	15.000	12.218		2.782	Nee	2025
Totaal Materiele vaste activa met een maatschappelijk nut		15.952.930	324.313	0	15.628.617		

2. Overzicht reserves

Omschrijving	Balans- waarde 31/12/2023	Toevoeging	Onttrekking	Onttrekking ter dekking van afschrijvingen	Bestemming resultaat vorig begro- tingsjaar	Balans- waarde 31/12/2024
12. Onderhoud bruggen	136.352					136.352
13. Onderhoud wegen	683.714	425.000	295.000		108.000	921.714
23. Onderhoud technische kunstwerken	435.327					435.327
30. Reserve proeftuin aardgasvrij	3.778.161		149.908			3.628.253
34. Reserve leefbaarheids- fonds Pekela	426.000	116.000				542.000
Subtotaal programma 1	5.459.554	541.000	444.908	0	108.000	5.663.646
33. Reserve Sociaal Cultureel Werk NP	150.000	75.000	75.000			150.000
Subtotaal programma 2	150.000	75.000	75.000	0	0	150.000
1. Algemene Risico reserve	4.945.000	151.000				5.096.000
2. Algemene reserve	9.043.065	817.500	1.042.799		466.565	9.284.330
10. Uitbreiding gemeentehuis	532.218		56.165			476.053
31. Ontw. en professional. organisatie	310.000		190.000			120.000
32. Reserve ontwikkelingsfonds	7.489.054	968.500	670.000		1.800.000	9.587.554
Subtotaal programma 5	22.319.337	1.937.000	1.958.963	0	2.266.565	24.563.938
Totaal reserves	27.928.891	2.553.000	2.478.871	0	2.374.565	30.377.584
Gerealiseerd resultaat	2.374.565					0
Totaal	30.303.456	2.553.000	2.478.871	0	2.374.565	30.377.584

